

รายงานองค์ความรู้

ขั้นตอนในการตรวจยึดและจับกุม
กรณีนำเข้าและส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมาย

ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว
ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจสัตว์น้ำเขต ๒
กองควบคุมการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต
กรมประมง

คำนำ

รายงานการจัดการองค์ความรู้ขั้นตอนการตรวจยึดและจับกุม กรณีนำเข้าและส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอกองควบคุมการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต ตามตัวชี้วัดเรื่องระดับความสำเร็จของการจัดการทำองค์ความรู้ที่สำคัญของหน่วยงาน โดยการรวบรวมฐานความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสาร มารวบรวมให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้วทุกคน ได้เข้าถึงความรู้ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลองค์ความรู้ที่ได้ไปยังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีความสนใจ ได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

(นายประเสริฐ ปานปารมี)

นักวิชาการประมงชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว

สารบัญ

	หน้า
๑. บทนำ	๑
๒. องค์ความรู้ขั้นตอนในการตรวจยึดและจับกุม กรณีนำเข้าและส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมาย	๓
๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๓
๑.๑ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และ ๒๕๖๐	๓
๑.๒ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘	๕
๑.๓ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕	๗
๒. ขั้นตอนในการตรวจยึดและจับกุม	๙
๒.๑ อำนาจในการตรวจค้นและจับกุมของพนักงานเจ้าหน้าที่	๙
๒.๒ การเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	๑๐
๒.๓ ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน	๑๑
๒.๔ การเขียนบันทึกจับกุม	๑๒
๒.๕ การร้องทุกข์กล่าวโทษ	๑๗
๒.๖ แผนภาพสรุปขั้นตอนการทำงาน ตัวอย่างเอกสาร และแบบฟอร์ม	๑๘
๓. กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	๓๓
- พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๔
- พระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	๔๗
- คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘	๔๙
- พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘	๕๑
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องแต่งตั้งสารวัตรตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘	๖๐
- พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕	๖๖
- พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗	๗๒
- กฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖	๗๙
- กฎกระทรวงกำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ พ.ศ. ๒๕๔๖	๘๘
- กฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖	๙๑
- กฎกระทรวงกำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖	๙๓
- กฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	๙๖
- ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดชนิดสัตว์ป่าซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากซากของสัตว์ป่าที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออก	๙๘
- พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาพุทธศักราช ๒๕๓๗	๑๒๒

๑. บทนำ

ความเป็นมาของการจัดการองค์ความรู้

ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออกสินค้าสัตว์น้ำข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา โดยมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานศึกษา วิเคราะห์ ตรวจสอบ ป้องกัน ปราบปราม การนำเข้า ส่งออก นำผ่านหรือนำเคลื่อนที่เพื่อการค้าสัตว์น้ำ ซากของสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสัตว์น้ำ และปัจจัยที่ใช้ในการผลิตสัตว์น้ำ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากประเทศกัมพูชาผ่านทางด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว มีลักษณะของสินค้าหลากหลายรูปแบบ เช่น สัตว์น้ำมีชีวิต สัตว์น้ำแช่เย็น หมึกเกลือ ตากแห้ง และรมควัน ซึ่งด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้วมีการตรวจสอบสินค้าสัตว์น้ำ เพื่อวัตถุประสงค์หลายๆ ด้านตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น เพื่อสงวนและคุ้มครองพันธุ์สัตว์น้ำที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์ เพื่อป้องกันมิให้นำสัตว์น้ำที่เป็นอันตรายเข้ามาในประเทศ, เพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น อนุสัญญาว่าด้วย การค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดพันธุ์ของสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES), เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค, เพื่อป้องกันโรคสัตว์น้ำเข้ามาระบาดในประเทศไทย และป้องกันผลกระทบต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และด้วยกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ มีการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายบางฉบับไปจากเดิม เช่น พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.2499 แก้ไขเป็น พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.2558 และ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.2490 แก้ไขเป็น พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 รวมถึงขั้นตอนในการออกปฏิบัติงานที่เปลี่ยนแปลงไปตามข้อกฎหมาย

เมื่อเจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว จำเป็นต้องบังคับใช้กฎหมาย ก็ทำให้เกิดการสิ้นเปลืองเวลาในการค้นหาข้อมูล หรือสอบถามข้อมูลจากผู้มีความรู้ในหน่วยงาน หรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งก่อให้เกิดความล่าช้าในการทำงานและอาจเกิดข้อผิดพลาดขึ้นได้ เจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว ได้ร่วมกันทำการวิเคราะห์แล้วว่าจุดอ่อนของหน่วยงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเป็นลำดับแรก ๆ จึงควรจะมีการจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการตรวจยึดและจับกุม กรณีนำเข้าและส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมาย โดยจัดทำขั้นตอนในการปฏิบัติงานและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องรวบรวมเก็บไว้ให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาข้อมูล และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องของผู้ปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ของการจัดการองค์ความรู้

๑. เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ที่อยู่อย่างกระจัดกระจายให้เป็นหมวดหมู่
๒. เพื่อใช้องค์ความรู้ที่ได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว
๓. เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องของเจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว

ขั้นตอนและแผนในการจัดการองค์ความรู้

องค์ความรู้ที่ต้องการจะได้อาจการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. การสัมภาษณ์และถอดความรู้จากผู้ที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว
๒. การสัมภาษณ์และถอดความรู้จากผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งได้มาจากการปฏิบัติงานและการเข้าฝึกอบรมจากกองควบคุมการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต และการฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่น ๆ

๓. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลมาจากแนวทางการปฏิบัติงานและเอกสารของหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีลักษณะการปฏิบัติงานใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานของด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว

๔. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสำคัญในการปฏิบัติงาน ซึ่งการรวบรวมและศึกษาข้อมูลดังกล่าว ได้วางแผนลำดับขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบข้อมูล ไว้ดังนี้

๑. สัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลที่ได้จากผู้มีความรู้และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว ตั้งแต่วันที่ ๖ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒. ศึกษาข้อมูลและรวบรวมข้อมูลที่สำคัญจากเอกสารของหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ ตั้งแต่วันที่ ๖ - ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐

๓. เรียบเรียงและจัดทำรายงานองค์ความรู้ที่ได้มาทั้งหมด ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๔. เสนอรายงานองค์ความรู้ที่ได้จากการรวบรวมทั้งหมด ให้ผู้มีความรู้ และผู้ที่ได้ทำการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา หากมีข้อผิดพลาดให้ดำเนินการแก้ไข ให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว มีองค์ความรู้สำหรับการตรวจยึดและจับกุม ที่สามารถอ่านและเข้าใจได้ง่าย ทำให้มีความพร้อม และมั่นใจในการปฏิบัติงาน

๒. เจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว มีเอกสารองค์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่สำคัญและประกาศที่เกี่ยวข้อง เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการค้นหาข้อมูล เพื่อการปฏิบัติงานตรวจยึดจับกุม

๓. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้สนใจ ได้รับข้อมูลองค์ความรู้ ผ่าน website ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว และสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ได้

๔. องค์ความรู้ที่ได้นั้น เป็นเพียงความรู้เฉพาะด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว และข้อกำหนดบางอย่างก็ยังคงขาดความชัดเจนถึงระเบียบและวิธีการปฏิบัติ ซึ่งหวังว่าต่อไปในอนาคตเมื่อมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนแล้ว จะมีการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปปรับปรุง เพื่อจัดทำเป็นคู่มือ ให้สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ และเป็นไปในรูปแบบเดียวกันสำหรับด่านตรวจสัตว์น้ำที่เป็นด่านพรมแดน

๒. องค์ความรู้

ขั้นตอนในการตรวจยึดและจับกุม กรณีนำเข้าและส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมาย

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติงานตรวจสอบและตรวจป้องกันลักลอบ ของเจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว สิ่งที่สำคัญที่สุด ก่อนการตรวจยึดหรือจับกุม เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องรู้ว่าอำนาจขอบเขตในการปฏิบัติงานของตนเองคืออะไร และต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ ซึ่งในการปฏิบัติงานที่ผ่านมา มีกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสัตว์น้ำผิดกฎหมาย และถูกใช้บ่อยครั้งในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว ดังนี้

๑.๑ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ.๒๕๕๘ และ พระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ.๒๕๖๐ อาศัยอำนาจตามความในบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๙๐๗/๒๕๕๙ เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.๒๕๕๘ ได้กำหนดให้ ข้าราชการในตำแหน่ง หัวหน้าด่าน นักวิชาการประมง และเจ้าพนักงานประมง เป็น “พนักงานเจ้าหน้าที่” ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.๒๕๕๘ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตราที่ได้รับมอบอำนาจ ซึ่งในการการนำเข้าและส่งออกสัตว์น้ำ มีมาตราที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบอำนาจ ดังนี้ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๒ ซึ่งด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว การบังคับใช้กฎหมายส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้ มาตรา ๙๒ และ มาตรา ๑๐๒

มาตรา ๙๒ ภายใต้บังคับมาตร ๙๖ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าสู่สัตว์น้ำหรือผลิตสัตว์น้ำเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้ใดประสงค์จะส่งออกหรือนำผ่านสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ต้องแสดงใบรับรองการจับสัตว์น้ำ หรือเอกสารอื่นใดที่แสดงว่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้นได้มาจากการทำการประมงโดยชอบด้วยกฎหมายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบก่อน

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อมีใบรับรองการจับสัตว์น้ำ หรือเอกสารอื่นใดที่แสดงว่าสัตว์น้ำหรือผลิตสัตว์น้ำนั้นได้มาจากการทำการประมงโดยชอบด้วยกฎหมาย

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่เรือประมงไทยจับได้จากการทำการประมงโดยชอบด้วยกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร โดยในกรณีเช่นนั้นมิได้ถือว่าเป็นการนำเข้า

มาตรา ๑๐๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกผู้รับอนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการหรือพนักงานของผู้รับอนุญาตที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชกำหนดนี้

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบกิจการหรือสถานที่ที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการของผู้รับอนุญาต หรือสถานที่ที่เกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออก นำผ่าน จำหน่าย ผลิตหรือแปรรูปสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

(๓) เข้าไปในสถานที่ประกอบกิจการหรือสถานที่ที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๗๖ ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

(๔) ควบคุมเรือประมง หยุดเรือประมง หยุดทำการประมงหรือการขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือสั่งให้ผู้ควบคุมเรือประมงนำเรือประมงเข้าเทียบท่า หรือขึ้นไปบนเรือประมง หรือเข้าไปในที่จับสัตว์น้ำใดเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชกำหนดนี้ ทั้งนี้ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้

(๕) ค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้

(๖) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๗) เก็บตัวอย่างสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ หรือวัตถุใด ๆ เพื่อนำไปตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

(๘) ยึดหรืออายัดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครองตามมาตรา ๖๔ หรือมาตรา ๖๕

(๙) ยึดหรืออายัดยา เคมีภัณฑ์ หรือสารอันตรายอื่นใดที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นยา เคมีภัณฑ์หรือสารอันตรายที่ใช้หรือจะใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๗๘ (๔)

เมื่อได้เข้าไปและทำการตรวจสอบตาม (๒) หรือ (๓) หรือค้นตาม (๕) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

การปฏิบัติงานตาม พระราชกำหนดนี้ นอกจากมาตราที่กล่าวมาแล้ว ยังมีมาตราอื่น ๆ ที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานนำเข้าและส่งออก เช่น มาตรา ๖๕ เนื่องจากมีแก้ไขข้อความมาตรานี้ในพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๐ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงข้อระเบียบและแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น มาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๐๙ ที่ช่วยสนับสนุนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และบทกำหนดโทษ ในมาตรา ๑๔๔, ๑๕๘ และ ๑๗๐

มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสัตว์น้ำที่หายาก หรือป้องกันอันตรายมิให้เกิดแก่สัตว์น้ำและระบบนิเวศ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดห้ามนำเข้า ส่งออก นำผ่าน เพาะเลี้ยง หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์น้ำบางชนิดได้

มาตรา ๑๐๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้รับอนุญาตหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๐๙ ในการปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๔ หรือ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง หรือแสดงใบรับรองการจับสัตว์น้ำหรือเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่นำเข้าส่งออก หรือนำผ่าน

๑.๒ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘ อาศัยอำนาจตามความในคำนิยามคำว่า “สารวัตร” ตามมาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศ แต่งตั้งสารวัตรตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘ และ พ.ศ.๒๕๖๐ โดยแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานกองควบคุมการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต ดังนี้ ผู้อำนวยการกองควบคุมการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต นักวิชาการประมง และเจ้าพนักงานประมง และพนักงานราชการซึ่งมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรมประมง กำหนด ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากกรมปศุสัตว์ เป็นสารวัตรตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘ โดยให้มีอำนาจเฉพาะการกำกับดูแลสัตว์หรือซากสัตว์ประเภทสัตว์น้ำสะเทินน้ำสะเทินบก คริสเตียน จระเข้ ตะโขง ตะพาบน้ำ เต่า ปลา ปลิงทะเล พะยูน โพลีคัท แมวน้ำ โลมา วาฬ สิงโตทะเล หมึก หอย และอัลลิเกเตอร์ มีอำนาจปฏิบัติการได้ทั่วราชอาณาจักร ซึ่งในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นการปฏิบัติงานโดยอาศัยอำนาจ ตามมาตราต่าง ๆ ดังนี้

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ผู้ใดนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์น้ำหรือซากสัตว์ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทุกครั้ง ที่นำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านราชอาณาจักร

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สารวัตรมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสำนักงานหรือสถานประกอบการของผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือ มาตรา ๒๕ เพื่อตรวจหรือควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในอาคาร หรือสถานที่อื่นใด ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจค้นและยึดหรืออายัดสัตว์หรือซากสัตว์ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือจับกุมผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องมีหมายค้น ในกรณี ดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำในอาคารหรือสถานที่นั้น

(ข) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไป หรือมีเหตุอันแน่นแฟ้น ควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในอาคารหรือสถานที่นั้น

(ค) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสัตว์หรือซากสัตว์ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ซ่อนหรืออยู่ในอาคารหรือสถานที่นั้น ประกอบกับต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สัตว์หรือซากสัตว์ หรือพยานหลักฐานนั้นจะถูกโยกย้าย ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(ง) เมื่อผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าของอาคารหรือสถานที่ และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับได้โดยไม่ต้องมีหมายตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้

(๓) สั่งเจ้าของหรือผู้ควบคุมยานพาหนะให้หยุดหรือจอด เพื่อตรวจหรือควบคุมให้การเป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อตรวจค้นยานพาหนะในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนหรือไม่

(๔) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ต้องมีหมายจับ เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุอื่นที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ เพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๕) ตรวจสัตว์หรือซากสัตว์ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ยึดหรืออายัดสัตว์หรือซากสัตว์ ยานพาหนะ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ไม่รวมถึงสัตว์หรือซากสัตว์ตามมาตรา ๔๒วรรคสาม

ในการนี้ให้สารวัตรมีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของอาคารหรือสถานที่ หรือเจ้าของหรือผู้ควบคุมยานพาหนะนั้นได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ ให้สารวัตรมีอำนาจยึดหรืออายัดสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรเมื่อสัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาด

ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง เป็นโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาด ให้สัตวแพทย์ ทำลายสัตว์หรือซากสัตว์นั้น หรือจัดการโดยวิธีอื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่งได้นำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ตามมาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวมิได้เป็นโรคระบาดหรือมิได้เป็นพาหะของโรคระบาดให้สารวัตรมีอำนาจสั่งให้เจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่านส่งกลับสัตว์หรือซากสัตว์นั้นไปยังประเทศต้นทาง ทั้งนี้ การดำเนินการส่งกลับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) กรณีที่วิธีการตรวจพิสูจน์ไม่อาจกระทำได้โดยง่ายหรือไม่คุ้มค่าในอันที่จะพิสูจน์ว่าสัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวเป็นโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาด ให้สัตวแพทย์ทำลายสัตว์หรือซากสัตว์นั้น หรือจัดการโดยวิธีอื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการยึด อายัด หรือทำลาย ให้เจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่านสัตว์หรือซากสัตว์เป็นผู้รับผิดชอบ

การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากอาศัยอำนาจตามมาตราต่าง ๆ ที่กล่าวแล้ว ยังมีมาตราอื่น ๆ ที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน รวมทั้งบทกำหนดโทษ ดังนี้

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สารวัตรเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ของสัตวแพทย์หรือสารวัตรตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๖๔ ผู้ใดนำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตรหรือ สัตว์แพทย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรในการปฏิบัติหน้าที่ของสัตว์แพทย์ตามมาตรา ๔๐ วรรคสองหรือสารวัตรตามมาตรา ๔๑ วรรคหก หรือไม่ให้อ้อยค่า ไม่ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้า การกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่ กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการ ดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๗๗ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่ เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา

๑.๓ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติสงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๗ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกาศแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕ โดยแต่งตั้งให้ นักวิชาการประมง เจ้าพนักงานประมง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ การปฏิบัติงานตาม พระราชบัญญัตินี้ของเจ้าหน้าที่ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว เป็นการปฏิบัติงานโดยอาศัยอำนาจตาม มาตราต่าง ๆ ดังนี้

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจกำหนดชนิดของสัตว์ ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ โดยกำหนดเป็นกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ครอบครองซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ชากของสัตว์ป่า สงวน หรือชากของสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่จะเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ ที่ได้มาจากการ เพาะพันธุ์ หรือชากของสัตว์ป่าดังกล่าว และโดยต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดใน กฎกระทรวงและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้ใดค้าสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ชากของสัตว์ป่าสงวน ชากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่าดังกล่าว เว้นแต่เป็นการค้าสัตว์ป่าคุ้มครอง ชนิดที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ ชากของสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชาก ของสัตว์ป่าดังกล่าว ทั้งนี้ โดยได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งสัตว์ป่า ชากของ สัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ชากของสัตว์ป่าสงวน ชากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่า ดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าสงวน ซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าดังกล่าว เว้นแต่เป็นการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ตามมาตรา ๑๘ (๑) หรือได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า และโดยได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

มาตรา ๒๔ การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจาก ซากของสัตว์ป่าชนิดที่ต้องมีใบอนุญาตหรือใบรับรองให้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าต้องได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองจากอธิบดี

มาตรา ๒๕ การนำสัตว์ป่าคุ้มครองหรือซากของสัตว์ป่าคุ้มครองเคลื่อนที่เพื่อการค้าของผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี และต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจสัตว์ป่า โดยแสดงใบอนุญาตให้นำสัตว์ป่าคุ้มครองหรือซากของสัตว์ป่าคุ้มครองเคลื่อนที่ เพื่อการค้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบและอนุญาตแล้วจึงให้นำเคลื่อนที่ต่อไปได้

มาตรา ๒๘ ผู้ใดนำสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๓ หรือนำสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าสงวน ซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าดังกล่าวเคลื่อนที่ เพื่อการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านผ่านด่านตรวจสัตว์ป่า ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจสัตว์ป่า โดยแสดงใบอนุญาตให้นำเข้า ให้ส่งออก หรือให้นำผ่าน แล้วแต่กรณี เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบและ อนุญาตแล้วจึงให้นำเคลื่อนที่ต่อไป

ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากอาศัยอำนาจตามมาตราต่าง ๆ ที่กล่าวแล้ว ยังมีมาตราอื่น ๆ ที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน รวมทั้งบทกำหนดโทษ ดังนี้

มาตรา ๔๕ ในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๓ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์หรือซากของสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้จากการเพาะพันธุ์ โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ หรือ มาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๕ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำ หรือรับไว้ โดยประการใดซึ่งสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าอันได้มาโดยการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ความตามมาตรา ๕๕ แก้ไขโดย พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓)

๒. ขั้นตอนในการตรวจยึดและจับกุม

๒.๑ อำนาจในการตรวจค้นและจับกุมของพนักงานเจ้าหน้าที่

การจะดำเนินการตรวจค้นหรือจับกุมได้นั้น หากผู้จับไม่มีอำนาจในการจับกุมหรือตรวจค้น ผู้จับหรือผู้ตรวจค้นจะไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ซึ่งผู้ปฏิบัติงานในด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว ตามตำแหน่งหน้าที่ มีทั้ง ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และจ้างเหมา เพราะฉะนั้น การออกปฏิบัติงานควรพึงระวังและตรวจสอบอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้ออกไปปฏิบัติงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อน เช่น พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๔๑ ได้กำหนดให้สัตวแพทย์มีอำนาจในการตรวจค้นและจับกุมตามพระราชบัญญัตินี้

จากพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๑๐๙ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ มาตรา ๔๔ และพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนสัตว์ป่า มาตรา ๔๕ ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การจับกุม อาศัยอำนาจตาม ป.วิ.อาญา ม.๗๘ และ ๘๐ พนักงานเจ้าหน้าที่จะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับ หรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้ เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อมีการกระทำความผิดซึ่งหน้า หมายถึง ความผิดซึ่งเห็นกำลังกระทำ หรือพบในอาการใดซึ่งแทบจะไม่มี ความสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำความผิดมาแล้วสด ๆ โดยความผิดซึ่งหน้านั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องเห็นหรือพบด้วยตาของตนเอง หากได้รับคำบอกกล่าวมาอีกทอดหนึ่ง โดยไม่เห็นหรือพบเอง ไม่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดซึ่งหน้า

๒. เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้กระทำความผิด เป็นการจับโดยผู้จับไม่ได้พบหรือเห็นผู้ถูกจับกระทำความผิด แต่ผู้จับมีความสงสัยโดยมีเหตุผลสนับสนุนพอสมควรว่าผู้ถูกจับนั้นได้กระทำความผิด ซึ่งต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ในแต่ละกรณีไป

การตรวจค้น ศาลเท่านั้นที่มีอำนาจออกหมายค้นตาม ป.วิ.อาญา ม.๕๙ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะมีอำนาจร้องขอต่อศาลให้ออกหมายค้นได้ คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับสามขึ้นไป เช่นเดียวกับการร้องขอต่อศาลให้ออกหมายจับ

๑. การค้นโดยมีหมายค้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะร้องขอต่อศาลให้ออกหมายค้นได้ ตาม ป.วิ.อาญา ม.๖๙ เมื่อมีเหตุ ดังนี้

- เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ใต้สวนมูลฟ่องหรือการพิจารณา
- เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ใต้สวนมูลฟ่องอันควรสงสัยว่าได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด
- เมื่อพบบุคคลซึ่งมีหมายให้จับ กล่าวคือ การพบและจับบุคคลในที่รโหฐาน ต้องมีหมายจับและหมายค้น
- เมื่อพบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล ในกรณีที่จะพบหรือยึดโดยวิธีอื่นไม่ได้แล้ว

๒. การค้นโดยไม่มีหมายค้น

การค้นในที่รโหฐาน ตาม ป.วิ.อาญา ม.๘๒ ห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งศาล เว้นแต่ พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ค้น และในกรณีดังต่อไปนี้

- เมื่อปรากฏว่าความผิดซึ่งหน้ากระทำลงในที่รโหฐาน กล่าวคือ ต้องปรากฏซึ่งหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นซึ่งมีใช้บุคคลอื่น
- เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้าขณะถูกไล่จับหนีเข้าไป หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น
- เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเน้นเข้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

การค้นในที่รโหฐาน ตาม ป.วิ.อาญา ม.๘๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องกระทำการค้นในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตกเท่านั้น ยกเว้น เมื่อลงมือค้นในเวลากลางวันยังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนได้ หรือในกรณีฉุกเฉินจะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้ และ ตาม ป.วิ.อาญา ม.๘๘ การค้นในที่รโหฐานนั้นค้นได้เฉพาะเพื่อหาตัวคนหรือสิ่งของที่ต้องการเท่านั้น ยกเว้น ในกรณีที่ค้นหาสิ่งของโดยไม่จำกัดสิ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นมีอำนาจยึดสิ่งของใด ๆ ซึ่งน่าจะใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อเป็นประโยชน์หรือยังผู้ต้องหาหรือจำเลย และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งทำการค้นมีอำนาจจับบุคคลหรือสิ่งของอื่นในที่ค้นนั้นได้ เมื่อมีหมายอีกต่างหาก หรือในกรณีความผิดซึ่งหน้า

การค้นในที่สาธารณะตาม ป.วิ.อาญา ม.๘๓ พนักงานเจ้าหน้าที่จะค้นบุคคลใดในที่สาธารณะได้ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในครอบครอง เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด

๒.๒ การเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน

๑. การสืบสวนหาข้อมูล เพื่อให้การตรวจค้นหรือจับกุมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อได้รับเบาะแสหรือมีผู้แจ้งข่าว พบการกระทำความผิด ก่อนดำเนินการตรวจค้นหรือจับกุม ควรมีการสืบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้น เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าเรื่องดังกล่าวมีมูลความผิดที่น่าเชื่อถือหรือไม่ โดยวิธีการแสวงหาข้อเท็จจริงนั้น อาจจะได้มาจากการซักถามบุคคล การเฝ้าตรวจบุคคล สิ่งของ และสถานที่ การรวบรวมข้อมูลข่าวกรอง นำมาวิเคราะห์ ตีความ เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือ ลักษณะข้อมูลที่ควรดำเนินการสืบสวนและหาข่าว มีดังนี้

- ข้อมูลสภาพพื้นที่ ที่มีการกระทำความผิด ช่องทางที่ใช้ในการข้ามแดน อาคารสถานที่พักสินค้า เส้นทางเข้าออก เส้นทางขนส่ง สถานที่ใกล้เคียงที่สังเกตง่ายว่าเป็นอย่างไร รวมถึงลักษณะภูมิประเทศ เขตพื้นที่ของสถานที่ตำรวจที่รับผิดชอบ
- ข้อมูลของบุคคลผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดและบุคคลผู้ต้องสงสัยว่าร่วมกระทำความผิด ชื่อ สกุล รูปพรรณ อายุ พฤติกรรมการกระทำความผิดหรือข้อสงสัยในการกระทำความผิด ภัยทาง
- ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำความผิด วัน เวลา สถานที่ สิ่งของต้องสงสัย ยาพาหนะ วัตถุ อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้ประกอบการกระทำความผิดมีอะไรบ้าง ปริมาณมากน้อยเพียงใด

๒. การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- วิเคราะห์การกระทำความผิดหรือการฝ่าฝืนกฎหมาย โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมว่าเป็นกระทำความผิดอย่างไร มีโทษอย่างไร หาข้อมูลเพิ่มเติม จากข้อกฎหมาย ประกาศ และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ครอบคลุมมากที่สุด เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

- เตรียมเอกสาร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารกฎหมายที่เกี่ยวข้องแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการตรวจยึดและจับกุม สมุด ปากกา กระดาษ เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป เครื่องมือสื่อสาร อุปกรณ์สำหรับยึดหรืออายัดของกลาง เป็นต้น

- วางแผนในการตรวจค้นจับกุม ศึกษาวิธีการ จำนวนผู้กระทำความผิด กำหนดจุดเป้าหมาย วัน เวลา สถานที่

- เตรียมกำลังเจ้าหน้าที่และยานพาหนะ ประสานงานขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เช่น ตำรวจสืบสวนสถานีตำรวจภูธรจังหวัดหรือตำรวจสืบสวนสถานีตำรวจภูธรในท้องที่เกิดเหตุ หรือทหาร เป็นต้น แล้วแต่กรณีขึ้นอยู่กับความพร้อม และลักษณะงาน

๒.๓ ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

๑. แสดงตัวให้ผู้กระทำความผิดทราบว่าเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแต่งกายเครื่องแบบปฏิบัติงาน หรือถ้ามีความจำเป็นอย่างน้อยผู้เป็นหัวหน้าชุดปฏิบัติงานควรแต่งเครื่องแบบและนำบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ติดตัวไปด้วย เพื่อแสดงตนว่าเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

๒. ดำเนินการตรวจสอบ ตรวจค้นตามอำนาจหน้าที่ในแต่ละกฎหมาย หรือดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีสิ่งที่ควรปฏิบัติในการตรวจค้น ดังนี้

- ในกรณีมีหมายค้น ให้แสดงหมายค้นพร้อมอ่านให้ฟังและให้ผู้ดำเนินการหรือเจ้าของกิจการลงนามรับทราบในหมายค้นนั้นด้วย

- ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงความบริสุทธิ์เสียก่อน และเท่าที่สามารถจะทำได้ให้ค้นต่อหน้าผู้ดำเนินการกิจการ หรือเจ้าของสถานที่ หรือครอบครัวของบุคคลผู้นั้น หรือถ้าหาบุคคลนั้นไม่ได้ ก็ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ร้องขอมาเป็นพยานในการตรวจค้น

- ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลซึ่งอยู่ในที่ซึ่งค้นหรือจะถูกค้น จะขัดขวางถึงกับทำให้การค้นไร้ผล พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นมีอำนาจเอาตัวผู้นั้นควบคุมไว้ หรือให้อยู่ในความดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ในขณะที่ทำการค้นเท่าที่จำเป็น เพื่อมิให้ขัดขวางถึงกับทำให้การค้นไร้ผล

- พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ทำการค้นต้องพยายามมิให้เกิดความเสียหายและกระจัดกระจายเท่าที่จะทำได้

- ในขณะปฏิบัติงานตรวจค้น ควรมีการบันทึกภาพถ่าย หรือวิดีโอไว้ในระหว่างที่ทำการตรวจค้น

- เมื่อพบสิ่งของที่ผิดกฎหมาย เอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้ทำการยึดหรืออายัด เพื่อเป็นของกลางในการกระทำความผิด หรือเพื่อการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมทำบันทึกรายละเอียดของสิ่งของที่ค้นได้นั้น และอ่านให้ผู้ครอบครอง บุคคลในครอบครัว ผู้แทน หรือพยานฟัง แล้วให้บุคคลดังกล่าวลงลายมือชื่อรับรองไว้

- สิ่งของซึ่งยึดได้ในการค้น ให้ห่อหรือบรรจุหีบห่อติดตราไว้หรือให้ทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ หรือสิ่งของที่ยึดไว้ ให้ใช้สายรัดหรือทำสัญลักษณ์อื่นใด เพื่อป้องกันการขนถ่ายหรือเคลื่อนย้ายสิ่งของดังกล่าว หรืออาจนำฝากเก็บรักษาไว้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าของ หรือบุคคลที่เห็นสมควร โดยทำบันทึกการรับรักษาของกลางไว้เป็นหลักฐาน และระบุชนิด ขนาด จำนวน สภาพ รายละเอียดต่าง ๆ ให้ชัดเจนครบถ้วน

๓. กรณีไม่มีการจับกุมให้รวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมดที่ใช้ในการกระทำความผิดของกลางที่ทำการตรวจยึด หลักฐานเอกสารที่เกี่ยวกับการตรวจยึด ส่งให้พนักงานสอบสวน เพื่อทำการร้องทุกข์กล่าวโทษ และลงบันทึกประจำวัน

๔. การดำเนินการจับกุม ต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจับกุมเข้าร่วมปฏิบัติงานด้วย โดยให้ปฏิบัติตามขั้นตอนใน ป.วิ.อาญา ม.๘๓ วรรคแรก และวรรคท้าย ดังนี้

- ผู้จับต้องแจ้งให้ทราบว่าเขาต้องถูกจับ
- สั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับ (พาไปโดยละม่อม)
- ถ้าจำเป็นก็ให้จับตัวไป(คุมตัวไป)
- กรณีผู้ถูกจับหลบหนี พยายามหลบหนี ต่อสู้หรือขัดขวางมิให้จับ ไม่ต้องแจ้งว่าเขาจะถูกจับ และอาจใช้วิธีหรือการป้องกันที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องในการจับนั้น (ใช้เครื่องพันธนาการ)
- ห้ามมิให้ใช้วิธีควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้เขาหลบหนีเท่านั้น (ป.วิ.อาญา ม.๘๖)
- พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ทำการจับต้องเอาตัวผู้จับกุม ไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน (ท้องที่ที่จับ) โดยทันที และเมื่อถึงที่นั้นแล้วให้ส่งตัวผู้ถูกจับแก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจของที่ทำการของพนักงานสอบสวนดังกล่าว

๕. แจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ ถ้ามีหมายจับให้แจ้งผู้ถูกจับทราบและอ่านให้ฟัง และมอบสำเนาบันทนาการจับแก่ผู้ถูกจับนั้น พร้อมแจ้งสิทธิ ตาม ป.วิ.อาญา ม.๘๓ วรรคสอง ณ สถานที่จับ ดังนี้

- ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
- ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษานายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ
- ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุม พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จับต้องอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี เว้นแต่ จะทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวก และเป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับ หรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด

๖. รวบรวมของกลางที่ใช้และได้มาจากการกระทำความผิด เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี พร้อมถ่ายภาพหรือวีดิภาพไว้เป็นหลักฐาน

๗. ทำบันทึกการจับกุมและให้ผู้ถูกจับทุกคนลงชื่อ (กรณีได้ตัวผู้กระทำความผิด) ถ้าลงชื่อไม่ได้ให้พิมพ์ลายนิ้วมือแทน กรณีผู้ถูกจับไม่ยอมลงชื่อให้หมายเหตุไว้ท้ายบันทึก พร้อมจัดทำบัญชีรายละเอียดของกลางทั้งหมด และแผนที่สังเขปแสดงที่เกิดเหตุ

๘. นำผู้ต้องหา ของกลาง และบันทึกการจับกุม ส่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ

๒.๔ การเขียนบันทึกจับกุม

บันทึกการจับกุม คือ หนังสือที่เจ้าพนักงานได้บันทึกไว้ในกรจับกุมผู้กระทำความผิดอาญา โดยรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ทั้งนี้เพื่อเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับบันทึกการจับกุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒(๒๐) “บันทึก” หมายความว่า หนังสือที่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจัดไว้เป็นหลักฐานในการสอบสวนความผิดอาญา รวมทั้งบันทึกคำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษด้วย

มาตรา ๙ บันทึกต้องระบุสถานที่ วัน เดือน ปี ที่ทำ นาม และตำแหน่ง ของเจ้าพนักงานผู้ทำ เมื่อเจ้าพนักงานทำบันทึกโดยรับคำสั่งจากศาลหรือโดยคำสั่งหรือคำขอของเจ้าพนักงานอื่น ให้เจ้าพนักงานนั้นกล่าวไว้ด้วยว่าได้รับคำสั่งหรือคำขอเช่นนั้น และแสดงด้วยว่าได้ทำไปอย่างไร

ให้เจ้าพนักงานผู้ทำบันทึกลงลายมือชื่อของตนในบันทึกนั้น

มาตรา ๑๑ บันทึกหรือถ้อยคำสำนวนนั้น ให้เจ้าพนักงานหรือศาล อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง ถ้ามีข้อความแก้ไข ทักท้วง หรือเพิ่มเติม ให้ แก่ให้ถูกต้องหรือมิฉะนั้นก็ให้บันทึกไว้ และให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อรับรองว่าถูกต้องแล้ว

ถ้าบุคคลที่ต้องลงลายมือชื่อในบันทึกหรือถ้อยคำสำนวนไม่สามารถ หรือไม่ยอมลงให้บันทึกหรือรายงานเหตุนั้นไว้

มาตรา ๑๒ เอกสารซึ่งศาลหรือเจ้าพนักงานเป็นผู้ทำ คำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษ คำให้การ จำเลยหรือคำร้องซึ่งยื่นต่อเจ้าพนักงานหรือ ศาลจักต้องเขียนด้วยน้ำหมึกหรือพิมพ์ดีดหรือพิมพ์ถ้ามีผิดที่ใดห้ามมิให้ลบออก ให้เพียงแต่ขีดฆ่าคำผิดนั้นแล้วเขียนใหม่ ผู้พิพากษา เจ้าพนักงานหรือบุคคลผู้แก้ไขเช่นนั้นต้องลงนามยอมรับรองไว้ที่ข้างกระดาษ

ถ้อยคำตกเติมในเอกสารดังบรรยายในมาตรานี้ ต้องลงนามย่อของผู้พิพากษา เจ้าพนักงานหรือบุคคลผู้ซึ่งตกเติมนั้นกำกับไว้

มาตรา ๑๓ การสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา ให้ใช้ภาษาไทย แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องแปลภาษาไทยท้องถิ่นหรือภาษาถิ่นหรือภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยหรือต้องแปลภาษาไทยเป็นภาษาไทยท้องถิ่นหรือภาษาถิ่นหรือภาษาต่างประเทศให้ใช้ล่ามแปล

เมื่อล่ามแปลคำให้การ คำพยานหรืออื่น ๆ ล่ามต้องแปลให้ถูกต้อง ล่ามต้องสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะทำหน้าที่โดยสุจริตใจ จะไม่เพิ่มเติมหรือตัดทอนสิ่งที่แปล และให้ลงลายมือชื่อในคำแปลนั้น

จากหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บันทึกที่พนักงานเจ้าพนักงานทำขึ้นต้องมีสาระสำคัญและหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. สถานที่ทำบันทึก
๒. วัน เดือน ปี ที่ทำบันทึก
๓. ชื่อ และตำแหน่งเจ้าพนักงานผู้ทำบันทึก
๔. ลายมือชื่อเจ้าพนักงานผู้ทำบันทึก
๕. ต้องเขียนด้วยหมึก หรือพิมพ์ดีด หรือพิมพ์ จะใช้วิธีเขียนด้วยดินสอไม่ได้
๖. ถ้ามีผิดที่ใด ห้ามมิให้ขูดลบ แต่ให้ขีดฆ่าคำผิดนั้นแล้วเขียนใหม่ แล้วให้เจ้าพนักงานผู้แก้ไขนั้นลงนามยอมรับรองไว้ที่ข้างกระดาษ
๗. ถ้ามีถ้อยคำตกเติม เมื่อเติมข้อความแล้วเจ้าพนักงานผู้เติมข้อความต้องลงนามย่อกำกับไว้
๘. บันทึกที่ต้องใช้ภาษาไทย
๙. บันทึกที่ทำขึ้น เจ้าพนักงานต้องอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง ถ้ามีข้อความแก้ไข ทักท้วงหรือเพิ่มเติม ให้แก่ให้ถูกต้อง หรือมิฉะนั้นก็ให้บันทึกไว้ และให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อรับรองว่าถูกต้องแล้ว ถ้าบุคคลที่ต้องลงลายมือชื่อในบันทึกไม่สามารถหรือไม่ยอมลงให้บันทึกหรือรายงานเหตุนั้นไว้

สาระสำคัญที่ต้องระบุ ในบันทึกการจับกุม

๑. สถานที่ทำบันทึกการจับกุม

จะต้องระบุสถานที่ทำบันทึกการจับกุมให้ชัดเจน โดยระบุเลขที่ หรือสถานที่ ถนน หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด เช่น จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

๒. วันเดือนปี ที่ทำบันทึกการจับกุม

จะต้องระบุวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ที่ทำบันทึกการจับกุมให้ชัดเจน เช่น วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ไม่ควรใช้เดือน ปี ย่อ เช่น ๒ เม.ย. หรือ ๒/๔/๔๘

๓. วัน เดือน ปี และเวลา ตลอดจนสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำความผิดและจับกุม

ต้องระบุ วัน เดือน ปี และเวลา ตลอดจนสถานที่ที่เกิดการกระทำให้ชัดเจน ดังนี้

- ในเรื่องเวลานั้น หากทราบว่าเป็นเวลาใกล้เที่ยง ก็ให้ระบุลงไป เช่น เวลา ๐๙.๓๐ น. หากไม่ทราบเวลาแน่ชัด ก็อาจจะระบุช่วงเวลา เช่น เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น.

- แต่ถ้าช่วงเวลาก็ไม่ทราบ ก็อาจจะระบุกว้างๆ เช่น เวลากลางวัน เวลากลางคืน เวลาก่อนเที่ยง เวลากลางคืนหลังเที่ยง

- สถานที่กระทำความผิดก็ต้องระบุให้ชัดเจน เช่น ความผิดเกิดที่ จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ดังรายละเอียดตามแผนที่เกิดเหตุที่แนบท้ายบันทึกนี้

- สำหรับวันเดือนปี เวลา และสถานที่ทำการจับกุม หากต่างกับวันเดือนปีเวลา และสถานที่กระทำความผิด ก็ต้องระบุให้ชัดเจนในทำนองเดียวกัน

๔. ชื่อ และตำแหน่งเจ้าพนักงานผู้จับกุม

ต้องระบุชื่อ นามสกุล และตำแหน่งของเจ้าพนักงานผู้จับทุกคน ให้ชัดเจน และพึงระวังในการลงชื่อผู้ร่วมจับกุม ไม่ควรลงชื่อบุคคลที่ไม่ได้เข้าร่วมจับกุมจริง มาลงชื่อในการบันทึกจับกุม เพราะทนายอาจเรียกทุกคนที่ลงชื่อในบันทึกการจับกุมมาเป็นพยาน เมื่อไม่ได้จับจริงก็เบิกความขัดแย้งกันเองจนเป็นเหตุให้ศาลยกฟ้องได้

๕. ชื่อ อายุ สัญชาติ และภูมิลำเนาของผู้ถูกจับกุม

ต้องระบุ ชื่อ นามสกุล อายุ สัญชาติ และภูมิลำเนาของผู้ถูกจับ ทุกคนให้ชัดเจน โดยภูมิลำเนาจะต้องระบุ เลขที่ หมู่ที่ ถนน ตำบล อำเภอ จังหวัด ให้ถูกต้อง ในทางปฏิบัติ เจ้าพนักงานผู้ทำการบันทึกจับกุมมักจะใช้วิธีสอบถาม ชื่อ นามสกุล อายุ และภูมิลำเนา ซึ่งผู้ถูกจับอาจจะแจ้ง ชื่อ นามสกุล อายุ และภูมิลำเนาไม่ตรงตามความเป็นจริง ดังนั้นเจ้าพนักงานควรจะขอตัวบัตรประจำประชาชนหรือบัตรอื่น ๆ ของผู้ถูกจับ เพื่อให้ทราบ ชื่อ นามสกุล อายุ และภูมิลำเนา ที่ถูกต้อง และควรถ่ายสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นดังกล่าวไว้ด้วย และในกรณีผู้ต้องหาจำนวนมากก็ให้ทำบัญชีรายชื่อแนบท้ายบันทึกการจับกุม

๖. ของกลาง

จะต้องระบุของกลางในการกระทำความผิดให้ชัดเจน โดยระบุ ชนิด จำนวน ขนาด และรายละเอียดเกี่ยวกับของกลาง ในกรณีที่มิใช่ของกลางมีเป็นจำนวนมาก ไม่สะดวกต่อการระบุไว้ในบันทึกการจับกุม ก็ให้ทำเป็นบัญชีของกลางแนบท้ายบันทึกการจับกุม ซึ่งในการจัดทำบัญชีของกลางจะต้อง ระบุรายละเอียดต่าง ๆ ให้ถูกต้องชัดเจน (ชนิด จำนวน ขนาด ปริมาตร และอื่น ๆ) และหากมีการดำเนินการกับของกลางก็ให้ระบุไว้ด้วย

๗. แจ้งว่าเขาต้องถูกจับ ขอล่าวหา และแจ้งสิทธิแก่ผู้ถูกจับ

ตาม ป.วิ.อาญา ม. ๘๓ ได้บัญญัติเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการจับ โดยให้เจ้าพนักงานผู้จับต้องแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับว่าเขาต้องถูกจับ แล้วให้เจ้าพนักงาน ผู้จับต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับ พร้อมแจ้งสิทธิแก่ผู้ถูกจับ ดังนั้นบันทึกการจับกุม จึงต้องควรระบุสาระสำคัญ ดังนี้

ตัวอย่าง

“เจ้าพนักงานผู้จับได้แสดงตนเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย และได้แจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับ (ทราบชื่อภายหลังว่า นายปลา น้ำดี) ว่าท่านต้องถูกจับ และเจ้าพนักงานผู้จับได้แจ้ง ข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบว่า ผู้ถูกจับได้กระทำความผิดฐานมีไว้ในครอบครอง และนำเข้า ซากหนังจระเข้ น้ำจืด ซึ่งเป็นสัตว์น้ำที่ ซากสัตว์ป่าคุ้มครองตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าสัตว์ป่า โดยไม่มีใบอนุญาต และไม่ได้รับ อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนสัตว์ป่า มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๘ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๖๕ และพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๑ ซึ่งเจ้าพนักงานผู้จับได้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้ การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และผู้ถูกจับมี สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตน ไว้วางใจทราบถึงการจับที่สามารถดำเนินได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับ หรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด เจ้าพนักงานผู้จับอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตาม สมควรแก่กรณี”

ในการแจ้งข้อกล่าวหาทุกครั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งให้ครบทุกข้อกล่าวหา หากแจ้ง ไม่ครบทุกข้อกล่าวหา และพนักงานสอบสวนไม่ได้ทำการสอบสวน ถึงข้อหาดังกล่าวที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่ได้แจ้ง เนื่องจากการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการสัตว์น้ำ เป็นกฎหมายเฉพาะ แม้ว่ามีความผิด อาญาแผ่นดินก็ตาม พนักงานสอบสวนอาจไม่ทราบว่าการกระทำของผู้ถูกจับเป็นความผิดข้อหาใดบ้าง เพราะ เมื่อพนักงานสอบสวนไม่ได้ทำการสอบสวนข้อหาใด พนักงานอัยการย่อมไม่มีอำนาจฟ้องผู้ถูกจับในข้อหา นั้น (ป.วิ.อาญา ม.๑๒๐)

๘. การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าผู้ถูกจับได้กระทำความผิด

การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าผู้ถูกจับได้กระทำความผิด ก็คือ การกระทำที่ครบ องค์ประกอบความผิดตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ เช่น

ผู้ถูกจับได้กระทำความผิดฐานมีไว้ในครอบครอง และนำเข้า ซากหนังจระเข้ น้ำจืด ซึ่งเป็นซากสัตว์ป่าคุ้มครองตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าสัตว์ป่า โดยไม่มีใบอนุญาต และไม่ได้รับ อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนสัตว์ป่า มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๘ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๖๕ และ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๑

องค์ประกอบความผิด มีดังนี้

- ซากหนังจระเข้ น้ำจืด เป็นสัตว์น้ำที่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามความตกลงระหว่าง ประเทศว่าด้วยการค้าสัตว์ป่า
- มีซากหนังจระเข้ น้ำจืด ไว้ในครอบครอง
- นำเข้าซากหนังจระเข้ น้ำจืด
- โดยไม่มีใบอนุญาต และไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

๙. ถ้อยคำของผู้ถูกจับ (คำให้การของผู้ถูกจับ)

ตาม ป.วิ.อาญา ม.๘๔ วรรคสี่ ระบุไว้ว่า ถ้อยคำใด ๆ ที่ผู้ถูกจับให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานผู้จับ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจในชั้นจับกุมหรือรับมอบตัวผู้ถูกจับ ถ้าถ้อยคำนั้นเป็นคำรับสารภาพของผู้ถูกจับว่า ตนได้กระทำความผิด ห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐาน แต่ถ้าเป็นถ้อยคำอื่น จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกจับได้ต่อเมื่อได้มีการแจ้งสิทธิตามวรรคหนึ่ง หรือตามมาตรา ๘๓ วรรคสอง แก่ผู้ถูกจับ แล้วแต่กรณี

ดังนั้น แม้ว่าผู้ถูกจับจะให้ถ้อยคำรับสารภาพ หรือปฏิเสธว่าตนได้กระทำความผิดตามที่เจ้าพนักงานผู้จับกุมได้แจ้งข้อกล่าวหาหรือไม่ ก็ไม่ได้ถือเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญในการสอบสวน

๑๐. พยานหลักฐาน

พยานหลักฐาน แบ่งออกได้ ๓ ประเภท คือ

- พยานบุคคล พยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น บุคคลที่พบเห็นการกระทำความผิด บุคคลที่อยู่ใกล้ที่เกิดเหตุ ให้ระบุชื่อ นามสกุล อายุ ภูมิลำเนา และถ้อยคำเป็นพยานลงในบันทึกการจับกุม หากถ้อยคำของพยานที่ให้การนั้นยาวมาก ไม่สะดวกในการระบุไว้ในบันทึกการจับกุม ก็ให้บันทึกถ้อยคำพยานไว้อีกแผ่นหนึ่งก็ได้

- พยานเอกสาร เช่น ใบอนุญาต ข้อระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเอกสารทางราชการต่าง ๆ ให้แนบรวมไว้กับบันทึกการจับกุม

- พยานวัตถุ ได้แก่ ของกลาง และบรรดาสิ่งของต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ให้ระบุไว้ในบันทึกการจับกุมให้ครบถ้วนชัดเจน และหากพยานวัตถุบางอย่าง ไม่สามารถที่จะนำมาเก็บรักษาไว้ ให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมทำการถ่ายรูป และบันทึกรายละเอียดที่ตรวจสอบได้ไว้เป็นหลักฐาน

๑๑. ข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และการจับกุม ให้ระบุในบันทึกการจับกุม เช่น รถยนต์ได้คลุมผ้าใบมิดชิด เจ้าพนักงานผู้จับได้ส่งสัญญาณมือ ให้รถยนต์ที่ถูกจับขับเข้ามาหยุด แต่ผู้ถูกจับไม่ยอมหยุดกลับเร่งความเร็ว เป็นต้น และในตอนท้ายของบันทึกการจับกุม (ย่อหน้าสุดท้าย) ควรระบุไว้ด้วยว่า

“ในการจับกุมครั้งนี้ เจ้าพนักงานผู้จับได้กระทำโดยสุภาพเรียบร้อย มิได้บังคับ ชูเชิญ ชักจูงใจ หรือทำร้ายร่างกายผู้ถูกจับ และมีได้เรียกร้องทรัพย์สินเงินทองจากผู้ถูกจับ หรือจากผู้หนึ่งผู้ใด รวมทั้งมิได้ทำให้ทรัพย์สินของผู้ถูกจับชำรุดเสียหายหรือสูญหายแต่อย่างใด ได้อ่านบันทึกการจับกุมนี้ให้ผู้ถูกจับทุกคนฟัง และให้ผู้ถูกจับทุกคนอ่านด้วยตนเองแล้ว รับว่าถูกต้องเป็นความจริง และให้ใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นพนักงานสอบสวนและชั้นศาลได้ จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าเจ้าพนักงานผู้จับกุม (และพยาน)”

๑๒. ลายมือชื่อผู้ถูกจับ

- ให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อในบันทึกการจับกุมทุกคน โดยวงเล็บชื่อ นามสกุล ของผู้ถูกจับไว้ด้านล่างของลายมือชื่อผู้ถูกจับ หากผู้ถูกจับไม่ยอมลงลายมือชื่อ ก็ให้บันทึกไว้เป็นหลักฐาน

- ในกรณีที่ผู้ถูกจับไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ เช่น เขียนหนังสือไม่ได้เช่นนี้ ก็ให้ผู้ถูกจับพิมพ์ลายนิ้วมือโดยใช้นิ้วหัวแม่มือซ้ายหรือขวาก็ได้ แทนการลงลายมือชื่อ แล้วบันทึกไว้ด้านล่าง ลายพิมพ์นิ้วมือนี้นับว่าลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือซ้าย/ขวา ของ (นาย นาง นางสาว) ผู้ถูกจับ

- การลงลายมือชื่อ ควรลงให้ถูกต้องตามที่กำหนดในแบบฟอร์ม หรือถ้าไม่มีช่องลงชื่อ ให้เซ็นชื่อต่อจากบรรทัดสุดท้ายของข้อความ เพื่อป้องกันเหตุน่าสงสัยว่าเป็นการเซ็นตกระดาษาเปล่าก่อนการเขียนข้อความหรือไม่

๑๓. ลายมือชื่อเจ้าพนักงานผู้จับ ผู้บันทึก และพยาน

เจ้าพนักงานผู้จับกุม ผู้บันทึก ผู้อ่าน และพยาน ต้องลงลายมือชื่อในบันทึกการจับกุม ผู้เขียนบันทึกจะต้องเขียนบันทึกด้วยหมึก หรือพิมพ์ดีด หรือพิมพ์ จะเขียนบันทึกการจับกุมด้วยดินสอไม่ได้ ถ้ามีผิดที่ใดห้ามมิให้ขูดลบ แต่ให้ขีดฆ่า คำผิดนั้นแล้วเขียนใหม่แล้วให้เจ้าพนักงานผู้แก้ไขนั้นลงนามยอมรับรองไว้ที่ข้างกระดาษาบันทึก ดังกล่าว และหากมีถ้อยคำตกเติม เมื่อเติมข้อความแล้ว เจ้าพนักงานผู้เติมข้อความต้องลงนามยอมรับกำกับไว้

๑๔. การเขียนแผนที่เกิดเหตุ

แผนที่เกิดเหตุนั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบันทึกการจับกุม ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงสถานที่ หรือตำแหน่งของการกระทำความผิด (ที่เกิดเหตุ) และสถานที่หรือตำแหน่งที่จับกุมดังนั้นการเขียนแผนที่เกิดเหตุจึงต้องเขียนให้ชัดเจน และต้องมีรายละเอียดเพียงพอที่จะทราบได้ว่า สถานที่ หรือตำแหน่งของการกระทำความผิดหรือจับกุมอยู่ที่ใด

๒.๕ การร้องทุกข์กล่าวโทษ

กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด

ในการปฏิบัติงานตรวจสอบหรือตรวจค้น ถ้ามีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการจับกุม หรือมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าร่วมด้วย เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วให้มอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เช่น บันทึกยึด อาัยต์ บันทึกถ้อยคำ บัญชีของกลางพร้อมของกลาง รูปถ่าย ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการจับกุมหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยให้ผู้จับกุมแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกจับกุมพร้อมชี้แจงพฤติการณ์แห่งคดี พร้อมสิทธิที่ผู้ถูกจับกุมจะได้รับ จากนั้นผู้จับกุมจะนำตัวผู้ถูกกล่าวหาส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการต่อไป

กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด(ตรวจยึด อาัยต์)

พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบตามภารกิจงานปกติ และไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจับกุมร่วมปฏิบัติงานอยู่ด้วย หรือในกรณีที่ไม่มีพบตัวผู้กระทำความผิดอยู่ในที่เกิดเหตุ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำหลักฐานบันทึกต่าง ๆ พร้อมยึดหรืออาัยต์ของกลางในการกระทำความผิด รูปถ่ายขณะดำเนินการตรวจค้น หรือหลักฐานอื่น ๆ ไปแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษกับพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการตามกฎหมาย

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้นำผู้ต้องหา ของกลาง และหลักฐานต่าง ๆ มาส่งมอบให้พนักงานสอบสวนแล้ว พนักงานสอบสวนจะดำเนินการดังนี้

๑. ขั้นตอนเกี่ยวกับ ผู้กล่าวหา พยาน และผู้ต้องหา

ในขั้นตอนนี้พนักงานสอบสวนจะทำการสอบสวนและบันทึกคำให้การของผู้ร้องทุกข์ กล่าวโทษพยานผู้เข้าทำการตรวจสอบ ฉะนั้นผู้ร้องทุกข์และพยานในคดีจะต้องให้การต่อพนักงานสอบสวนตามความเป็นจริงและกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกขั้นตอนให้สอดคล้องกัน โดยพนักงานผู้เข้าทำการตรวจสอบต้องให้ถ้อยคำต่อพนักงานสอบสวน ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ ตำแหน่งหน้าที่ของ ผู้จับกุม วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ ชื่อ ที่อยู่ของผู้กระทำความผิด พฤติการณ์ในการกระทำความผิด บุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด และในกรณีไม่ได้ตัวหรือไม่พบตัวก็ให้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดเท่าที่ทราบ

ในส่วนของผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนจะดำเนินการควบคุมตัวผู้ต้องหาตามกฎหมาย สอบสวนปากคำ พิมพ์ลายนิ้วมือ และส่งตรวจสอบประวัติการต้องโทษของผู้ต้องหา

๒. การดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง

- พนักงานสอบสวน ตรวจสอบของกลาง นับจำนวน วัดขนาดของกลาง
- พนักงานสอบสวน ส่งของกลางไปตรวจพิสูจน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สอบถามของกลางว่าเป็นประเภท ชนิด ที่อนุญาตให้มีไว้ในครอบครอง หรืออนุญาตให้ นำเข้า หรือส่งออกได้ จากนายทะเบียนตามกฎหมาย ได้หรือไม่)
- พนักงานสอบสวน สรุปสำนวนการสอบสวน เสนอผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น เสนออัยการจังหวัดที่รับผิดชอบ

ข้อควรปฏิบัติภายหลังจากส่งตัวผู้ถูกจับแก่พนักงานสอบสวน

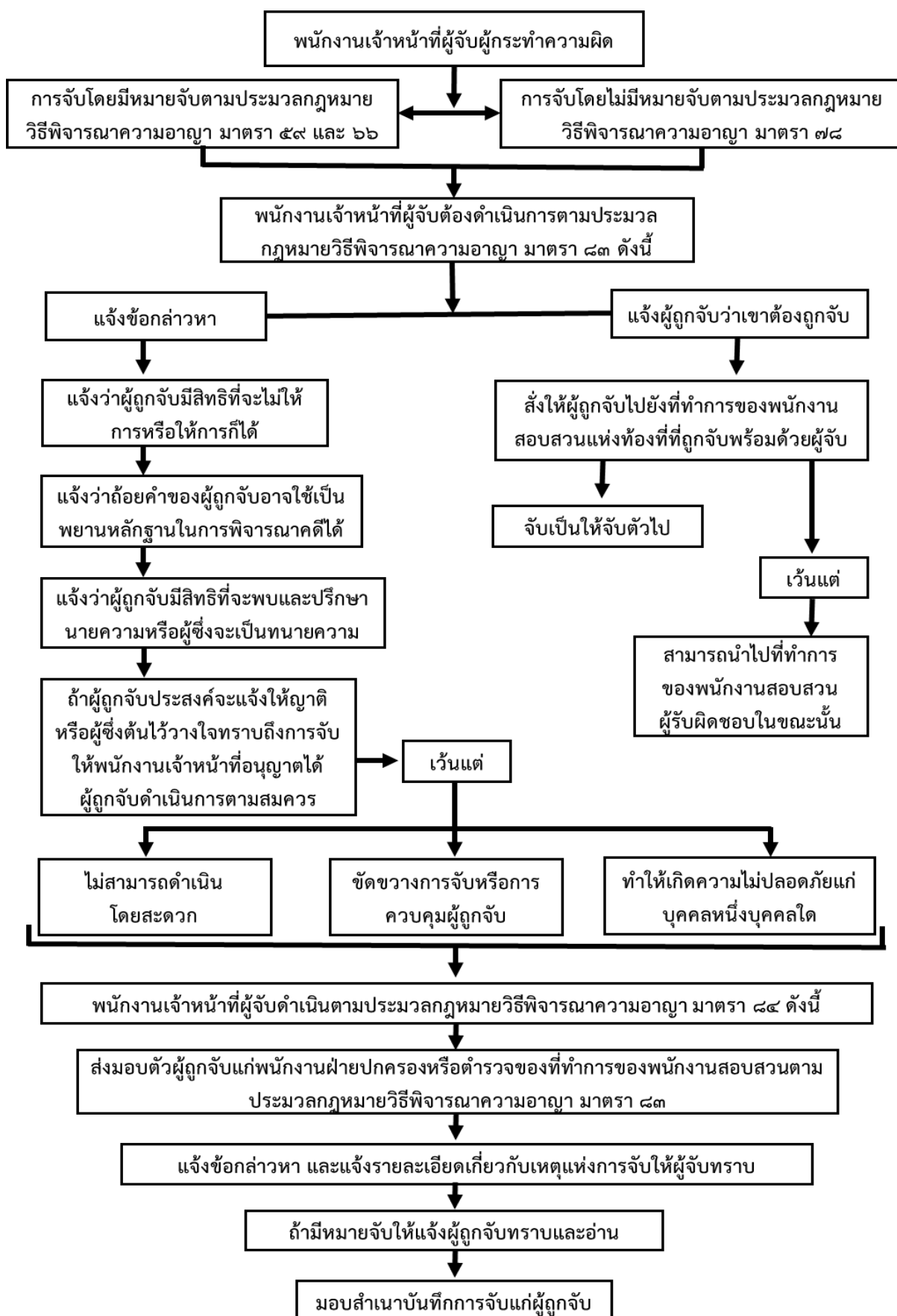
- หากในบันทึกการจับกุมหรือคำกล่าวโทษ ได้แจ้งข้อกล่าวหาไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง เจ้าพนักงานผู้จับก็ดำเนินการกล่าวโทษเพิ่มเติมให้ครบถ้วนทุกข้อกล่าวหา
- หากมีพยานหลักฐานที่จะอ้างอิงเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นพยานบุคคลหรือพยาน เอกสาร หรือพยานวัตถุ ก็ดำเนินการอ้างอิงส่งให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ(กรณีคดีอยู่ในชั้นอัยการ)
- ส่งสำเนากฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ของทางราชการ และสำเนาคำพิพากษาศาลฎีกา ที่เกี่ยวข้องกับคดีให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ พร้อมทั้งติดต่อประสานงานด้วย
- นำพยานบุคคลไปพบและให้การต่อพนักงานสอบสวน
- ในกรณีมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสัตว์น้ำนั้น เช่น ชนิดของสัตว์น้ำ ถ้าไม่สามารถจำแนกชนิดพันธุ์ของสัตว์น้ำนั้นได้ ควรปรึกษาผู้มีความเชี่ยวชาญช่วยเหลือในการจำแนกดังกล่าว

การเป็นพยานในศาล

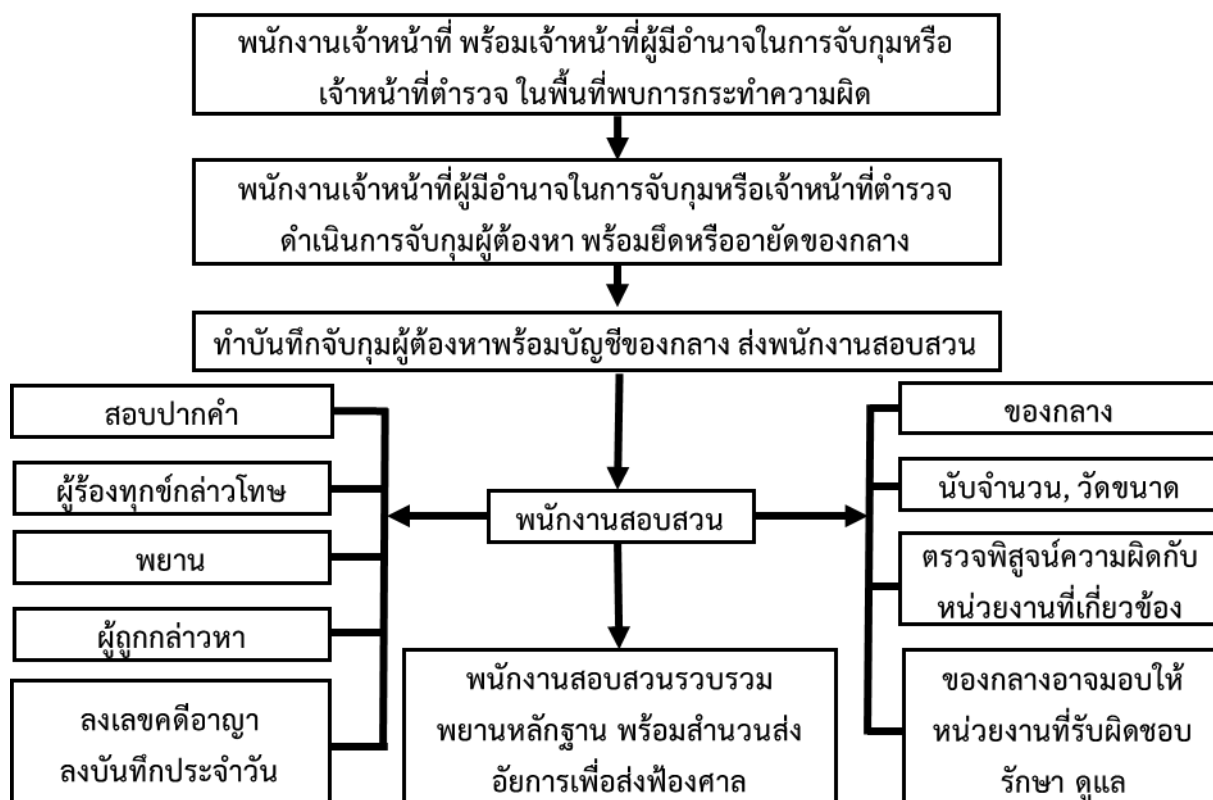
- เมื่อพนักงานสอบสวนส่งตัวผู้ต้องหาให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องเป็นจำเลยต่อศาลแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการจับกุมอาจต้องไปให้การเป็นพยานต่อศาลตามหมายเรียก ตามวันเวลาที่นัด ก่อนไปให้การ ควรทบทวนความจำ รายละเอียดเกี่ยวกับ วัน เวลา สถานที่ พฤติการณ์ของการกระทำความผิด ตัวผู้กระทำความผิด และไปพบพนักงานอัยการเจ้าของคดี เพื่อซักซ้อมความเข้าใจก่อน

๒.๖ แผนภาพสรุปขั้นตอนการทำงาน ตัวอย่างเอกสาร และแบบฟอร์ม

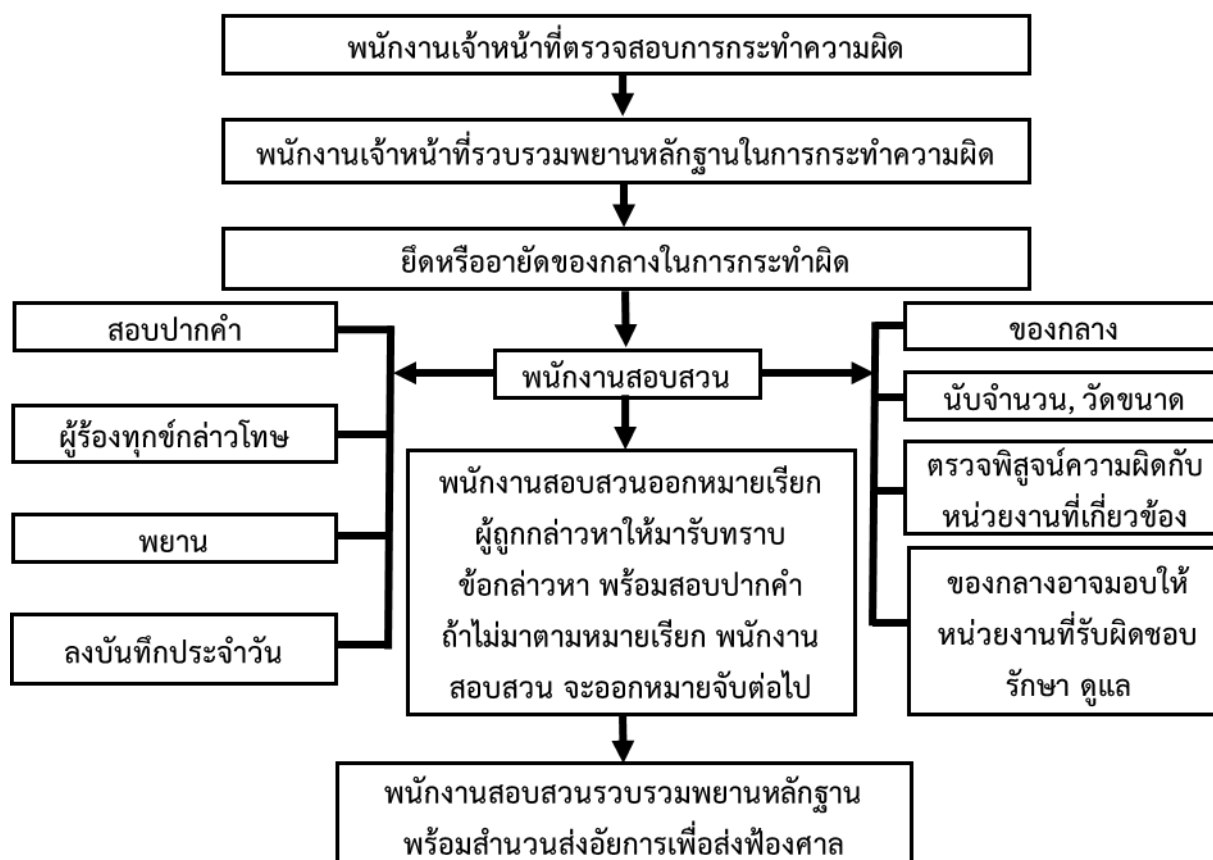
แผนภาพแสดงขั้นตอนการจับกุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

แผนภาพขั้นตอนการร้องทุกข์กล่าวโทษ กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด

แผนภาพขั้นตอนการร้องทุกข์กล่าวโทษ กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด

ตัวอย่างบันทึกการจับกุม

บันทึกการจับกุม

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สภ. คลองหาด
ปลจ. ข้อ. ๑๐๐๐
๑๐๐/๒๕๖๐
๑๐๐/๒๕๖๐

สถานที่บันทึก สภ.คลองหาด อ.คลองหาด จว.สระแก้ว

วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๐๕.๐๐ น.

วัน/เดือน/ปี ที่จับกุม วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลาประมาณ ๐๖.๐๐ น.

สถานที่จับกุม แยกห้วยไคร้ ม.๒ ต.เบญจขจร อ.คลองหาด จว.สระแก้ว เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
เวลาประมาณ ๐๖.๐๐ น.

รายนามเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำการจับกุม มี พ.ต.ท.เคโซ เชื้อวชาญ สว.ป.๑ - ร.ต.ท.ภูมิวิวัฒน์ เกิดโรตง
ร.ต.ท.ชลเทพ เกิดกุล ค.ต.ชำนาญ เกี่ยมชัยภูมิ ส.ต.ต.ทรงฤทธิ์ เสนาวงษ์ ส.ต.ต.พลวัฒน์ บำรุงเชื้อ

ชุดเฉพาะกิจที่ ๕ กกล.บูรพา พ.ท.ปฏิวัตร เพื่องประภัสสร หน.ผว.บูรพา

เจ้าหน้าที่ทหาร กรมทหารพรานที่ ๑๓ ร.ท.สุระ ไสร์กนิษฐ์ รอง ผบ.ร้อย ทพ.๑๓๐๓ , ส.อ.นาคินทร์ มาดี ,
อส.ทพ.สมคิด สาคร ,อส.ทพ.เกียรติศักดิ์ ชันทองขาว

เจ้าหน้าที่กรมประมง จังหวัดสระแก้ว

นายประเสริฐ ปานปารมี หน.ด่านตรวจสัตว์น้ำ จว.สระแก้ว

นายธัญสิทธิ์ สันณรงค์เลิศ เจ้าหน้าที่งานประมงอาวุโสรักษาการแทนประมงจังหวัดสระแก้ว

ภายใต้อำนาจการจับกุมของ พ.ต.อ.สมศักดิ์ บุญประเสริฐนันท์ ผกก.สภ.คลองหาด ,พ.อ.ชาชนันธนา วาจรัด
ผบ.ภก.กรม ทพ.๑๓

ได้ร่วมกันจับกุมตัว

๑. นาย [] อายุ ๒๖ ปี บ้านเลขที่ [] ต.เสม็ด อ.เมืองบุรีรัมย์ จว.บุรีรัมย์

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนเลขที่ []

พร้อมด้วยของกลาง

๑.ซากหนังจระเข้(บรรจุอยู่ในกระสอบปุย ๓ กระสอบ) รวมจำนวนซากหนังจระเข้จำนวน ๕๑ ตัว
น้ำหนักประมาณ ๒๘๐ กิโลกรัม

๒.รถยนต์เก๋ง ยี่ห้อ สอนต้า รุ่น ซิตี สีน้ำเงิน ทะเบียน พร ๕๓๖๗ กรุงเทพมหานคร

รวมจำนวน ๒ รายการ

สำเนาถูกต้อง

ร.ต.ท.

(เจริญ วันทนองศา)

รอง สว. (สอบสวน) สภ. คลองหาด

ตำแหน่งที่พบของกลาง

ของกลางรายการที่ ๑ พบบรรจุอยู่ในกระสอบปุยซุกซ่อนอยู่ในตัวรถบริเวณที่นั่งผู้โดยสารด้านหลังคนขับ

จำนวน ๑ กระสอบและซุกซ่อนอยู่บริเวณช่องเก็บสัมภาระท้ายรถจำนวน ๒ กระสอบ

โดยกล่าวหาว่า กล่าวคือก่อนเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ชุดจับกุมได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ดำเนินการกวาดล้าง
จับกุมยาเสพติดอาวุธปืนอาวุธสงครามผู้มีอิทธิพลแรงงานต่างด้าวและสิ่งผิดกฎหมายต่างๆ ทางชุดจับกุมจึงได้
บูรณาการสนธิกำลังกันระหว่างทหารตำรวจและหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตั้งด่านจุดตรวจจุดสกัดเพื่อ
สกัดกั้นสิ่งผิดกฎหมาย วันนี้(๖ ก.พ. ๖๐) เวลาประมาณ ๕.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมได้ตั้งด่านตรวจบริเวณสี่
แยกห้วยไคร้ ขณะที่เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมตั้งด่านตรวจพบรถยนต์เก๋ง(ตามบัญชีของกลาง) ขับมาถึงด่านตรวจ
เจ้าหน้าที่จึงได้แสดงตัวพร้อมกับเรียกให้หยุดรถเพื่อขอทำการตรวจค้นรถยนต์เก๋งคันดังกล่าว ปรากฏว่าผู้ขับ

รถยนต์เก๋งคันดังกล่าวไม่ยอมหยุดรถพร้อมกับเร่งเครื่องยนต์มุ่งหน้าไปทางพื้นที่ตำบลไทรเดี่ยว เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมจึงได้ติดตามรถยนต์ต้องสงสัยคันดังกล่าวไปเพื่อตรวจสอบรถยนต์ต้องสงสัย เมื่อมาถึงหน้าสำนักสงฆ์บ้านหนองคาย บริเวณหมู่ที่ ๖ ต.ไทรเดี่ยว อ.คลองหาด จว.สระแก้ว เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมได้เรียกรถยนต์ต้องสงสัยดังกล่าวให้หยุดพร้อมกับแสดงตัวเป็นเจ้าหน้าที่พร้อมกับขอทำการตรวจค้น พบนาย (ทราบชื่อภายหลัง) เป็นผู้ขับรถยนต์เก๋งคันดังกล่าว เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมจึงขอตรวจค้นรถยนต์คันดังกล่าว นาย (ทราบชื่อภายหลัง) ยินยอมให้ตรวจค้นเมื่อทำการตรวจค้นพบของกลางตามรายการบัญชีของกลางข้างต้นอยู่ในรถยนต์เก๋งคันดังกล่าวสอบถามผู้ต้องหาว่านำของกลางมาจากที่ใดและมีใบอนุญาตถูกต้องหรือไม่ ผู้ต้องหาให้การว่ารับของกลางมาจากจากตลาดโรงเกลือในราคากระสอบละ ๒,๐๐๐ บาท และไม่มีใบอนุญาตมาแสดงแต่อย่างใดจึงได้จับกุมตัวผู้ต้องหาพร้อมของกลางส่งพนักงานสอบสวนพร้อมกับแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหาทราบดังนี้ (1) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว (2) ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน (3) ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร (4) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย ส่วนนาย (ทราบชื่อภายหลัง) หรือ (ทราบชื่อภายหลัง) เจ้าหน้าที่ได้แยกไปดำเนินคดีไว้ส่วนหนึ่งแล้ว ซึ่งการกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิดฐาน “ช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำ หรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนรู้ว่ายังมีได้เสียค่าภาษี หรือของต้องจำกัด หรือของต้องห้ามหรือที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยยังมีได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้องหรือเป็นของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงอากร ข้อจำกัดหรือข้อห้ามอันเกี่ยวกับของนั้นและนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากสัตว์ดังกล่าวเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี (พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕) และ ห้ามนำ เข้าส่งออก นำผ่าน เพาะเลี้ยง หรือมีไว้ครอบครองซึ่งสัตว์น้ำที่รัฐมนตรีกำหนด (พ.ร.ก.การประมง พ.ศ.๒๕๕๘)”

ขณะจับกุมผู้ต้องหาได้รับทราบข้อกล่าวหา และให้การว่า รับสารภาพว่าตนได้ซื้อหนังจระเข้โดยไม่ได้รับอนุญาตจริง

เหตุเกิดที่ แยกห้วยไคร้ ม.๒ ต.เบญจขร อ.คลองหาด จว.สระแก้ว เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลาประมาณ ๐๖.๐๐ น.

อนึ่ง ในการจับกุมครั้งนี้ เจ้าพนักงานชุดจับกุมทุกนายมิได้มีผู้หนึ่งผู้ใดทำร้ายร่างกาย บังคับขู่เข็ญ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับ ให้คำมั่นสัญญา หรือกระทำโดยมิชอบโดยประการใด ๆ และมีได้ทำให้ทรัพย์สินของผู้ใดเสียหาย สูญหายหรือเสื่อมค่าแต่ประการใด และมีได้ทำให้ผู้ใดได้รับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจแต่อย่างใด และได้มอบสำเนาบันทึกการจับกุมให้ผู้ต้องหาแล้ว จำนวน 1 ฉบับ . ได้อ่านบันทึกนี้ให้ผู้ต้องหาฟังและให้อ่านเองโดยตลอดแล้ว รับรองว่าถูกต้อง จึงให้ลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ)ผู้ต้องหาที่

(.....)

สำเนาถูกต้อง

ร.ต.ท.

(ตำรวจ วันหนองสา)

รอง สว (สอบสวน) สภ. คลองหาด

ตัวอย่างบันทึกการจับกุม

(ลงชื่อ) พ.ต.ท. 108จับกุม (ลงชื่อ) พ.ต.ท. 108จับกุม
 (ลงชื่อ) ร.ต.ท. 108จับกุม (ลงชื่อ) ร.ต.ท. 108จับกุม
 (ลงชื่อ) ค.ต. 108จับกุม (ลงชื่อ) ส.ต.ต. 108จับกุม
 (ลงชื่อ) ส.ต.ต. 108จับกุม (ลงชื่อ) ค.ต. 108จับกุม

ชุดเฉพาะกิจที่ ๕ กก.ลบ.รพ.

(ลงชื่อ) พ.ท. 108จับกุม

เจ้าหน้าที่ทหารพรานกรม ๑๓

(ลงชื่อ) ร.ท. 108จับกุม

(ลงชื่อ) อ.ส.ทพ. 108จับกุม

(ลงชื่อ) จ.ส.อ. 108จับกุม

(ลงชื่อ) อ.ส.ทพ. 108จับกุม

เจ้าหน้าที่ประมงจังหวัดสระแก้ว

(ลงชื่อ) 108จับกุม

(ลงชื่อ) 108จับกุม

(ลงชื่อ) ร.ต.ท. 108จับกุม / บันทึก / อ่าน

(ภูมิลำเนาเกิด ไรสง)

รับสำเนาบันทึกการจับกุมไว้แล้ว จำนวน ๑ ฉบับ

(ลงชื่อ) 108ผู้ต้องหา

สำเนาถูกต้อง

ร.ต.ท. 108

(ตรึง ขันทอง)

รองฯ (สอบสวน) สภ. คลองหาด

ตัวอย่างบันทึกการจับกุม

บันทึกการจับกุม

สถานที่บันทึก.....

วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก.....

วัน/เดือน/ปี ที่จับกุม.....เวลาประมาณ.....น.

สถานที่จับกุม.....

เจ้าพนักงานผู้จับกุม

.....

.....

.....

ได้แจ้งแก่ผู้ถูกจับตามรายชื่อข้างล่างว่าเขาต้องถูกจับ

.....

.....

พร้อมยึด/อายัดของกลาง

.....

.....

.....

ตำแหน่งที่พบของกลาง

โดยกล่าวหาว่ากระทำความผิดกฎหมาย คือ

.....

.....

.....

ได้แจ้งให้ผู้ถูกจับ ทราบว่า

๑. ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้
๒. ถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
๓. ผู้ถูกจับมีสิทธิจะพบหรือปรึกษาทนายหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ
๔. ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุมที่สามารถดำเนินการได้

โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับ หรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด เจ้าพนักงานสามารถอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี

ผู้ถูกจับรับทราบสิทธิแล้ว

- ☐ ไม่ขอดำเนินการตามข้อ ๔
- ☐ ขอดำเนินการตามข้อ ๔ และได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว
- ☐ ขอให้การรับว่าเป็นบุคคลตามหมายจับ และยังไม่เคยถูกดำเนินคดีนี้มาก่อน

พฤติการณ์การกระทำผิด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชั้นจับกุมผู้ต้องหาทราบและเข้าใจข้อกล่าวหาดีแล้ว ผู้ต้องหาให้การ

.....

.....

อนึ่ง ในการจับกุมครั้งนี้ ผู้ทำการจับกุมไม่ได้บังคับขู่เข็ญ หลอกลวง หรือให้สัญญา มิได้เอาทรัพย์สินหรือเรียกร้องเอาทรัพย์สินของผู้ต้องหาผู้หนึ่งผู้ใดมาเป็นประโยชน์ส่วนตน หรือพวกแต่อย่างใด อีกทั้งมิได้ทำให้ทรัพย์สินของผู้ใดเสียหาย สูญเสีย หรือเสื่อมค่าแต่ประการใด และมีได้ทำให้ผู้ถูกจับกุมได้รับอันตรายต่อกายหรือจิตใจแต่อย่างใด ได้อ่านบันทึกในการจับกุมนี้ให้ผู้ถูกจับกุมฟังแล้ว รับรองว่าถูกต้อง จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นพยาน

ลงชื่อ.....ผู้ต้องหาที่ ๑

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้มีอำนาจจับกุม

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ต้องหาที่ ๒

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมจับกุม

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ต้องหาที่ ๓

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมจับกุม

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมจับกุม/บันทึก/อ่าน

(.....)

บันทึกการตรวจยึด

สถานที่บันทึก.....

วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก.....

วัน/เดือน/ปี ที่ตรวจยึดเวลาประมาณ.....น.

สถานที่ตรวจยึด

เจ้าพนักงานผู้ตรวจยึด

.....

.....

ของกลาง.....

.....

.....

ตำแหน่งที่พบของกลาง

เป็นการกระทำความผิดตาม.....

.....

.....

.....

พฤติการณ์การกระทำผิด.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจยึด
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

บันทึกการยึดหรืออายัด

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกนี้แสดงว่าวันนี้เวลา.....พนักงานเจ้าหน้าที่ดังนี้.....

ได้ร่วมกันปฏิบัติการกิจที่.....
 ซึ่งดำเนินการ/ตัวแทนโดย.....
 แล้วได้ทำการตรวจยึด..... จำนวนรายการ
 ไว้เพื่อตรวจสอบหรือเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี โดยมีบัญชียึดหรืออายัดตามรายการต่อไปนี้

ที่	รายการ	ขนาดและลักษณะ	จำนวน	หมายเหตุ

ในการยึดหรืออายัดครั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจยึดหรืออายัด มิได้ทำให้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในสถานที่นี้ สูญหายหรือเสียหายแต่อย่างใด ผู้ดำเนินการหรือผู้แทน ได้อ่านหรือได้รับฟังการอ่านจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ขอรับรองว่าทรัพย์สินของกลาง ตามรายการดังกล่าวข้างต้น ได้บันทึกถูกต้องตรงกับความเป็นจริง และไม่ขอคัดค้าน หากจะนำของกลางดังกล่าวข้างต้นไปตรวจพิสูจน์ และเก็บรักษาไว้ระหว่างดำเนินคดี

(ลงชื่อ).....ผู้ดำเนินการ/ตัวแทน (ลงชื่อ).....พนักงานเจ้าหน้าที่
 (.....) (.....)

(ลงชื่อ).....พยาน (ลงชื่อ).....พยาน
 (.....) (.....)

บันทึกแนบท้ายการอายัด

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามบันทึกการอายัด.....
ซึ่งเป็นของกลางที่กระทำความผิดตาม.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....เชื้อชาติ.....
สัญชาติ.....บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย/ถนน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....เบอร์โทรศัพท์.....
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....

จะเป็นผู้เก็บรักษาทรัพย์สินที่อายัดดังกล่าว จำนวน.....รายการ ให้อยู่ในสภาพเดิม ไม่ทำให้เสียหาย
ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใด ๆ หรือถอน หรือทำให้
เสียหาย ทำลายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานได้ประทับหรือหมายไว้ที่สิ่งใด ๆ ใน
การปฏิบัติตามหน้าที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการอายัด ทั้งนี้จนกว่าจะได้รับคำสั่งให้เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

โดยเก็บทรัพย์สินที่ถูกอายัดไว้ที่สถานที่.....
ซึ่งดำเนินการกิจการโดย.....ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....
ซอย/ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
มือถือ.....

(ลงชื่อ).....ผู้เก็บรักษาทรัพย์สิน (ลงชื่อ).....พนักงานเจ้าหน้าที่
(.....) (.....)

(ลงชื่อ).....พยาน (ลงชื่อ).....พยาน
(.....) (.....)

บันทึกบัญชีของกลางและส่งมอบของกลาง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ข้าพเจ้า.....
 ตำแหน่ง.....สังกัดด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว ศูนย์บริหาร
 จัดการด้านตรวจสัตว์น้ำเขต ๒ กองควบคุมการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต กรมประมง ขอส่งมอบของกลาง
 ตามบัญชีของกลาง จำนวน.....รายการ ดังต่อไปนี้

ที่	รายการ	ขนาดและลักษณะ	จำนวน	หมายเหตุ

ให้แก่ ตำแหน่ง.....
 พนักงานสอบสวน สภ. อำเภอ จังหวัด

(ลงชื่อ).....ผู้ส่งมอบของกลาง (ลงชื่อ).....ผู้รับมอบของกลาง
 (.....) (.....)

(ลงชื่อ).....พยาน (ลงชื่อ).....พยาน
 (.....) (.....)

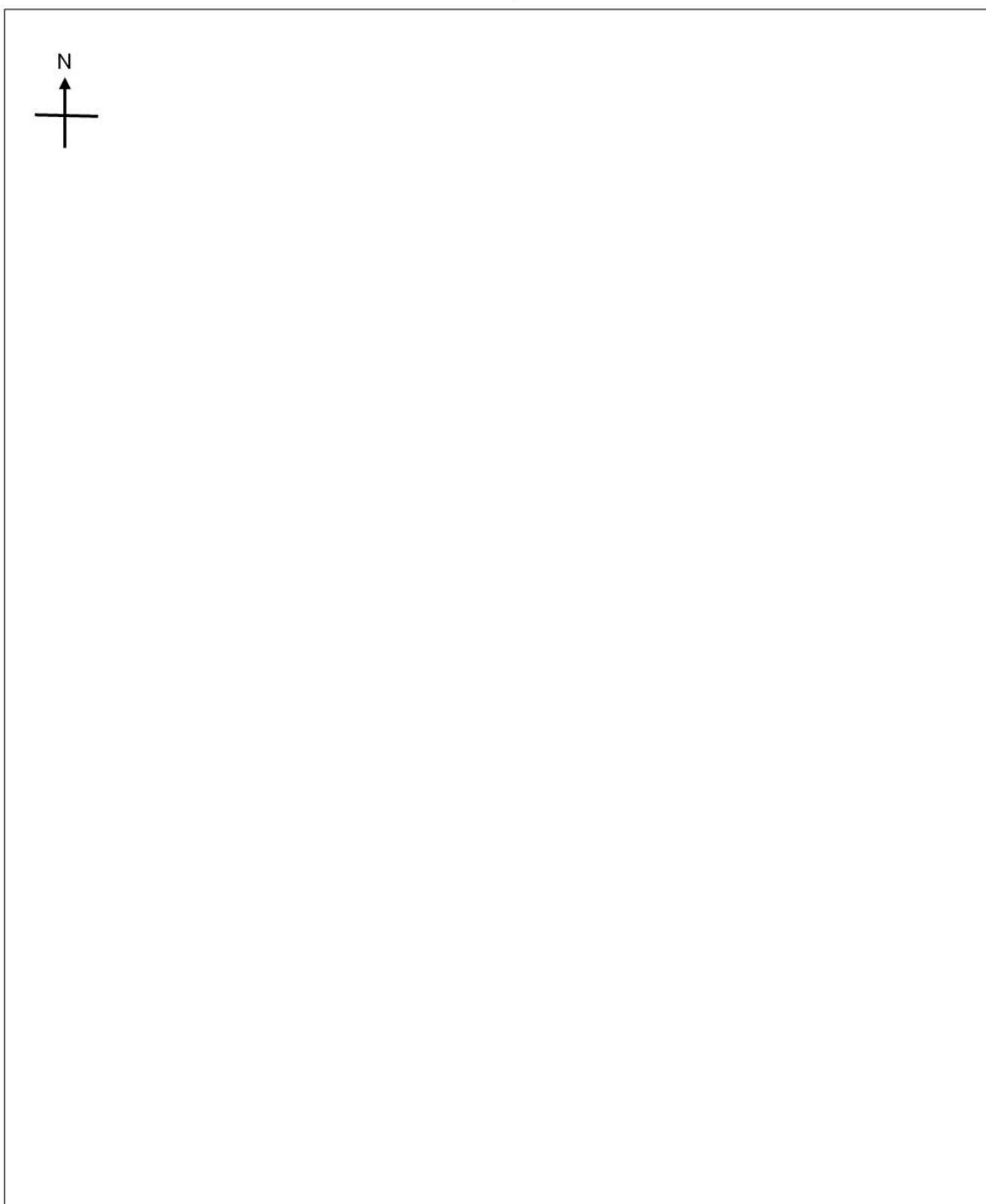
ส่งมอบของกลางเพื่อเก็บรักษา

ข้าพเจ้า ตำแหน่ง.....
 พนักงานสอบสวน สภ. อำเภอ จังหวัด
 ขอส่งมอบของกลางตามบัญชีดังกล่าว ให้ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว เพื่อเก็บกักรักษาไว้ต่อไป

(ลงชื่อ).....ผู้ส่งมอบของกลาง (ลงชื่อ).....ผู้รับมอบของกลาง
 (.....) (.....)

(ลงชื่อ).....พยาน (ลงชื่อ).....พยาน
 (.....) (.....)

แผนที่แสดงการจับกุม/ยึดหรืออายัดของกลาง

บริเวณ..... ตำบล อำเภอ จังหวัด

๓. กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
ตรวจยึดและจับกุม กรณีนำเข้าและส่งออก สัตว์น้ำที่ผิดกฎหมาย

พระราชกำหนด

การประมง

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประมง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ บทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดนี้มุ่งหมายเพื่อการจัดระเบียบการประมงในประเทศไทยและในน่านน้ำทั่วไป เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมตามแนวทาง กฎเกณฑ์ และมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับนับถือในนานาประเทศ รวมทั้งคุ้มครองสวัสดิภาพของคนประจําเรือ และป้องกันการใช้แรงงานผิดกฎหมายในภาคการประมง ภายใต้วัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อให้การบริหารจัดการด้านการประมงและการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลอย่างครบถ้วนและถูกต้อง

(๒) เพื่อปกป้องคุ้มครองและให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนประมงพื้นบ้านและชุมชนประมงท้องถิ่น

(๓) เป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

(๔) เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการใช้แรงงานผิดกฎหมายในภาคการประมง

(๕) มีการใช้หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดเพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำนำไปสู่การพัฒนาาระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน สอดคล้องกับแนวทางการรักษาสมดุลของระบบนิเวศและหลักการป้องกันล่วงหน้าเพื่อรักษาหรือฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในระดับที่สามารถก่อให้เกิดผลิตผลสูงสุดของสัตว์น้ำที่สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน

(๖) เพื่อป้องกันและจัดการทำการประมงที่เกินศักยภาพการผลิตและขีดความสามารถในการทำการประมงส่วนเกิน ตลอดจนควบคุมมิให้มีการทำการประมงมีผลบั่นทอนความยั่งยืนของทรัพยากรสัตว์น้ำ

(๗) เพื่อบังคับใช้มาตรการตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้เป็นระบบ

(๘) ส่งเสริมความร่วมมือกับรัฐอื่น ภูมิภาคเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

(๙) เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพในการทำงานของแรงงานในภาคการประมง

(๑๐) เพื่อสร้างระบบติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำการประมงให้มีประสิทธิภาพ

(๑๑) เพื่อให้มีระบบการสืบค้นที่มีประสิทธิภาพและสามารถตรวจสอบที่มาของสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำได้ตั้งแต่การทำการประมงไปจนถึงผู้บริโภค

(๑๒) กำหนดโทษทางปกครองและโทษทางอาญาให้ได้สัดส่วนและเหมาะสม เพื่อป้องกันการกระทำความผิด

มาตรา ๕ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“สัตว์น้ำ” หมายความว่า สัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำเป็นปกติ สัตว์จำพวกสะเทินน้ำสะเทินบก สัตว์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณน้ำท่วมถึง สัตว์ที่มีการดำรงชีวิตส่วนหนึ่งอยู่ในน้ำ สัตว์ที่มีวงจรชีวิตช่วงหนึ่งที่อาศัยอยู่ในน้ำเฉพาะช่วงชีวิตที่อาศัยอยู่ในน้ำ รวมทั้งไข่และน้ำเชื้อของสัตว์น้ำ และสาหร่ายทะเล ชาก หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์น้ำเหล่านั้น และให้หมายความรวมถึงพันธุ์ไม้น้ำตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และชากหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์ไม้น้ำนั้นด้วย

“ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปสัตว์น้ำหรือที่ใช้สัตว์น้ำเป็นวัตถุดิบ

“การแปรรูปสัตว์น้ำ” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่เป็นการเปลี่ยนสภาพสัตว์น้ำสำหรับใช้เพื่อการอุปโภคหรือบริโภค แต่ไม่รวมถึงการบรรจุหีบห่อสัตว์น้ำโดยไม่มีการเปลี่ยนสภาพของสัตว์น้ำหรือการเปลี่ยนสภาพสัตว์น้ำเพื่อบริการให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง

“การประมง” หมายความว่า การทำการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การดูแลรักษาสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ และหมายความรวมถึงการกระทำใด ๆ ที่เป็นการสนับสนุนการทำการประมง

“ทำการประมง” หมายความว่า ค้นหา ล่อ จับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำหรือการกระทำใด ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อล่อ จับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำ

“ที่จับสัตว์น้ำ” หมายความว่า ที่ที่มีน้ำขังหรือไหล และหาดทั้งปวงที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รวมทั้งป่าไม้และพื้นดินที่มีน้ำท่วมตามธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือที่ดินของเอกชนรวมทั้งทะเล

“ทะเล” หมายความว่า ทะเลชายฝั่ง ทะเลนอกชายฝั่ง ทะเลนอกน่านน้ำไทย และทะเลที่อยู่ในเขตของรัฐชายฝั่งอื่น

“น่านน้ำไทย” หมายความว่า น่านน้ำภายใน ทะเลชายฝั่ง และทะเลนอกชายฝั่ง

“น่านน้ำภายใน” หมายความว่า ที่จับสัตว์น้ำภายในราชอาณาจักรที่มีใช้ทะเล

“ทะเลชายฝั่ง” หมายความว่า ทะเลที่อยู่ในราชอาณาจักรนับจากแนวชายฝั่งทะเลออกไปสามไมล์ทะเล เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ จะออกกฎกระทรวงกำหนดให้เขตทะเลชายฝั่งในบริเวณใดมีระยะนับจากแนวชายฝั่งทะเลออกไปน้อยหรือมากกว่าสามไมล์ทะเลก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งจุดห้าไมล์ทะเลและไม่เกินสิบสองไมล์ทะเล โดยให้มีแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนดแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

“แนวชายฝั่งทะเล” หมายความว่า แนวที่น้ำทะเลจรดแผ่นดินบริเวณชายฝั่ง ชายเกาะ ตามที่ระบุในแผนที่เดินเรือของกรมอุทกศาสตร์ว่ามีความลึกน้ำศูนย์เมตร หรือแนวขอบนอกของพื้นที่ที่มีการถมทะเล

“ทะเลนอกชายฝั่ง” หมายความว่า ทะเลที่อยู่ในราชอาณาจักรที่อยู่พ้นจากทะเลชายฝั่งจนสุดเขตเศรษฐกิจจำเพาะตามประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะของราชอาณาจักรไทยหรือสุดเขตไหล่ทวีปที่เป็นสิทธิอธิปไตยของราชอาณาจักรไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศสุดแต่เขตใดจะไกลกว่า

“ทะเลนอกน่านน้ำไทย” หมายความว่า ทะเลหลวงที่อยู่พ้นจากทะเลนอกชายฝั่งและหมายความรวมถึงทะเลที่อยู่ในเขตของรัฐชายฝั่ง

“ทะเลที่อยู่ในเขตของรัฐชายฝั่ง” หมายความว่า ทะเลที่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐชายฝั่งหรือที่รัฐชายฝั่งมีสิทธิประโยชน์ได้ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

“รัฐชายฝั่ง” หมายความว่า ประเทศที่มีอาณาเขตจรดน้ำทะเลแต่ไม่รวมถึงประเทศไทย

“ประมงน้ำจืด” หมายความว่า การทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำที่อยู่ในน่านน้ำภายใน

“ประมงพื้นบ้าน” หมายความว่า การทำการประมงในเขตทะเลชายฝั่งไม่ว่าจะใช้เรือประมงหรือใช้เครื่องมือโดยไม่ใช้เรือประมง ทั้งนี้ ที่มีไซ่เป็นประมงพาณิชย์

“ประมงพาณิชย์” หมายความว่า การทำการประมงโดยใช้เรือประมงที่มีขนาดตั้งแต่สิบตันกรอสขึ้นไป หรือเรือประมงที่ใช้เครื่องยนต์มีกำลังแรงม้าถึงขนาดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์น้ำหรือการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำทั้งโดยวิธีธรรมชาติวิธีผสมเทียม หรือวิธีอื่นใดในที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำในช่วงใดของวงจรชีวิตสัตว์น้ำนั้น

“ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า บ่อ คอก กระชัง หรือที่ที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำลักษณะอื่นใดไม่ว่าจะอยู่ในที่ดินของเอกชน หรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือในที่จับสัตว์น้ำใด ๆ ที่ผู้ขุดผู้สร้าง ผู้จัดทำ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองมีความมุ่งหมายโดยตรงที่จะใช้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

“การดูแลรักษาสัตว์น้ำ” หมายความว่า การดูแลรักษาคุณภาพสัตว์น้ำหลังการจับก่อนถึงกระบวนการการแปรรูปสัตว์น้ำ

“เครื่องมือทำการประมง” หมายความว่า เครื่องกลไก เครื่องใช้ เครื่องอุปกรณ์ ส่วนประกอบอาวุธ เสา และหลักที่ใช้ทำการประมง

“เรือประมง” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกขนาดที่ใช้หรือเจตนาจะใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงยานพาหนะที่ใช้สนับสนุนเรือประมงใช้แปรรูปสัตว์น้ำ หรือเพื่อขนถ่ายหรือขนส่งสัตว์น้ำเป็นการเฉพาะ แต่ไม่รวมถึงเรือบรรทุกสินค้า

“เรือประมงไทย” หมายความว่า เรือประมงที่จดทะเบียนเป็นเรือไทยตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย

“จุดอ้างอิง” หมายความว่า ปริมาณเปรียบเทียบระหว่างขีดความสามารถในการทำการประมงและขีดความสามารถของผลผลิตสัตว์น้ำที่ธรรมชาติจะสร้างขึ้นได้ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่พิจารณาจากปริมาณสัตว์น้ำ ขนาด อัตราการเกิดและการตาย และช่วงชีวิตของสัตว์น้ำ เพื่อนำมาใช้กำหนดจำนวนสูงสุดที่พึงทำการประมงได้อย่างยั่งยืน

“การทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย” หมายความว่า การทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายการทำการประมงที่ไม่ได้รายงาน และการทำการประมงโดยไร้กฎเกณฑ์

“การทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมาย” หมายความว่า

(๑) การทำการประมงโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย หรือขัดต่อกฎหมายไทยหรือกฎหมายของรัฐชายฝั่ง

(๒) การทำการประมงที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรการขององค์การระหว่างประเทศที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมง หรือขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

“การทำการประมงที่ไม่ได้รายงาน” หมายความว่า

(๑) การทำการประมงโดยไม่แจ้งหรือรายงาน หรือรายงานไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมาย หรือกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามกฎหมาย หรือรายงานเท็จ

(๒) การทำการประมงในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การระหว่างประเทศโดยไม่แจ้งหรือรายงาน หรือรายงานไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และวิธีการขององค์การระหว่างประเทศนั้น หรือรายงานเท็จ

“การทำการประมงโดยไร้กฎหมาย” หมายความว่า

(๑) การทำการประมงในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การระหว่างประเทศไม่ว่าจะใช้เรือใด ๆ ไม่ว่าจะมีสัญชาติหรือไร้สัญชาติ โดยประการที่ได้ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมงที่องค์การระหว่างประเทศดังกล่าวจัดให้มีขึ้น

(๒) การทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำที่ยังไม่มีการกำหนดมาตรการการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมง โดยทำการประมงนั้นไม่สอดคล้องกับพันธะของรัฐในการอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรสัตว์น้ำตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

“องค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า องค์การระหว่างประเทศที่ประเทศในแต่ละภูมิภาคร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมง

“เรือไร้สัญชาติ” หมายความว่า เรือที่ไม่ได้จดทะเบียนตามกฎหมาย หรือเรือที่มีตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไป หรือเรือที่เปลี่ยนธงในระหว่างการเดินเรือ

“นายทะเบียนเรือ” หมายความว่า นายทะเบียนเรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย

“เจ้าของเรือ” หมายความว่า ผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในเรือประมง

“ผู้ควบคุมเรือ” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่บังคับเรือและรับผิดชอบในเรือประมง

“คนประจำเรือ” หมายความว่า ลูกเรือหรือคนที่มีหน้าที่ประจำอยู่ในเรือประมงแต่ไม่รวมถึงผู้ควบคุมเรือ

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร

“ท่าเทียบเรือประมง” หมายความว่า สถานที่ที่จัดขึ้นสำหรับใช้จอดหรือเทียบเรือประมงขนถ่ายสัตว์น้ำหรือใช้ในการนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำขึ้นจากเรือประมง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะอยู่บนบกหรือในน้ำ

“กิจการแพปลา” หมายความว่า กิจการแพปลาที่ได้รับใบอนุญาตหรือสะพานปลาที่ได้มีการประกาศให้เป็นที่พักประกอบกิจการแพปลาตามกฎหมายว่าด้วยกิจการแพปลา

“การขนถ่ายสัตว์น้ำ” หมายความว่า การนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำทั้งหมดหรือบางส่วนจากเรือประมงไปยังยานพาหนะอื่น

หน้า ๖

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐๘ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

“ผู้สังเกตการณ์” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถและมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่บนเรือประมง

“ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามพระราชกำหนดนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมประมง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชกำหนดนี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าอากรและค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชกำหนดนี้ ลดหรือยกเว้นค่าอากรและค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ การขออนุญาต การขอจดทะเบียน การอนุญาต การรับจดทะเบียน การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการโอนใบอนุญาตตามพระราชกำหนดนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในกฎกระทรวงจะกำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมและค่าอากรตามอัตราที่กำหนดไม่เกินอัตราท้ายพระราชกำหนดนี้ด้วยก็ได้

การออกกฎกระทรวงกำหนดค่าอากรหรือค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดอัตราค่าอากรหรือค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงประเภท ชนิด ขนาด หรือจำนวนของเรือประมงหรือเครื่องมือทำการประมง หรือประเภท ชนิด ขนาด ลักษณะ หรือรูปแบบของกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือการทำประมงก็ได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีต่อองค์การระหว่างประเทศ และอนุสัญญาเกี่ยวกับการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมงที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกด้วย ให้ถือว่า การกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ หรือตามกฎหมายของรัฐชายฝั่ง หรือตามหลักเกณฑ์หรือมาตรการตามกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง หรือหลักเกณฑ์หรือมาตรการขององค์การระหว่างประเทศ บรรดาที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมง ไม่ว่าจะกระทำในน่านน้ำไทยหรือนอกน่านน้ำไทย และไม่ว่ากระทำโดยใช้เรือประมงไทย เรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทย หรือเรือไร้สัญชาติ เป็นการกระทำ

ส่วนที่ ๒
หลักฐานเพื่อการสืบค้น

มาตรา ๙๐ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นความชอบด้วยกฎหมายของสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ได้จากการประมง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่รวบรวมและจัดทำหลักฐานเพื่อประกอบการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือ ต้องจัดทำสมุดบันทึกการทำการประมงและส่งรายงานให้กรมประมงตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๑ (๒)

(๒) เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือขนถ่ายสัตว์น้ำหรือเก็บรักษาสัตว์น้ำ ต้องจัดทำหนังสือกำกับการขนถ่ายสัตว์น้ำ และส่งรายงานให้กรมประมงตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๘ (๒)

(๓) เจ้าของท่าเทียบเรือประมงหรือผู้ประกอบการแพปลา ต้องจัดทำหนังสือกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำให้แก่ผู้ซื้อ ตามแบบและรายการที่อธิบดีประกาศกำหนด และต้องส่งสำเนาให้กรมประมงตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๖ วรรคสาม

(๔) ผู้ซื้อสัตว์น้ำจากท่าเทียบเรือประมงหรือผู้ประกอบการแพปลาตาม (๓) ต้องกรอกข้อมูลในหนังสือกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำตาม (๓) เมื่อขายหรือส่งมอบสัตว์น้ำนั้นให้บุคคลอื่น

(๕) ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรือแปรรูปสัตว์น้ำ ต้องจัดทำหลักฐานเพื่อการสืบค้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๖) ผู้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ต้องมีใบรับรองการจับสัตว์น้ำหรือเอกสารอื่นใดที่แสดงว่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้น ได้มาจากการประมงโดยชอบด้วยกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๒

มาตรา ๙๑ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นแหล่งที่มาของสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อธิบดีมีอำนาจกำหนดให้ผู้ประกอบการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุมตามมาตรา ๗๖ ต้องจัดทำหนังสือกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำให้แก่ผู้ซื้อ ตามแบบและรายการที่อธิบดีประกาศกำหนด

เมื่อผู้ซื้อสัตว์น้ำตามวรรคหนึ่งขายหรือส่งมอบสัตว์น้ำนั้นให้บุคคลอื่น ให้กรอกข้อมูลในแบบรายการตามวรรคหนึ่งระบุผู้ซื้อหรือผู้รับมอบสัตว์น้ำนั้นทุกทอดไป

มาตรา ๙๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๖ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าสู่สัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้ใดประสงค์จะส่งออกหรือนำผ่านสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ต้องแสดงใบรับรองการจับสัตว์น้ำหรือเอกสารอื่นใดที่แสดงว่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้นได้มาจากการทำการประมงโดยชอบด้วยกฎหมายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบก่อน

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อมีใบรับรองการจับสัตว์น้ำหรือเอกสารอื่นใดที่แสดงว่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้น ได้มาจากการทำการประมงโดยชอบด้วยกฎหมาย

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่เรือประมงไทยจับได้จากการทำการประมงโดยชอบด้วยกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร โดยในกรณีเช่นนั้น มิให้ถือว่าเป็นการนำเข้า

มาตรา ๙๓ ผู้ส่งออกสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำผู้ใดประสงค์จะขอใบรับรองการจับสัตว์น้ำหรือใบรับรองการผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรือการแปรรูปสัตว์น้ำ ให้ยื่นคำขอต่อกรมประมง ตามแบบวิธีการ และชำระค่าใช้จ่ายในการออกใบรับรองตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ส่วนที่ ๓

มาตรการในการตรวจสอบ

มาตรา ๙๔ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทย ที่มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร

ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศรายชื่อเรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยที่มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายให้ทราบทั่วกัน โดยให้พิจารณาจากบัญชีรายชื่อเรือประมงที่ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ประกาศโดยรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

มาตรา ๙๕ เรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยที่ประสงค์จะนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องแจ้งล่วงหน้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดชั่วโมง ก่อนเวลาที่เรือประมงจะเดินทางถึงท่าเทียบเรือ โดยต้องแจ้งข้อมูลและเข้าเทียบท่าตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลตามวรรคหนึ่ง และแจ้งให้ผู้ควบคุมเรือทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง หลังจากที่ได้รับแจ้งการขอเข้าเทียบท่า

ในกรณีที่เรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเรือประมงดังกล่าวได้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเกี่ยวข้องกับการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการเข้าเทียบท่า เว้นแต่เพื่อความปลอดภัยของคนประจำเรือหรือตัวเรือประมง หรือในกรณีมีเหตุสุดวิสัย

มาตรา ๙๖ เมื่อเรือประมงได้รับอนุญาตให้เทียบท่าตามมาตรา ๙๕ และเทียบท่าแล้ว ให้ยื่นคำขออนุญาตนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำขึ้นจากเรือประมงได้

เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการการประมงนำไปใช้ปฏิบัติในกิจการของตนให้ได้สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองคุณภาพว่าได้มาตรฐานด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

การกำหนดมาตรฐานตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบกิจการการประมงดำเนินการให้ได้มาตรฐานตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายออกหนังสือรับรองการได้มาตรฐานให้แก่ผู้ซึ่งดำเนินการได้มาตรฐานดังกล่าวได้ตามที่ร้องขอ

การร้องขอหนังสือรับรองตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยจะกำหนดให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการรับรองด้วยก็ได้

มาตรา ๙๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่ รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการการประมงทุกประเภทหรือบางประเภท หรือผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำทั้งหมดหรือบางชนิด ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานตามมาตรา ๙๘ ก็ได้

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการการประมงหรือผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่มีประกาศตามวรรคหนึ่งไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรฐาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการการประมงหรือผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแก้ไขให้ถูกต้อง หรือหยุดดำเนินการเป็นเวลาตามที่กำหนด ตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๐๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าในที่จับสัตว์น้ำแห่งใดเกิดสภาวะมลพิษหรือมีการปนเปื้อนของสารพิษหรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อมนุษย์หรือต่อสัตว์น้ำเกินมาตรฐานที่อธิบดีประกาศกำหนด ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศห้ามทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้นภายในเวลาที่กำหนดได้

หมวด ๙

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๐๑ บทบัญญัติในหมวดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบ ควบคุม และเฝ้าระวังได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการการประมงมีความครบถ้วนและถูกต้อง

มาตรา ๑๐๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกผู้รับอนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการหรือพนักงานของผู้รับอนุญาตที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชกำหนดนี้

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบกิจการหรือสถานที่ที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการของผู้รับอนุญาตหรือสถานที่ที่เกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออก นำผ่าน จำหน่าย ผลิตหรือแปรรูปสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

(๓) เข้าไปในสถานที่ประกอบกิจการหรือสถานที่ที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๗๖ ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

(๔) ควบคุมเรือประมง หยุดเรือประมง หยุดทำการประมงหรือการขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือสั่งให้ผู้ควบคุมเรือประมงนำเรือประมงเข้าเทียบท่า หรือขึ้นไปบนเรือประมง หรือเข้าไปในที่จับสัตว์น้ำใดเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชกำหนดนี้ ทั้งนี้ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้

(๕) ค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้

(๖) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๗) เก็บตัวอย่างสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ หรือวัตถุใด ๆ เพื่อนำไปตรวจสอบ หรือตรวจวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

(๘) ยึดหรืออายัดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครองตามมาตรา ๖๔ หรือมาตรา ๖๕

(๙) ยึดหรืออายัดยา เคมีภัณฑ์ หรือสารอันตรายอื่นใดที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นยา เคมีภัณฑ์ หรือสารอันตรายที่ใช้หรือจะใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๗๘ (๔)

ในกรณีที่สัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ยา เคมีภัณฑ์ หรือสารอันตรายอื่นใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตาม (๘) หรือ (๙) มีสภาพที่อาจเป็นอันตรายต่อร่างกายของมนุษย์หรือต่อสัตว์น้ำอื่นหรือสิ่งแวดล้อมของสัตว์น้ำ หรือต่อทรัพย์สินของบุคคลหรือสาธารณสมบัติ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งทำลายหรือจัดการอย่างอื่นตามที่เห็นสมควร

เมื่อได้เข้าไปและทำการตรวจสอบตาม (๒) หรือ (๓) หรือค้นตาม (๕) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

ให้อธิบดีมีอำนาจจรรยาระเบียบในการปฏิบัติการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

มาตรา ๑๐๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ซึ่งติดตั้งเครื่องมือทำการประมง สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งใด ๆ ลงในที่จับสัตว์น้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือได้รับอนุญาตแต่ไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตหรือปฏิบัติผิดไปจากเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตหรือถอน หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตภายในเวลาที่กำหนดได้

มาตรา ๑๐๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้รับอนุญาตหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๙ ในการปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๑๐

มาตรการทางปกครอง

มาตรา ๑๑๐ บทบัญญัติในหมวดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรการทางปกครองที่เพียงพอเพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการใช้โทษทางอาญาที่ได้กำหนดไว้ในหมวด ๑๑ และเพื่อกำหนดการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ถือเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

มาตรา ๑๑๑ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชกำหนดนี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตให้ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการอนุญาตมีกำหนดครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๗๙ ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขตามวรรคหนึ่งซ้ำ ให้ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือการอนุญาตได้

มาตรา ๑๑๒ เจ้าของท่าเทียบเรือประมง ผู้ประกอบกิจการแพปลา หรือเจ้าของเรือที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือขนถ่ายสัตว์น้ำหรือเก็บรักษาสัตว์น้ำ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชกำหนดนี้ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนได้

มาตรา ๑๑๓ ผู้ใดทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ยึดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมงนั้นหรือเครื่องมือทำการประมง
- (๒) ห้ามทำการประมงจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง
- (๓) สั่งพักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน โดยจะสั่งห้ามมิให้ใช้เรือประมงนั้นจนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาการพักใช้ใบอนุญาตด้วยก็ได้

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๔ หรือมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง นำสัตว์น้ำไปปล่อยในที่จับสัตว์น้ำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสามล้านบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่จับหรือนำขึ้นเรือประมง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ (๑) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ (๒) (๓) หรือ (๔) มาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ใช้เรือขนาดตั้งแต่สิบตันกรอสขึ้นไปแต่ไม่ถึงยี่สิบตันกรอส ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ใช้เรือขนาดตั้งแต่ยี่สิบตันกรอสขึ้นไปแต่ไม่ถึงหกสิบตันกรอส ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหกแสนบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ใช้เรือขนาดตั้งแต่หกสิบตันกรอสขึ้นไปแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยห้าสิบตันกรอส ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หกแสนบาทถึงหกล้านบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ใช้เรือขนาดตั้งแต่หนึ่งร้อยห้าสิบตันกรอสขึ้นไป ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หกล้านบาทถึงสามสิบล้านบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษปรับจำนวนสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมง

มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๗ หรือมาตรา ๗๘ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ (๑) (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และปรับวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดระยะเวลาที่มีการฝ่าฝืน รวมทั้งต้องดำเนินการฟื้นฟูหรือชำระค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูที่จับสัตว์น้ำ หรือสภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการให้กลับสู่สภาพตามธรรมชาติ

มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ใช้เรือขนาดตั้งแต่หกสิบตันกรอสขึ้นไปแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยห้าสิบตันกรอส ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงห้าล้านบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ทำการขนถ่าย แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ใช้เรือขนาดตั้งแต่หนึ่งร้อยห้าสิบตันกรอสขึ้นไป ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าล้านบาทถึงยี่สิบห้าล้านบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ทำการขนถ่าย แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๕๖ เจ้าของท่าเทียบเรือประมง ผู้ประกอบกิจการแพปลา ผู้ประกอบกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ต้องมีการควบคุม หรือผู้ซื้อสัตว์น้ำจากบุคคลดังกล่าวผู้ใดไม่จัดทำหนังสือกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำ หรือจัดทำเอกสารหรือการออกข้อมูลอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๑๕๗ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรือแปรรูปสัตว์น้ำผู้ใดไม่จัดทำหลักฐานเพื่อการสืบค้นหรือทำหลักฐานเพื่อการสืบค้นเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองล้านบาท

มาตรา ๑๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง หรือแสดงใบรับรองการจับสัตว์น้ำหรือเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน

มาตรา ๑๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงสามสิบล้านบาท หรือปรับจำนวนห้าเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๙๗ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือปรับจำนวนสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๖๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกตามมาตรา ๑๐๒ (๑) หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคห้า หรือฝ่าฝืนตามคำสั่งอธิบดีตามมาตรา ๑๑๓ (๒) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ในกรณีการฝ่าฝืนคำสั่งอธิบดีตามมาตรา ๑๑๓ (๒) เป็นกรณีที่เรือขนาดตั้งแต่สิบตันกรอสขึ้นไป ให้รับเพิ่มขึ้นตามขนาดของเรือในส่วนที่เกินสิบตันกรอสขึ้นไป ตันกรอสละหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๖๓ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้สังเกตการณ์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชกำหนด
การประมง (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประมง

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในสถานะที่เหมาะสมและสามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสถานะที่เหมาะสม ซึ่งการตราพระราชกำหนดนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

(๑) ผู้ขอรับโอนใบอนุญาตต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๔

(๒) กรณีเรือประมงที่จะขอรับโอนใบอนุญาตเคยถูกใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ผู้ขอรับโอนใบอนุญาตต้องมีหลักฐานแสดงว่าเจ้าของเรือ ผู้ควบคุมเรือ หรือผู้ได้รับใบอนุญาตทำการประมงของเรือที่ใช้ในการกระทำความผิดไม่มีผลประโยชน์ได้เสียทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือมีอำนาจควบคุมเรือประมงดังกล่าวอีกต่อไป

(๓) เรือประมงที่จะขอรับโอนใบอนุญาตต้องไม่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดี

(๔) ผู้ขอรับโอนใบอนุญาตต้องมีหลักฐานแสดงว่ามีกรรมสิทธิ์ในเรือที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำการประมงมาแสดง หรือตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการโอนใบอนุญาต ให้อธิบดีออกใบอนุญาตใหม่แทนใบอนุญาตเดิมภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ ใบอนุญาตที่ออกให้ใหม่ดังกล่าวให้กำหนดเงื่อนไขเช่นเดียวกับใบอนุญาตเดิม และเมื่อได้ออกใบอนุญาตให้ใหม่แล้ว ให้ใบอนุญาตเดิมเป็นอันใช้ไม่ได้

เมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้ผู้รับโอนมีสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

“ในระหว่างเวลาที่รัฐมนตรีประกาศให้งดการออกใบอนุญาตทำการประมง หรือเมื่อเรือประมงมีจำนวนสูงหรือเท่ากับจำนวนเรือประมงสูงสุดที่จะพึงมีที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๔๕ และมีกรณีตาม (๑) ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้รับคำขอจดทะเบียนเรือประมงจนกว่าจะได้รับแจ้งจากรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี ให้รับจดทะเบียนเรือประมงต่อไปได้ สำหรับคำขอที่ได้รับไว้แล้วแต่ยังมิได้จดทะเบียนเรือ ให้คืนคำขอพร้อมด้วยค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมที่ได้รับชำระไว้ให้แก่ผู้ยื่นคำขอ”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๘ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำตาม (๒) เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยหรือการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำซึ่งกระทำโดยทางราชการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายแล้ว โดยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายกำหนด หรือการกระทำอันจำเป็นโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อประโยชน์ของทางราชการทหาร”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองพันธุ์สัตว์น้ำที่หายาก หรือป้องกันอันตรายมิให้เกิดแก่สัตว์น้ำและระบบนิเวศ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดห้ามการนำเข้า ส่งออก นำผ่าน เพาะเลี้ยง หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์น้ำบางชนิดได้”

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๙๐๗/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๑๙๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๒ ให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำในสังกัดกรมประมงผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

(๑) อธิบดีกรมประมง รองอธิบดีกรมประมง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ตรวจราชการกรม ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการศูนย์เขต ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าศูนย์ หัวหน้าหน่วย หัวหน้าด่านซึ่งสังกัดราชการบริหารส่วนกลาง ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตลอดเขตท้องที่ทุกจังหวัด

(๒) นักวิชาการประมง นักวิชาการผลิตภัณฑ์อาหาร นักวิชาการสถิติ นักวิชาการเผยแพร่ นักเดินเรือ นิติกร เศรษฐกร นายช่างกลเรือ เจ้าพนักงานประมง เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าพนักงานสถิติ เจ้าพนักงานสื่อสาร เจ้าพนักงานเดินเรือ นายช่างเครื่องกล และลูกจ้างประจำกองตรวจการประมง ผู้ดำรงตำแหน่งนายท้ายเรือ นายท้ายเรือกลชายทะเล ช่างเครื่องยนต์ ช่างเครื่องเรือ ซึ่งสังกัดราชการบริหารส่วนกลาง กรมประมง ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๖๔ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๗ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๒๐ ตลอดเขตท้องที่ทุกจังหวัด

(๓) ประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร หัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าประมงเขตพื้นที่ นักวิชาการประมง เจ้าพนักงานประมง ซึ่งสังกัดสำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๖๔ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๗ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๒๐ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

(๔) ประมงจังหวัด หัวหน้ากลุ่ม ประมงอำเภอ นักวิชาการประมง เจ้าพนักงานประมง ซึ่งสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค กรมประมง ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๖๔ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๗ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๒๐ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

(๕) หัวหน้าฝ่าย นักจัดการงานทั่วไป เจ้าพนักงานธุรการ และลูกจ้างประจำผู้ดำรงตำแหน่ง นายท้ายเรือ นายท้ายเรือกลชายทะเล ช่างเครื่องเรือ ซึ่งสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค กรมประมง ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๗ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๒๐ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

ข้อ ๓ ให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๒๐ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

(๒) นายอำเภอ ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๓๑ มาตรา ๗๙ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๒๐ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

ข้อ ๔ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พระราชบัญญัติ
โรคระบาดสัตว์
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙

(๒) พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายความว่า

(๑) ช้าง ม้า โค กระบือ ลา ล่อ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า สุนัข แมว กระต่าย ลิง ชะนี
และให้หมายความรวมถึงน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์และเอ็มบริโอของสัตว์เหล่านี้ด้วย

(๒) สัตว์ปีกจำพวกนก ไก่ เป็ด ห่าน และให้หมายความรวมถึงน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์และไข่
สำหรับใช้ทำพันธุ์ด้วย

(๓) สัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และให้หมายความรวมถึงน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ และไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์ของสัตว์ชนิดนั้นด้วย

“เอ็มบริโอ” หมายความว่า ตัวอ่อนของสัตว์ที่ยังไม่เจริญเติบโตจนถึงขั้นที่มีอวัยวะ และยังไม่ฝังตัว ที่ผนังมดลูกของสัตว์นั้น

“ซากสัตว์” หมายความว่า ร่างกายหรือส่วนของร่างกายสัตว์ที่ตายแล้ว สิ่งใด ๆ ที่ได้จากสัตว์ ที่มีชีวิตหรือสัตว์ที่ตายแล้ว และให้หมายความรวมถึงอาหารสุกที่ทำ ประกอบ หรือปรุงจากซากสัตว์ หรือสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูปที่ทำจากซากสัตว์ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“โรคระบาด” หมายความว่า กาฬโรคเปิด โรคไข้หวัดนก โรคแชลโมเนลลา โรคทริคิเนลลา โรคนิวคาสเซิล โรคบรูเซลลา โรคปากและเท้าเปื่อย โรคพิษสุนัขบ้า โรคริ้นเดอร์เพสต์ โรคเลปโทสไปรา โรคโลหิตจางติดเชื้อม้า โรควัวบ้า โรคสมองอักเสบนิปาห์ โรคอหิวาต์สุกร โรคแอนแทรกซ์ โรคเฮโมรายิกเซปติซีเมีย วัณโรค และโรคอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“พาหะของโรคระบาด” หมายความว่า

(๑) สัตว์ซึ่งไม่ปรากฏอาการของโรคระบาดแต่มีเชื้อโรคระบาด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้รับเชื้อโรคระบาด ซึ่งอาจติดต่อคนหรือสัตว์อื่นได้

(๒) ซากสัตว์ของสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือของสัตว์ตาม (๑)

(๓) ซากสัตว์ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด

“เขตควบคุมโรคระบาด” หมายความว่า ท้องที่ที่ดำเนินการป้องกันและควบคุมมิให้มีโรคระบาด หรือเชื้อโรคระบาดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิด เพื่อกำหนดเป็นเขตปลอดโรคระบาด

“เขตปลอดโรคระบาด” หมายความว่า เขตควบคุมโรคระบาดที่สามารถควบคุมมิให้มีโรคระบาด หรือเชื้อโรคระบาดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดในสัตว์หรือซากสัตว์

“เขตกักกันโรคระบาด” หมายความว่า ท้องที่ที่ดำเนินการป้องกันและควบคุมมิให้โรคระบาด หรือเชื้อโรคระบาดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดแพร่กระจายเข้าเขตปลอดโรคระบาดหรือเข้าในราชอาณาจักร

“เครื่องหมายประจำตัวสัตว์” หมายความว่า เครื่องหมายซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตร หรือสัตวแพทย์ทำหรือสั่งให้เจ้าของทำไว้ที่ตัวสัตว์หรือซากสัตว์ หรือยานพาหนะ อาคารสถานที่ ภาชนะ สิ่งห่อหุ้มหรือกักขัง เพื่อประโยชน์ในการจำแนกหรือตรวจสอบสัตว์หรือซากสัตว์

“เจ้าของ” หมายความว่า เจ้าของกรรมสิทธิ์และผู้ครอบครอง ในกรณีของสัตว์หากไม่ปรากฏเจ้าของ หรือไม่สามารถหาเจ้าของได้ ให้หมายความรวมถึงผู้เลี้ยง ผู้ให้ที่อยู่อาศัยและผู้ควบคุมสัตว์ด้วย

“ด่านกักกันสัตว์” หมายความว่า ที่สำหรับกักสัตว์หรือซากสัตว์เพื่อตรวจโรคระบาดตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

“อายัด” หมายความว่า ห้ามจำหน่าย จ่าย โอนหรือเคลื่อนย้าย

“สัตว์แพทย์” หมายความว่า

- (๑) นายสัตวแพทย์และสัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์
- (๒) ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นสัตวแพทย์เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“สารวัตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมปศุสัตว์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นายทะเบียน สารวัตร และสัตวแพทย์ ออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น กับออกประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้อธิบดีมีอำนาจออกประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ประกาศและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การป้องกันและควบคุมโรคระบาด

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ให้เจ้าของสัตว์ ดังต่อไปนี้ ปฏิบัติตามระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาด

- (๑) ช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า
- (๒) สุนัข แมว
- (๓) นก ไก่ เป็ด ห่าน
- (๔) สัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ในกฎกระทรวงดังกล่าวให้คำนึงถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับสภาพของสัตว์ และวัตถุประสงค์ของการเลี้ยงสัตว์แต่ละชนิด

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะโอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน และให้การโอนมีผลเมื่อได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ตาย และมีทายาท หรือผู้ได้รับความยินยอมจากทายาทยื่นคำขอแสดงความจำนงต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ผู้รับใบอนุญาตตาย เพื่อขอประกอบกิจการที่ผู้ตายได้รับอนุญาตนั้นต่อไป เมื่อได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนแล้ว ให้ผู้แสดงความจำนงนั้นประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่า ผู้แสดงความจำนงเป็นผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ แล้วแต่กรณี ตั้งแต่วันที่ ผู้รับใบอนุญาตตาย

การขอแสดงความจำนงและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดี ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ สูญหาย ขำรดหรือถูกทำลาย ในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อนายทะเบียนและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ทราบการสูญหาย ขำรดหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดี ประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ประสงค์จะเปลี่ยนแปลง แก่ไขรายการในใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน

การขอและการอนุญาตแก้ไขรายการในใบอนุญาต และรายละเอียดของรายการที่ขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ผู้ใดนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทุกครั้งที่จะนำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านราชอาณาจักร

การขออนุญาต การออกใบอนุญาต และวิธีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ก่อนการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์ หรือซากสัตว์ และให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

โรคระบาดในที่ที่มีเชื้อโรคระบาดหรือสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด ตามวิธีการที่กำหนด ทั้งนี้ การเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ดังกล่าว ให้กระทำได้ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก หรือในเวลาทำการของอาคารหรือสถานที่นั้น และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จก็ได้

(๔) ตรวจสัตว์หรือซากสัตว์ หรือสิ่งของใด ๆ ที่เป็นของกลางและถูกยึดหรืออายัดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวเป็นโรคระบาด หรือเป็นพาหะของโรคระบาด ให้มีอำนาจดำเนินการกับสัตว์หรือซากสัตว์นั้นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ค่าใช้จ่ายในการตรวจหรือการดำเนินการดังกล่าว ให้เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์เป็นผู้รับผิดชอบ

(๕) ทำลายสิ่งของใด ๆ ที่มีเชื้อโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้ชดเชยราคาส่งของแก่เจ้าของตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่กรณีที่เจ้าของได้แจ้งใจระทำความผิดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการของสัตวแพทย์ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สัตวแพทย์เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สารวัตรมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสำนักงานหรือสถานประกอบการของผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ เพื่อตรวจหรือควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในอาคาร หรือสถานที่อื่นใด ในกรณีที่เหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจค้นและยึดหรืออายัดสัตว์หรือซากสัตว์ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องมีหมายค้น ในกรณี ดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำในอาคารหรือสถานที่นั้น

(ข) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไป หรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในอาคารหรือสถานที่นั้น

(ค) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสัตว์หรือซากสัตว์ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ซ่อนหรืออยู่ในอาคารหรือสถานที่นั้น ประกอบกับต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สัตว์หรือซากสัตว์หรือพยานหลักฐานนั้นจะถูกโยกย้าย ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(ง) เมื่อผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าของอาคารหรือสถานที่ และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับได้ โดยไม่ต้องมีหมายตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้

(๓) สั่งเจ้าของหรือผู้ควบคุมยานพาหนะให้หยุดหรือจอด เพื่อตรวจหรือควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อตรวจค้นยานพาหนะในกรณีที่เหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ต้องมีหมายจับ เมื่อปรากฏว่ามี การกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุอื่นที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ เพื่อส่ง พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๕) ตรวจสัตว์หรือซากสัตว์ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การเป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้ หรือในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ยึดหรืออายัดสัตว์หรือซากสัตว์ ยานพาหนะ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสัตว์หรือซากสัตว์ตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม

ในการนี้ให้สาร์วัตรมีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง จากเจ้าของอาคารหรือสถานที่ หรือเจ้าของหรือผู้ควบคุมยานพาหนะนั้นได้

การดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) ให้กระทำได้ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตกหรือในเวลาทำการ ของสำนักงานหรือสถานประกอบการของผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ หรือของอาคาร หรือสถานที่นั้น ทั้งนี้ หากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จก็ได้

การดำเนินการตาม (๑) ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ระเบียบดังกล่าวอย่างน้อย ต้องกำหนดถึงการแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าไป การมอบบันทึกเหตุผลในการเข้าไปให้แก่เจ้าของสำนักงาน หรือสถานประกอบการ และการรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้บังคับบัญชา

การค้นและการจับตามมาตรา ๓๑ ให้สาร์วัตรปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การดำเนินการของสาร์วัตรตามมาตรา ๓๑ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๒ ให้สาร์วัตรมีอำนาจยึดหรืออายัดสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร เมื่อสัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาด

ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง เป็นโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาด ให้สัตวแพทย์ ทำลายสัตว์หรือซากสัตว์นั้น หรือจัดการโดยวิธีอื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่งได้นำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ตามมาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวมิได้เป็นโรคระบาดหรือมิได้เป็นพาหะของโรคระบาด ให้สาร์วัตรมีอำนาจสั่งให้เจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่านส่งกลับสัตว์หรือซากสัตว์นั้นไปยังประเทศต้นทาง ทั้งนี้ การดำเนินการส่งกลับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) กรณีที่วิธีการตรวจพิสูจน์ไม่อาจกระทำได้โดยง่ายหรือไม่คุ้มค่าในอันที่จะพิสูจน์ว่าสัตว์ หรือซากสัตว์ดังกล่าวเป็นโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาด ให้สัตวแพทย์ทำลายสัตว์หรือซากสัตว์นั้น หรือจัดการโดยวิธีอื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการยึด อายัด หรือทำลาย ให้เจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่านสัตว์หรือซากสัตว์ เป็นผู้รับผิดชอบ

มาตรา ๔๓ สัตว์หรือซากสัตว์ตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม (๑) ให้ตกเป็นของกรมปศุสัตว์ ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ปรากฏเจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่าน หรือไม่มีผู้มาแสดงตัวเป็นเจ้าของผู้นำเข้าหรือนำผ่านภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีการประกาศหาตัวบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ การออกประกาศให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) เจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่านไม่ส่งกลับหรือไม่สามารถส่งกลับไปยังประเทศต้นทางภายในเวลาสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งให้ส่งกลับ

ในกรณีที่สัตว์หรือซากสัตว์ตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม (๑) เป็นของเสียง่ายหรือถ้าเก็บไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินค่าของสิ่งนั้น สารวัตรที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีจะจัดการขายทอดตลาดเสียก่อนที่สิ่งนั้นจะตกเป็นของกรมปศุสัตว์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สารวัตรที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีมีอำนาจจัดการขายทอดตลาดสัตว์หรือซากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สารวัตรเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ของสัตวแพทย์หรือสารวัตรตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

หมวด ๕

การขายทอดตลาด และการจ่ายเงินสินบน

มาตรา ๔๖ สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๑ (๖) ให้ตกเป็นของกรมปศุสัตว์ ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ปรากฏเจ้าของ หรือไม่มีผู้มาแสดงตัวเป็นเจ้าของภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีการประกาศหาตัวเจ้าของ ทั้งนี้ การออกประกาศดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ไม่มีการดำเนินคดีและผู้เป็นเจ้าของมิได้ร้องขอคืนภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งว่าไม่มีการดำเนินคดี

(๓) มีการดำเนินคดีและพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลไม่ได้พิพากษาให้รับและผู้เป็นเจ้าของมิได้ร้องขอคืนภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๒ เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสัตวแพทย์ตามมาตรา ๑๓ หรือประกาศหรือคำสั่งของสัตวแพทย์ตามมาตรา ๔๐ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๓ เจ้าของที่ดินผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๕ วรรคสอง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดนำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือฝ่าฝืนประกาศของอธิบดีที่ออกตามมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่สัตวแพทย์กำหนดในใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ เจ้าของยานพาหนะ อาคารหรือสถานที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสัตวแพทย์ ตามมาตรา ๔๐ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตรหรือสัตวแพทย์ ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรในการปฏิบัติหน้าที่ของสัตวแพทย์ตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง หรือสารวัตรตามมาตรา ๔๑ วรรคหก หรือไม่ให้อ้อยคำ ไม่ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๗๗ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวน ที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา

การเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๗๘ เมื่อศาลได้พิพากษาลงโทษผู้ใดเนื่องจากได้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๘ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๒ ให้ศาลมีอำนาจ สั่งริบสัตว์ ซากสัตว์ ยานพาหนะ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ภาชนะบรรจุ หรืออุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วย ในการกระทำความผิด

ในกรณีที่ศาลสั่งให้ริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำร้องของเจ้าของ แท้จริงว่าผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินดังกล่าว แต่คำร้องของเจ้าของแท้จริงนั้นจะต้องกระทำต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

สิ่งที่ศาลสั่งริบตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นของกรมปศุสัตว์ และให้สารวัตรที่ได้รับมอบหมาย จากอธิบดีมีอำนาจดำเนินการขายทอดตลาดตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ตามมาตรา ๔๙ หรือจัดการอย่างอื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง แต่งตั้งสารวัตรตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในคำนิยามคำว่า “สารวัตร” ตามมาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งสารวัตรตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘

ข้อ ๓ แต่งตั้งให้อธิบดีกรมปศุสัตว์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ผู้เชี่ยวชาญในสังกัดสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ผู้เชี่ยวชาญในสังกัดกองสารวัตรและกักกัน และผู้เชี่ยวชาญในสังกัดกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ เป็นสารวัตรตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๔ แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานดังต่อไปนี้ของกรมปศุสัตว์ เป็นสารวัตรตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๑) สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

(ก) ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

(ข) นายสัตวแพทย์

(ค) สัตวแพทย์

(ง) นักวิชาการสัตวบาล

(๒) สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

(ก) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

(ข) นายสัตวแพทย์

(ค) สัตวแพทย์

(ง) นักวิชาการสัตวบาล

(จ) นิติกร

(๓) สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์

(ก) ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์

(ข) นายสัตวแพทย์

(ค) สัตวแพทย์

(ง) นักวิชาการสัตวบาล

(จ) เจ้าพนักงานสัตวบาล

- (๔) สำนักกฎหมาย
 - (ก) ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
 - (ข) นิติกร
- (๕) กองควบคุมอาหารและยาสัตว์
 - (ก) ผู้อำนวยการกองควบคุมอาหารและยาสัตว์
 - (ข) นายสัตวแพทย์
 - (ค) สัตวแพทย์
 - (ง) นักวิชาการสัตวบาล
 - (จ) เจ้าพนักงานสัตวบาล
 - (ฉ) นิติกร
- (๖) กองสารวัตรและกักกัน
 - (ก) ผู้อำนวยการกองสารวัตรและกักกัน
 - (ข) นายสัตวแพทย์
 - (ค) สัตวแพทย์
 - (ง) นักวิชาการสัตวบาล
 - (จ) เจ้าพนักงานสัตวบาล
 - (ฉ) นิติกร
- (๗) ด่านกักกันสัตว์
 - (ก) หัวหน้าด่านกักกันสัตว์
 - (ข) นายสัตวแพทย์
 - (ค) สัตวแพทย์
 - (ง) นักวิทยาศาสตร์
 - (ง) นักวิชาการสัตวบาล
 - (จ) เจ้าพนักงานสัตวบาล
- (๘) สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร
 - (ก) ปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร
 - (ข) นายสัตวแพทย์
 - (ค) สัตวแพทย์
 - (ง) นักวิชาการสัตวบาล
 - (จ) เจ้าพนักงานสัตวบาล
- (๙) สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่ ๑ - ๑๔
 - (ก) ปศุสัตว์อำเภอ

- (ข) นายสัตวแพทย์
- (ค) สัตวแพทย์
- (ง) นักวิชาการสัตวบาล
- (จ) เจ้าพนักงานสัตวบาล
- (๑๐) สำนักงานปศุสัตว์เขต
 - (ก) ปศุสัตว์เขต
 - (ข) นายสัตวแพทย์
 - (ค) สัตวแพทย์
 - (ง) นักวิชาการสัตวบาล
 - (จ) เจ้าพนักงานสัตวบาล
 - (ฉ) นิติกร
- (๑๑) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
 - (ก) ปศุสัตว์จังหวัด
 - (ข) นายสัตวแพทย์
 - (ค) สัตวแพทย์
 - (ง) นักวิชาการสัตวบาล
 - (จ) เจ้าพนักงานสัตวบาล
- (๑๒) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
 - (ก) ปศุสัตว์อำเภอ
 - (ข) นายสัตวแพทย์
 - (ค) สัตวแพทย์
 - (ง) นักวิชาการสัตวบาล
 - (จ) เจ้าพนักงานสัตวบาล

ข้อ ๕ กรณีตำแหน่งตามข้อ ๔ หากเป็นพนักงานราชการจะต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรสารวัตรของกรมปศุสัตว์ หรือหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมปศุสัตว์

ข้อ ๖ แต่งตั้งให้อธิบดีกรมประมง รองอธิบดีกรมประมง ผู้ตรวจราชการกรม และผู้เชี่ยวชาญในสังกัดกรมประมง เป็นสารวัตรตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยให้มีอำนาจเฉพาะการกำกับดูแลสัตว์หรือซากสัตว์ประเภทสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ครีستเตเบียน จระเข้ ตะโขง ตะพาบน้ำ เต่า ปลา ปลิงทะเล พะยูน โพลีคัท แมวน้ำ โลมา วาฬ สิงโตทะเล หมึก หอย และอัลลิเกเตอร์

ข้อ ๗ แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานดังต่อไปนี้ของกรมประมง เป็นสารวัตรตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยให้มีอำนาจเฉพาะการกำกับดูแลสัตว์หรือซากสัตว์ประเภทสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ครัสเตเชียน จระเข้ ตะโขง ตะพาบน้ำ เต่า ปลา ปลิงทะเล พะยูน โพลีคัท แมวน้ำ โลมา วาฬ สิงโตทะเล หมึก หอย และอัลลิเกเตอร์

(๑) กองตรวจการประมง

- (ก) ผู้อำนวยการกองตรวจการประมง
- (ข) นักวิชาการประมง
- (ค) เจ้าพนักงานประมง

(๒) กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

- (ก) ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด
- (ข) นักวิชาการประมง
- (ค) เจ้าพนักงานประมง

(๓) กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

- (ก) ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง
- (ข) นักวิชาการประมง
- (ค) เจ้าพนักงานประมง

(๔) กองวิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมสัตว์น้ำ

- (ก) ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมสัตว์น้ำ
- (ข) นักวิชาการประมง
- (ค) เจ้าพนักงานประมง

(๕) กองวิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์น้ำ

- (ก) ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์น้ำ
- (ข) นักวิชาการประมง
- (ค) เจ้าพนักงานประมง

(๖) กองวิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์น้ำ

- (ก) ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์น้ำ
- (ข) นักวิชาการประมง
- (ค) เจ้าพนักงานประมง

(๗) กองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ

- (ก) ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ
- (ข) นักวิชาการประมง
- (ค) นักวิชาการผลิตภัณฑ์อาหาร
- (ง) เจ้าพนักงานประมง

- (๘) กองตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมง
 - (ก) ผู้อำนวยการกองตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมง
 - (ข) นักวิชาการประมง
 - (ค) นักวิชาการผลิตภัณฑ์อาหาร
 - (ง) เจ้าพนักงานประมง
- (๙) กองพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าประมงและหลักฐานเพื่อการสืบค้น
 - (ก) ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าประมงและหลักฐานเพื่อการสืบค้น
 - (ข) นักวิชาการประมง
 - (ค) เจ้าพนักงานประมง
- (๑๐) กองวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด
 - (ก) ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด
 - (ข) นักวิชาการประมง
 - (ค) เจ้าพนักงานประมง
- (๑๑) กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล
 - (ก) ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล
 - (ข) นักวิชาการประมง
 - (ค) เจ้าพนักงานประมง
- (๑๒) กองควบคุมการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต
 - (ก) ผู้อำนวยการกองควบคุมการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต
 - (ข) นักวิชาการประมง
 - (ค) เจ้าพนักงานประมง
- (๑๓) กองบริหารจัดการทรัพยากรและกำหนดมาตรการ
 - (ก) ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการทรัพยากรและกำหนดมาตรการ
 - (ข) นักวิชาการประมง
 - (ค) เจ้าพนักงานประมง
- (๑๔) กองกฎหมาย
 - (ก) ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
 - (ข) นิติกร
- (๑๕) สำนักงานประมงจังหวัด
 - (ก) ประมงจังหวัด
 - (ข) นักวิชาการประมง
 - (ค) เจ้าพนักงานประมง

- (๑๖) สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร
 - (ก) ประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร
 - (ข) นักวิชาการประมง
 - (ค) เจ้าพนักงานประมง
- (๑๗) สำนักงานประมงอำเภอ
 - (ก) ประมงอำเภอ
 - (ข) นักวิชาการประมง
 - (ค) เจ้าพนักงานประมง
- (๑๘) ด้านตรวจสัตว์น้ำ
 - (ก) ผู้อำนวยการศูนย์บริหารจัดการด้านตรวจสัตว์น้ำ
 - (ข) หัวหน้าด้านตรวจสัตว์น้ำ
 - (ค) นักวิชาการประมง
 - (ง) เจ้าพนักงานประมง

ข้อ ๘ กรณีตำแหน่งตามข้อ ๗ หากเป็นพนักงานราชการจะต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรมประมงกำหนด ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากกรมปศุสัตว์

ข้อ ๙ ให้สารวัตรตามข้อ ๓ และข้อ ๖ มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ทั่วราชอาณาจักร

ข้อ ๑๐ ให้สารวัตรตามข้อ ๔ (๑) - (๖) และข้อ ๗ (๑) - (๑๔) มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ทั่วราชอาณาจักร

ข้อ ๑๑ ให้สารวัตรตามข้อ ๔ (๗) - (๑๒) และข้อ ๗ (๑๕) - (๑๘) มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และในกรณีที่มีคำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติงานในรูปแบบชุดเฉพาะกิจในพื้นที่อื่น ให้มีอำนาจหน้าที่ในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายนั้นด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พระราชบัญญัติ
สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๐๓

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๘ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์ป่า” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดไม่ว่าสัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์ปีก แมลงหรือ

แมง ซึ่งโดยสภาพธรรมชาติย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในป่าหรือน้ำ และให้หมายความรวมถึงไข่ของสัตว์ป่าเหล่านั้นทุกชนิดด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงสัตว์พาหนะที่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะแล้ว และสัตว์พาหนะที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์พาหนะดังกล่าว

“สัตว์ป่าสงวน” หมายความว่า สัตว์ป่าที่หายากตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และตามที่กำหนด โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

“สัตว์ป่าคุ้มครอง” หมายความว่า สัตว์ป่าตามที่กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

“ล่า” หมายความว่า เก็บ ดัก จับ ยิง ฆ่า หรือทำอันตรายด้วยประการอื่นใดแก่สัตว์ป่าที่ไม่มีเจ้าของและอยู่เป็นอิสระ และหมายความรวมถึงการไล่ การต้อน การเรียก หรือการล่อเพื่อการกระทำความดังกล่าวด้วย

“ซากของสัตว์ป่า” หมายความว่า ร่างกายหรือส่วนของร่างของสัตว์ป่าที่ตายแล้วหรือเนื้อของสัตว์ป่า ไม่ว่าจะได้ปิ้ง ย่าง ร่ม ตากแห้ง หมัก หรือทำอย่างอื่นเพื่อไม่ให้เน่าเปื่อย และไม่ว่าจะชำแหละ แยกออก หรืออยู่ในร่างของสัตว์ป่านั้นและหมายความรวมถึง เขา หนัง กระดูก ฟัน งา ขน ขน นอ ขน เกล็ด เล็บ กระดอง เปลือก หรือส่วนต่างๆ ของสัตว์ป่าที่แยกออกจากร่างของสัตว์ป่าไม่ว่าจะยังมีชีวิตหรือตายแล้ว

“เพาะพันธุ์” หมายความว่า ขยายพันธุ์สัตว์ป่าที่นำมาเลี้ยงไว้โดยวิธีผสมพันธุ์สัตว์ป่า และหมายความรวมถึงขยายพันธุ์สัตว์ป่าโดยวิธีผสมเทียมหรือการย้ายฝากตัวอ่อนด้วย

“ค้า” หมายความว่า ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน จำหน่าย จ่าย แจก หรือโอนกรรมสิทธิ์ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า และหมายความรวมถึงมีหรือแสดงไว้เพื่อขายด้วย

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร

“ด่านตรวจสัตว์ป่า” หมายความว่า ด่านตรวจสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่า

“สวนสัตว์สาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือบริเวณซึ่งรวบรวมสัตว์ป่าไว้เพื่อประโยชน์แก่การพักผ่อนหย่อนใจ การศึกษา การค้นคว้าหรือวิจัยของประชาชน และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ป่า

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป่าไม้หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การกำหนดให้สัตว์ป่าชนิดใดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ให้กระทำโดยกฎกระทรวง และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

กฎกระทรวงที่ออกตามวรรคหนึ่งจะใช้บังคับตั้งแต่วันใด ให้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนั้น แต่จะกำหนดให้ใช้บังคับก่อนหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษามิได้

มาตรา ๗ ผู้ใดล่าสัตว์ป่าโดยฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ด้วยความจำเป็นและภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

(๑) เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากอันตราย หรือเพื่อสงวนหรือรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของตนเองหรือผู้อื่น

(๒) การล่านั้นได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ และ

(๓) ในกรณีที่สัตว์ที่ถูกล่านั้นเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง มิได้นำสัตว์ป่าที่ถูกล่าหรือซากของสัตว์ป่าที่ถูกล่านั้นเคลื่อนที่ และได้แจ้งเหตุที่ได้ล่าสัตว์ป่าไปแล้วนั้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยไม่ชักช้า

ให้สัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่าที่ถูกล่าตามวรรคหนึ่งตกเป็นของแผ่นดิน และให้กรมป่าไม้หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี นำไปดำเนินการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๘ การพิจารณาคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้มีอำนาจอนุญาตจะต้องดำเนินการ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ

หมวด ๓

การล่า การเพาะพันธุ์ การครอบครอง และการค้าซึ่งสัตว์ป่า
ซากของสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ใดล่า หรือพยายามล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่เป็นการกระทำโดยทางราชการที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจกำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ โดยกำหนดเป็นกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเพาะพันธุ์สัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองเว้นแต่

(๑) เป็นการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ โดยได้รับใบอนุญาตให้เพาะพันธุ์จากอธิบดี

(๒) เป็นการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองของผู้รับใบอนุญาต จัดตั้งและดำเนินการสวนสัตว์สาธารณะตามมาตรา ๒๕ ซึ่งได้รับอนุญาตจากอธิบดีให้เพาะพันธุ์สัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองที่อยู่ในความครอบครองเพื่อประโยชน์แก่กิจการสวนสัตว์สาธารณะของตน

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เพาะพันธุ์สัตว์ตามวรรคหนึ่ง และการได้มาซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครองเพื่อการเพาะพันธุ์ของผู้รับใบอนุญาตตาม (๑) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

ใบอนุญาตตาม (๑) และ (๒) ให้สิ้นอายุลงเมื่อผู้รับใบอนุญาตได้แจ้งการเลิกการดำเนินการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าที่ได้รับอนุญาตต่ออธิบดีตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าสงวน หรือซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่จะเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ หรือซากของสัตว์ป่าดังกล่าว และโดยต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

การยื่นคำขอและการจ่ายค่าเบี่ยงและค่าพาหนะเดินทางให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๕ ในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๖ ถ้าเห็นเป็นการสมควรให้ประชาชนชำระค่าบริการหรือค่าตอบแทนเนื่องในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้บริการหรือให้ความสะดวกในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า อธิบดีมีอำนาจกำหนดอัตราและวงระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนดังกล่าวได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

เงินที่เก็บได้ตามวรรคหนึ่ง และเงินที่มีผู้บริจาคเพื่อบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรใด ๆ และให้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่งหรือมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๓ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์หรือซากของสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดทำการค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ซากของสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ดังกล่าวโดยมิได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๔๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๓๘ ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นได้ยึดถือ กรอบครอง ทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าที่ตนได้กระทำความผิด ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิด กงงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิดออกไปจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้นได้

การจัดการกับไม้หรือพฤษชาติอื่นที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ได้ตัด โคน หรือแฉ้วถางลงไว้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ แต่ ระเบียบดังกล่าวจะกำหนดให้จำหน่ายให้บุคคลอื่นใดที่มีใช้ส่วนราชการมิได้

มาตรา ๕๕ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำ หรือรับไว้ โดย ประการใดซึ่งสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่าอันได้มาโดยการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดกระทำให้หลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัด ให้มีตามพระราชบัญญัตินี้เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย หรือไร้ประโยชน์ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ บรรดาอาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้ในเนื่องในการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ วรรคสอง ให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำ พิพากษาของศาลหรือไม่

มาตรา ๕๘ บรรดาสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าสงวน ซากของสัตว์ป่า คุ้มครอง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าดังกล่าว หรือรังของสัตว์ป่าที่บุคคลได้มาหรือมีไว้ในเนื่อง จากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งริบเสียทั้งสิ้น

บรรดาสิ่งที่ศาลสั่งริบ ให้ตกเป็นของแผ่นดิน และให้กรมป่าไม้หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี นำไปดำเนินการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิด นั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำนั้นตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมด้วย

พระราชบัญญัติ

สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า” ระหว่างบทนิยาม
คำว่า “ซากของสัตว์ป่า” และคำว่า “เพาะพันธุ์” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

“ “ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า” หมายความว่าความรวมถึงอนุพันธ์หรือสิ่งอื่นใดที่ได้มาจากสัตว์ป่า
หรือซากของสัตว์ป่า ที่สามารถตรวจสอบหรือจำแนกได้โดยเอกสารกำกับ หรือบรรจุภัณฑ์ หรือเครื่องหมาย
หรือฉลาก หรืออื่น ๆ ว่าเป็นของสัตว์ชนิดนั้น ๆ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ
สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่า ชากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ชากของสัตว์ป่าสงวน ชากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่า ดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ชากของสัตว์ป่าสงวน ชากของ สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่าดังกล่าว เว้นแต่เป็นการนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครอง ชากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ตามมาตรา ๑๘ (๑) หรือได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าสัตว์ป่า ชากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่า และโดยได้รับใบอนุญาตจาก อธิบดี

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่า ชากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจาก ชากของสัตว์ป่าชนิดที่ต้องมีใบอนุญาตหรือใบรับรองให้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ตามความตกลง ระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าสัตว์ป่า ชากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่าต้องได้รับ ใบอนุญาตหรือใบรับรองจากอธิบดี

การขอรับใบอนุญาตหรือใบรับรอง และการออกใบอนุญาตหรือใบรับรอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ การนำสัตว์ป่าคุ้มครองหรือชากของสัตว์ป่าคุ้มครองเคลื่อนที่เพื่อการค้าของ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี และต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ประจำด่านตรวจสัตว์ป่า โดยแสดงใบอนุญาตให้นำสัตว์ป่าคุ้มครองหรือชากของสัตว์ป่าคุ้มครองเคลื่อนที่ เพื่อการค้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบและอนุญาตแล้วจึงให้นำเคลื่อนที่ต่อไปได้

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ ผู้ใดนำสัตว์ป่า ชากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่าชนิดที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๓ หรือนำสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ชากของสัตว์ป่าสงวน ชากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากชากของสัตว์ป่าดังกล่าวเคลื่อนที่เพื่อการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ผ่านด่านตรวจสัตว์ป่า ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจสัตว์ป่า โดยแสดง

ใบอนุญาตให้นำเข้า ให้ส่งออก หรือให้นำผ่าน แล้วแต่กรณี เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบและอนุญาตแล้วจึงให้นำเคลื่อนที่ต่อไปได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๕ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำ หรือรับไว้ โดยประการใดซึ่งสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าอันได้มาโดยการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ เมื่อได้มีกฎกระทรวงตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ใช้บังคับ การดำเนินการแก่สัตว์ป่า คุ้มครองชนิดที่กำหนดเพิ่มเติมขึ้น ซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง ดังกล่าวที่มีอยู่ในความครอบครองของบุคคลใดก่อนวันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ ให้เป็นไปดังนี้

(๑) กรณีสัตว์ป่าคุ้มครอง ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองแจ้งชนิดและจำนวน สัตว์ป่าคุ้มครองที่อยู่ในความครอบครองของตนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวง ใช้บังคับ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบแล้ว หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองนั้น ไม่ประสงค์จะเลี้ยงดูสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นต่อไป ให้จำหน่ายสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นให้แก่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้ง และดำเนินกิจการสวนสัตว์สาธารณะตามมาตรา ๒๙ หรือจำหน่ายสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่กำหนดตาม มาตรา ๑๗ ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตเพาะพันธุ์ตามมาตรา ๑๘ ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และเมื่อสิ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ยังมีสัตว์ป่าคุ้มครองเหลืออยู่เท่าใด ให้สัตว์ป่า คุ้มครองนั้นตกเป็นของแผ่นดินและให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่งมอบสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นให้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี เพื่อนำไปดำเนินการ ทั้งนี้ ตามระเบียบ ที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ในกรณีที่สัตว์ป่าคุ้มครองดังกล่าวเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ชนิดที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ เจ้าของหรือผู้ครอบครองซึ่งประสงค์จะเพาะพันธุ์สัตว์นั้น ต้องยื่นคำขอรับ ใบอนุญาตเพาะพันธุ์ตามมาตรา ๑๘ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และเมื่อได้ ยื่นคำขอแล้วให้ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นต่อไปได้

หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองนั้น ประสงค์จะเลี้ยงดูสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพการเลี้ยงดูสัตว์ป่าคุ้มครองของผู้นั้นว่าอยู่ในสภาพอันสมควรและ ปลอดภัยแก่สัตว์นั้นเพียงใด หากเห็นว่าสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นได้รับการเลี้ยงดูด้วยความเอาใจใส่ในสภาพ อันสมควรและปลอดภัย ให้อธิบดีอนุญาตให้ผู้นั้นครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นต่อไปได้ โดยออกใบอนุญาต ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราวให้ไว้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง โดยใบอนุญาตดังกล่าวให้มีอายุ เพียงเท่าอายุของสัตว์ป่าคุ้มครองนั้น และผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยการเลี้ยงดู

สัตว์ป่าคุ้มครองที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และเมื่อสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นเพิ่มจำนวนขึ้นโดยการสืบพันธุ์ หรือตาย ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ

(๒) กรณีซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแจ้งชนิดและจำนวนของซากของสัตว์ป่าคุ้มครองที่อยู่ในความครอบครองของตนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับเพื่อจัดแจ้งไว้ในทะเบียน และให้ผู้นั้นครอบครองซากของสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นต่อไปได้อีก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กรณีที่เป็นการค้าของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองที่มีไว้เพื่อการค้า ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแจ้งชนิดและจำนวนของซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองดังกล่าวที่อยู่ในความครอบครองของตนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับเพื่อจัดแจ้งไว้ในทะเบียน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดแจ้งชนิดและจำนวนของซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองเพื่อการค้า ดำเนินการจำหน่ายซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นให้เสร็จสิ้นภายในสามปี โดยต้องออกหนังสือกำกับการจำหน่ายซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองให้แก่ผู้ซื้อทุกครั้งที่มีการจำหน่าย เว้นแต่เป็นการจำหน่ายซากของสัตว์ป่าคุ้มครองเพื่อนำไปบริโภค หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ยังคงมีซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองเหลืออยู่ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแจ้งชนิดและจำนวนของซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองที่เหลือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดสามปีเพื่อจัดแจ้งไว้ในทะเบียน และให้ผู้นั้นครอบครองซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นต่อไปได้ แต่ไม่สามารถทำการค้าซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นได้ เว้นแต่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๓) กรณีสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครองเป็นสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๓ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแจ้งชนิดและจำนวนของสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าดังกล่าวที่อยู่ในความครอบครองของตนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับเพื่อจัดแจ้งไว้ในทะเบียน และหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสามารถนำพยานเอกสารหรือหลักฐานมาพิสูจน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ว่าได้สัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๓ นั้นมาโดยชอบด้วยกฎหมาย การดำเนินการแก่สัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าดังกล่าว ให้นำหลักเกณฑ์ตาม (๑) และ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่หากไม่สามารถพิสูจน์ได้ ให้สัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่านั้นตกเป็นของแผ่นดิน และให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง

ส่งมอบสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่านั้นให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี เพื่อนำไปดำเนินการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

แบบและวิธีการแจ้งตาม (๑) (๒) และ (๓) แบบหนังสือกำกับการจำหน่ายซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง แบบหนังสือกำกับการจำหน่ายซากของสัตว์ป่าหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๓ การนำพยานเอกสารหรือหลักฐาน มาพิสูจน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ การออกใบอนุญาตให้ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองหรือสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๓ ชั่วคราว และใบรับรองการครอบครองซากของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากของสัตว์ป่าหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๓ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน ๕. ๖. และ ๗. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๕. ใบอนุญาตให้นำเข้าหรือให้ส่งออกซึ่งสัตว์ป่า

คุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือ
ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง
ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ หรือที่ได้มาโดยชอบ
ด้วยกฎหมายตามความตกลงระหว่างประเทศ
ว่าด้วยการค้าสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือ
ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า

ตามมาตรา ๒๓

ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท

๖. ใบอนุญาตให้นำเข้า ให้ส่งออก ซึ่งสัตว์ป่า
ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจาก
ซากของสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
ตามมาตรา ๒๓

ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท

๗. ใบอนุญาตให้นำผ่านซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่า
คุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าสงวน ซากของสัตว์ป่า
คุ้มครอง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าสงวน
หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง

ตามมาตรา ๒๓

ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน ๙. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๙. ใบรับรองให้นำเข้า ให้ส่งออก หรือให้นำผ่าน

ซึ่งสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์

ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าตามมาตรา ๒๔ ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท”

มาตรา ๑๐ ใบอนุญาต ใบรับรอง หรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และยังมีผลใช้บังคับในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าใบอนุญาต ใบรับรอง หรือการอนุญาตนั้นเป็นใบอนุญาต ใบรับรอง หรือการอนุญาตที่ได้ออกให้ตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ใบอนุญาตเพาะพันธุ์ตามมาตรา ๑๘ ที่ออกให้ตามความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ใบอนุญาตให้ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว และใบรับรองการครอบครองซากของสัตว์ป่าคุ้มครองที่ออกให้ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไป โดยกรณีของใบอนุญาตเพาะพันธุ์ตามมาตรา ๑๘ และใบอนุญาตให้ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราวให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต

มาตรา ๑๒ บรรดาคำขออนุญาต คำขอรับใบอนุญาต คำขอใบรับรอง หรือการแจ้งที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการกับคำขอหรือการแจ้งดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าสงวน และซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง ให้ครอบคลุมถึงผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าสงวนหรือซากของสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดของสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)) รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษในความผิดฐานช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำ หรือรับไว้ ให้ครอบคลุมถึงผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าอันได้มาโดยการกระทำความผิด และแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ครอบคลุมถึงการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าสงวนหรือซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง

กำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒ ให้สัตว์ป่าตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

ข้อ ๓ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๘ -

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครอง
๑๕๘	โลมากระโดด (<i>Stenella longirostris</i>)
๑๕๙	โลมาแถบ (<i>Stenella coeruleoalba</i>)
๑๖๐	โลมาธรรมดา (<i>Delphinus delphis</i>)
๑๖๑	โลมาปากขวด (<i>Tursiops aduncus</i>)
๑๖๒	โลมาฟราเซอร์ (<i>Lagenodelphis hosei</i>)
๑๖๓	โลมาฟันห่าง (<i>Steno bredanensis</i>)
๑๖๔	โลมาลายจุด (<i>Stenella attenuata</i>)
๑๖๕	โลมาหลังโหนด (<i>Sousa chinensis</i>)
๑๖๖	โลมาหัวบาตรหลังเรียบ (<i>Neophocaena phocaenoides</i>)
๑๖๗	โลมาอิรวดี (<i>Orcaella brevirostris</i>)
๑๖๘	วาฬคูเวียร์ (<i>Ziphius cavirostris</i>)
๑๖๙	วาฬน้ำร่อนครีบสั้น (<i>Globicephala macrorhynchus</i>)
๑๗๐	วาฬบรูด้า (<i>Balaenoptera edeni</i>)
๑๗๑	วาฬเพชรฆาต (<i>Orcinus orca</i>)
๑๗๒	วาฬเพชรฆาตดำ (<i>Pseudorca crassidens</i>)
๑๗๓	วาฬเพชรฆาตเล็ก (<i>Feresa attenuata</i>)
๑๗๔	วาฬฟันสองซี่ (<i>Mesoplodon ginkgodens</i>)
๑๗๕	วาฬฟิน (<i>Balaenoptera physalus</i>)
๑๗๖	วาฬหัวแดงโม (<i>Peponocephala electra</i>)
๑๗๗	วาฬหัวทุย (<i>Physeter macrocephalus</i>)
๑๗๘	วาฬหัวทุยแคระ (<i>Kogia simus</i>)
๑๗๙	วาฬหัวทุยเล็ก (<i>Kogia breviceps</i>)
๑๘๐	วัวแดง หรือ วัวดำ หรือ วัวเปลาะ (<i>Bos javanicus</i>)

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครอง
๒๒	งูทางมะพร้าวเขียว (<i>Gonyosoma prasina</i>)
๒๓	งูทางมะพร้าวดำ หรือ งูทางมะพร้าวมลายู หรือ งูหล่นซุน (<i>Elaphe flavolineata</i>)
๒๔	งูทางมะพร้าวแดง (<i>Elaphe porphyracea</i>)
๒๕	งูทางมะพร้าวลายขีด (<i>Elaphe radiata</i>)
๒๖	งูทางมะพร้าวหางดำ หรือ งูใบ้ หรือ งูทางมะพร้าวถ้ำ (<i>Elaphe taeniura</i>)
๒๗	งูสิง (<i>Ptyas korros</i>)
๒๘	งูสิงหางดำ (<i>Ptyas carinatus</i>)
๒๙	งูสิงหางลาย หรือ งูสิงลาย (<i>Ptyas mucosus</i>)
๓๐	งูแสงอาทิตย์ (<i>Xenopeltis unicolor</i>)
๓๑	งูหลาม (<i>Python molurus bivittatus</i>)
๓๒	งูหลามปากเป็ด (<i>Python curtus</i>)
๓๓	งูเหลือม (<i>Python reticulatus</i>)
๓๔	จระเข้แม่น้ำเค็ม (<i>Crocodylus porosus</i>)
๓๕	จระเข้แม่น้ำจืด (<i>Crocodylus siamensis</i>)
๓๖	จิ้งจกนิ้วยาวกำพล (<i>Cnemaspis kumpoli</i>)
๓๗	จิ้งจกนิ้วยาวไทย (<i>Cnemaspis siamensis</i>)
๓๘	จิ้งจกนิ้วยาวมลายู (<i>Cnemaspis affinis</i>)
๓๙	จิ้งจกนิ้วยาวอินเดีย (<i>Cnemaspis mysoriensis</i>)
๔๐	ตะกวด (<i>Varanus bengalensis nebulosus</i> หรือ <i>Varanus nebulosus</i>)
๔๑	ตะกอง หรือ ลั้ง หรือ กิ้งก่ายักษ์ (<i>Physignathus cocincinus</i>)
๔๒	ตะโขง (<i>Tomistoma schlegelii</i>)
๔๓	ตะพาบ หรือ ปลาฝา (<i>Amyda cartilaginea</i>)
๔๔	ตะพาบแก้มแดง หรือ ปลาฬาดำ (<i>Dogania subplana</i>)

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครอง
๔๕	ตะพาบข้าวตอก หรือ ตะพาบดาว (<i>Amyda cartilaginea nakornsritamaratensis</i>)
๔๖	ตะพาบพม่า (<i>Nilssonia formosa</i>)
๔๗	ตะพาบมันลาย หรือ กราวลาย หรือ กริวลาย (<i>Chitra chitra</i>)
๔๘	ตะพาบหัวกบ หรือ กราวเขียว หรือ กริวดาว (<i>Pelochelys bibroni</i> หรือ <i>Pelochelys cantorii</i>)
๔๙	ตุ๊กแกเขาหินทราย (<i>Gekko petricolus</i>)
๕๐	ตุ๊กแกสีเทา (<i>Gekko smithii</i>)
๕๑	ตุ๊กแกบินหางแผ่น (<i>Ptychozoon kuhli</i>)
๕๒	ตุ๊กแกบินหางเฟิร์น (<i>Ptychozoon lionatum</i>)
๕๓	ตุ๊กแกปากคอด้วน (<i>Cyrtodactylus oldhami</i>)
๕๔	ตุ๊กแกปากโคนนิ้วติด (<i>Cyrtodactylus brevipalmatus</i>)
๕๕	ตุ๊กแกปากจระจันต์ (<i>Cyrtodactylus jarujini</i>)
๕๖	ตุ๊กแกปากจุดลายผีเสื้อ (<i>Cyrtodactylus papilionoides</i>)
๕๗	ตุ๊กแกปากคงพญาเย็น (<i>Cyrtodactylus angularis</i>)
๕๘	ตุ๊กแกปากตะวันออก (<i>Cyrtodactylus intermedius</i>)
๕๙	ตุ๊กแกปากใต้ (<i>Cyrtodactylus pulchellus</i>)
๖๐	ตุ๊กแกปากไทรโยค (<i>Cyrtodactylus feae</i>)
๖๑	ตุ๊กแกปากน้ำหนาว (<i>Cyrtodactylus interdigitalis</i>)
๖๒	ตุ๊กแกปากพม่า (<i>Cyrtodactylus variegatus</i>)
๖๓	ตุ๊กแกปากมลายู (<i>Cyrtodactylus consobrinus</i>)
๖๔	ตุ๊กแกปากลายจุด (<i>Cyrtodactylus peguensis</i>)
๖๕	ตุ๊กแกปากลายสี่ขีด (<i>Cyrtodactylus quadrivirgatus</i>)
๖๖	ตุ๊กแกหลังจุดคู่ (<i>Gekko monarchus</i> หรือ <i>Gekko tuberculatus</i>)
๖๗	ตุ๊กแกหัวโต (<i>Aelurosalabotes felinus</i>)

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครอง
๖๘	คู้คู้ (<i>Varanus dumerilii</i>)
๖๙	เต่ากระ (<i>Eretmochelys imbricata</i>)
๗๐	เต่าทะเล หรือ เต่าจันทน์ (<i>Batagur baska</i>)
๗๑	เต่าจิ้งกร (<i>Heosemys spinosa</i>)
๗๒	เต่าดำ หรือ เต่ากา (<i>Siebenrockiella crassicollis</i>)
๗๓	เต่าเตี้ย หรือ เต่าควะ หรือ เต่าเขาสูง (<i>Manouria impressa</i>)
๗๔	เต่าตนุ (<i>Chelonia mydas</i>)
๗๕	เต่าทะเลลอกเกอร์เฮด หรือ เต่าหัวมน หรือ เต่าหัวโต (<i>Caretta caretta</i>)
๗๖	เต่าทับทิม (<i>Notochelys platynota</i>)
๗๗	เต่านา (<i>Malayemys subtrijuga</i>)
๗๘	เต่าบึงหัวเหลือง หรือ เต่าบัว หรือ เต่าหม้อ หรือ เต่าวัดหัวเหลือง (<i>Hieremys annandalii</i>)
๗๙	เต่าใบไม้ หรือ เต่าแดง (<i>Cyclemys dentata</i>)
๘๐	เต่าปากเหลือง (<i>Melanochelys trijuga</i>)
๘๑	เต่าปูลู (<i>Platysternon megacephalum</i>)
๘๒	เต่ามะเฟือง (<i>Dermochelys coriacea</i>)
๘๓	เต่าลายตีนเป็ด หรือ เต่าหัวแดง (<i>Callagur borneoensis</i>)
๘๔	เต่าหก หรือ เต่าหกเหลือง (<i>Manouria emys</i>)
๘๕	เต่าหญ้าตาแดง หรือ เต่าสังกะสี หรือ เต่าทะเลริคเลย์ (<i>Lepidochelys olivacea</i>)
๘๖	เต่าหัวขอลาย (<i>Cyclemys tcheponensis</i>)
๘๗	เต่าห้วย (<i>Heosemys grandis</i>)
๘๘	เต่าหับ (<i>Cuora amboinensis</i>)

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครอง
๘๙	เต่าเหลือง หรือ เต่าขี้ผึ้ง หรือ เต่าเทียน หรือ เต่าเพ็ก (<i>Indotestudo elongata</i>)
๙๐	เห่าช้าง (<i>Varanus rudicollis</i>)
๙๑	เหี้ย (<i>Varanus salvator</i>)
<u>สัตว์ป่าจำพวกสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก</u>	
๑	กบเกาะช้าง (<i>Limnonectes kohchangae</i> หรือ <i>Rana kohchangae</i>)
๒	กบดอยช้าง (<i>Chaparana aenea</i> หรือ <i>Rana aenea</i>)
๓	กบท่าสาร (<i>Ingerana tasanae</i>)
๔	กบทูต หรือ เขียดแลว (<i>Limnonectes blythii</i> หรือ <i>Rana blythii</i>)
๕	กบอกหนาม (<i>Paa fasciculispina</i> หรือ <i>Rana fasciculispina</i>)
๖	กะทัง หรือ กะท่าง หรือ จักกิมันน้ำ (<i>Tylototriton verrucosus</i>)
๗	คางคกขาขาว (<i>Leptophryne borbonica</i>)
๘	คางคกต้นไม้ (<i>Pedostibes hosii</i>)
๙	คางคกเล็ก หรือ คางคกแคระ (<i>Bufo parvus</i>)
๑๐	คางคกหัวมลายู (<i>Ansonia malayana</i>)
๑๑	คางคกหัวเรียบ (<i>Bufo macrotis</i>)
๑๒	จิ้งโคร่ง (<i>Bufo asper</i>)
<u>สัตว์ป่าไม่มีกระดูกสันหลัง : แมลง</u>	
๑	ด้วงกว้างดาว (<i>Cheirotonus parryi</i> Gray)
๒	ด้วงคีมยีราฟ (<i>Prosopocoilus (Cladognathus) giraffa</i> Oliver)
๓	ด้วงคินขอบทองแดง (<i>Mouhotia batesi</i> Lewis)
๔	ด้วงคินปีกแผ่น (<i>Mormolyce phyllodes</i> Hagenbach)
๕	ผีเสื้อไกเซอร์อิมพีเรียล (<i>Teinopalpus imperialis</i> Hope)
๖	ผีเสื้อถุงทองปีกยี่สิบ (<i>Troides amphrysus</i> Cramer)
๗	ผีเสื้อถุงทองป่าสูง (<i>Troides helena</i> Linnaeus)

- ๕๖ -

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครอง
๙	ผีเสื้อนางพญาออกเฟรย์ (<i>Stichophthalma godfreyi</i> Rothschild)
๑๐	ผีเสื้อนางพญาเขมร (<i>Stichophthalma cambodia</i> Hewitson)
๑๑	ผีเสื้อนางพญาพม่า (<i>Stichophthalma louisa</i> Wood-Mason)
๑๒	ผีเสื้อนางพญาเมืองเหนือ (<i>Stichophthalma camadeva</i> Westwood)
๑๓	ผีเสื้อภูฐาน (<i>Bhutanitis lidderdalii</i> Atkinson)
๑๔	ผีเสื้อรักเร่ขาว (<i>Papilio protenor</i> Cramer)
๑๕	ผีเสื้อหางดาบตาลไหม้ (<i>Meandrusa sciron</i> Leech)
๑๖	ผีเสื้อหางดาบปีกโค้ง (<i>Meandrusa payeni</i> Boisduval)
๑๗	ผีเสื้อหางดิ่งสพายเขียว (<i>Papilio palinurus</i> Fabricius)
๑๘	ผีเสื้อหางยาวตาเคียวปีกลายตรง (<i>Actias rhodopneuma</i> Röber)
๑๙	ผีเสื้อหางยาวตาเคียวปีกลายหยัก (<i>Actias maenas</i> Doubleday)
๒๐	ผีเสื้อหางยาวสีดำปีกลายตรง (<i>Actias selene</i> Hüber)
๒๑	ผีเสื้อหางยาวสีดำปีกลายหยัก (<i>Actias sinensis</i> Mell)
สัตว์ป่าจำพวกปลา	
๑	ปลาจาดถ้ำ (<i>Poropuntius speleops</i>)
๒	ปลาฉลามวาฬ (<i>Rhincodon typus</i>)
๓	ปลาพลวงถ้ำ (<i>Neolissochilus subterraneus</i>)
๔	ปลาผีเสื้อถ้ำ (<i>Cryptotora thamicola</i>)
๕	ปลาคือถ้ำ (<i>Nemacheilus troglodactylus</i>)
๖	ปลาคือตาบอด (<i>Schistura oedipus</i>)
๗	ปลาคือจากรูธานินิ (<i>Schistura jaruthanini</i>)
๘	ปลาคือถ้ำพระวังแดง (<i>Schistura spiei</i>)
๙	ปลาคือถ้ำพระไทรงาม (<i>Schistura deansmarti</i>)
๑๐	ปลาชะโอนถ้ำ (<i>Pterocryptis buccata</i>)
๑๑	ปลาตะพัด หรือ ปลาโอโรวน่า (<i>Scleropages formosus</i>)

- ๕๗ -

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครอง
๑๒	ปลาติดหิน หรือ ปลาค้างคาว (<i>Oreoglanthis siamensis</i>)
๑๓	ปลาเสียดอ หรือ ปลาเสื่อ หรือ ปลาลาด (<i>Coilus microlepis</i>)
๑๔	ปลาหมออารีย์ (<i>Botia sidthimunkii</i>)
	<u>สัตว์ป่าไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ</u>
๑	กัลปังหาทุกชนิดในอันดับ (Order) Gorgonacea
๒	กัลปังหาดำทุกชนิดในอันดับ (Order) Antipatharia
๓	ดอกไม้ทะเลทุกชนิดในอันดับ (Order) Actinaria
๔	ปะการังแข็งทุกชนิดในอันดับ (Order) Scleractinia และในอันดับ (Order) Stylasterina
๕	ปะการังไฟทุกชนิดในสกุล (Genus) Milleporina
๖	ปะการังสีฟ้าทุกชนิดในอันดับ (Order) Heliopracea
๗	ปะการังอ่อนทุกชนิดในอันดับ (Order) Alcyonacea
๘	ปูเจ้าฟ้า (<i>Phricotelphusa sirindhorn</i>)
๙	ปูทูลกระหม่อม หรือ ปูเป้ง (<i>Thaipotamon chulabhorn</i>)
๑๐	ปูราชินี (<i>Demanietta sirikit</i>)
๑๑	หอยมือเสือทุกชนิดในวงศ์ (Family) Tridacnidae
๑๒	หอยสังข์แตร (<i>Charonia tritonis</i>)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดให้สัตว์ป่าคุ้มครองบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองทั้งสกุล (Genus) หรือวงศ์ (Family) ส่งผลให้คุ้มครองไปถึงสัตว์ป่าของต่างประเทศด้วย อีกทั้งสัตว์ป่าคุ้มครองบางชนิดได้เปลี่ยนชื่อหรือ ชื่อสกุลหรือวงศ์ต่างไปจากเดิม ประกอบกับมีสัตว์ป่าหลายชนิดที่สมควรกำหนดให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองเพิ่มเติม เพื่อป้องกันมิให้สัตว์ป่าดังกล่าวสูญพันธุ์ สมควรปรับปรุงการกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒ ให้สัตว์ป่าคุ้มครองตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๓ -

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้
๓๓	นกหกใหญ่ (<i>Psittinus cyanurus</i>)
๓๔	นกหัว (<i>Argusianus argus</i>)
๓๕	นกเอี้ยงสาริกา หรือ นกเอี้ยงสาธิกา (<i>Acridotheres tristis</i>)
๓๖	นกเอี้ยงหงอน (<i>Acridotheres grandis</i> หรือ <i>Acridotheres javanicus</i>)
๓๗	เป็ดคับแค (<i>Nettapus coromandelianus</i>)
๓๘	เป็ดแดง (<i>Dendrocygna javanica</i>)
๓๙	เป็ดเทา (<i>Anas poecilorhyncha</i>)
๔๐	เป็ดลาย (<i>Anas querquedula</i>)
๔๑	เป็ดหงส์ (<i>Sarkidiornis melanotos</i>)
๔๒	เป็ดหางแหลม (<i>Anas acuta</i>)
สัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน	
๑	งูสิง (<i>Ptyas korros</i>)
๒	งูสิงหางลาย หรือ งูสิงลาย (<i>Ptyas mucosus</i>)
๓	งูหลาม (<i>Python molurus bivittatus</i>)
๔	งูเหลือม (<i>Python reticulatus</i>)
๕	จระเข้แม่น้ำเค็ม (<i>Crocodylus porosus</i>)
๖	จระเข้แม่น้ำจืด (<i>Crocodylus siamensis</i>)
สัตว์ป่าจำพวกสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	
๑	กบทูต หรือ เขียดแลว (<i>Limnonectes blythii</i> หรือ <i>Rana blythii</i>)
สัตว์ป่าจำพวกปลา	
๑	ปลาตะพัด หรือ ปลาอโรวน่า (<i>Scleropages formosus</i>)
๒	ปลาเสือตอ หรือ ปลาเสือ หรือ ปลาลาด (<i>Coius microlepis</i>)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่างได้กำหนดสัตว์ป่าคุ้มครองบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ไว้เป็นเอกเทศจากกัน ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการบังคับใช้กฎหมาย ประกอบกับมีสัตว์ป่าคุ้มครองบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่สามารถเพาะพันธุ์ได้ที่ควรได้รับการส่งเสริมให้มีการเพาะพันธุ์เพิ่มเติม เพื่อป้องกันมิให้สูญพันธุ์ และเพื่ออนุญาตให้บุคคลมีไว้ในครอบครอง ค่า และเพาะพันธุ์ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงสมควรที่จะปรับปรุงกฎกระทรวงทั้งสองฉบับดังกล่าวเสียใหม่โดยรวมเป็นกฎกระทรวงฉบับเดียวกัน พร้อมกับกำหนดสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ใช้กฎหมาย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในลำดับที่ ๑๓ ของสัตว์ป่าจำพวกปลา ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองท้ายกฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครอง
“๑๓	ปลาเสือตอ หรือปลาเสือ หรือปลาลาด (<i>Datnioides pulcher</i>)”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากการจำแนกชนิดทางอนุกรมวิธาน ได้เปลี่ยนชื่อวิทยาศาสตร์ของปลาเสียดอ หรือปลาเสือ หรือปลาลาด ในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและลุ่มแม่น้ำแควอันโดจีน ซึ่งเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าจำพวกปลา ลำดับที่ ๑๓ จาก *Coius microlepis* เป็น *Datnioides pulcher* สมควรแก้ไขชื่อวิทยาศาสตร์ของปลาดังกล่าวในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลำดับที่ ๗ ของสัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ท้ายกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ พ.ศ. ๒๕๕๖

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้
“๗	ตะพาบหรือปลาฉลาม (<i>Amyda cartilaginea</i>)”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในลำดับที่ ๒ ของสัตว์ป่าจำพวกปลา ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ท้ายกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้
“๒	ปลาเสือตอ หรือปลาเสือ หรือปลาลาด (<i>Datnioides pulcher</i>)”

หน้า ๙

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๓๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลำดับที่ ๓ ของสัตว์ป่าจำพวกปลา ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ท้ายกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ พ.ศ. ๒๕๕๖

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้
“๓	ปลาหมออารีย์ (<i>Botia sidthimunkii</i>)”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖
 ปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากตะพาบหรือปลาฝาและปลาหมออารีย์ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่สามารถเพาะพันธุ์ได้ สมควรส่งเสริมให้มีการเพาะพันธุ์เพิ่มเติม เพื่อป้องกันมิให้สูญพันธุ์ และเพื่ออนุญาตให้บุคคลมีไว้ในครอบครอง ค่า และเพาะพันธุ์ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับการจำแนกชนิดทางอนุกรมวิธานได้เปลี่ยนชื่อวิทยาศาสตร์ของปลาเสือตอ หรือปลาเสือ หรือปลาลาด ในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและลุ่มแม่น้ำแควอันโดจีน ซึ่งเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าจำพวกปลา ลำดับที่ ๒ จาก *Coius microlepis* เป็น *Datnioides pulcher* สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลำดับที่ ๒๐๒ ของสัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองท้ายกฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครอง
“๒๐๒	ช้างแอฟริกา (<i>Loxodonta africana</i>)”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลำดับที่ ๙๒ ของสัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองท้ายกฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖

ลำดับที่	สัตว์ป่าคุ้มครอง
“๙๒	เต่านามลายู (<i>Malayemys macrocephala</i>)”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันมีการลักลอบนำเข้าช้างแอฟริกาจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นจำนวนมาก เพื่อนำมาค้าหรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการค้า โดยผิดกฎหมาย ประกอบกับการจำแนกชนิดทางอนุกรมวิธานพบว่าเต่านาจำแนกออกได้เป็นสองชนิด คือ เต่านาอินโดจีน (*Malayemys subtrijuga*) และเต่านามลายู (*Malayemys macrocephala*) แต่เนื่องจากเต่านามลายูเป็นสัตว์ชนิดที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์และยังมิได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)) จึงมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องมีมาตรการในการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดชนิดสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า
ที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออก

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบัญชีชนิดสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่าชนิดที่ต้องได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรอง ให้นำเข้าหรือส่งออกตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า เพื่อบูชาตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) และเพื่อประโยชน์ในการควบคุมตรวจสอบการนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าบางชนิดที่มีไซสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือมิใช่ชนิดที่กำหนดไว้ในบัญชีแนบท้ายอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดชนิดสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่าที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออก ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. ให้ชนิดสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้ เป็นสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

๓. ให้ใช้ชื่อวิทยาศาสตร์ในการอ้างอิงถึงชนิดสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

๔. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บัญชีแนบท้าย
ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เรื่อง กำหนดชนิดสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า
ที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออก
ลงวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
146	นากทะเลแคลิฟอร์เนีย	California Sea Otter	<i>Enhydra lutris nereis</i>	1
147	นากทะเล หรือ ซีแคท	Marine Otter, Sea Cat	<i>Lontra felina</i>	1
148	นากหางยาว	Long-tailed Otter	<i>Lontra longicaudis</i>	1
149	นากแม่น้ำตอนใต้	Southern River Otter	<i>Lontra provocax</i>	1
150	นากใหญ่ธรรมดา	Common Otter	<i>Lutra lutra</i>	1
151	นากแม่น้ำญี่ปุ่น	Japanese River Otter	<i>Lutra nippon</i>	1
152	นากยักษ์บราซิล	Giant Brazilian Otter	<i>Pteronura brasiliensis</i>	1
วงศ์ย่อยเพียงพอน		Martens, Weasels, etc.	Subfamily Mustelinae	
153	เทย์รา	Tayra	<i>Eira barbara</i>	3 (ฮอนดูรัส)
154	ไกรซันใหญ่	Greater Grison	<i>Galictis vittata</i>	3 (คอสตาริกา)
155	หมาไม้	Yellow-throated Marten	<i>Martes flavigula</i>	3 (อินเดีย)
156	หมาไม้เอเชียกลาง	Central Asian Stone Marten	<i>Martes foina intermedia</i>	3 (อินเดีย)
157	หมาไม้Nilgiri	Nilgiri Marten	<i>Martes gwatkinsii</i>	3 (อินเดีย)
158	ฮันนิแบดเจอร์ หรือ แรทเทล	Honey Badger, Ratel	<i>Mellivora capensis</i>	3 (บอตสวานา)
159	เพียงพอนภูเขา	Mountain Weasel	<i>Mustela altaica</i>	3 (อินเดีย)
160	เออร์มิน หรือ เพียงพอนหางสั้น	Short-tailed Weasel	<i>Mustela erminea ferghanae</i>	3 (อินเดีย)
161	เพียงพอนท้องเหลือง	Yellow-bellied Weasel	<i>Mustela kathiah</i>	3 (อินเดีย)
162	เฟอร์เร็ทตีนดำ	Black-footed Ferret	<i>Mustela nigripes</i>	1
163	เพียงพอนเหลือง	Siberian Weasel	<i>Mustela sibirica</i>	3 (อินเดีย)
วงศ์วอลรัส		Walruses	Family Odobenidae	
164	วอลรัส	Walrus	<i>Odobenus rosmarus</i>	3 (แคนาดา)
วงศ์สิงโตทะเล		Fur Seals, Sealions	Family Otariidae	
165	แมวน้ำขนทุกชนิดในสกุล <i>Arctocephalus</i> [ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Fur Seals, Southern Fur Seals	<i>Arctocephalus</i> spp.	2
166	แมวน้ำขนแคลิฟอร์เนีย	Lower Californian Fur Seal	<i>Arctocephalus townsendi</i>	1
วงศ์แมวน้ำ		Seals	Family Phocidae	
167	แมวน้ำช้างหัวโลกใต้	South Atlantic Elephant Seal	<i>Mirounga leonina</i>	2
168	แมวน้ำทุกชนิดในสกุล <i>Monachus</i>	Monk Seals	<i>Monachus</i> spp.	1
วงศ์โคอาติ		Coatis, Kinkajous, etc.	Family Procyonidae	
169	ออลิโก หรือ ออลิโกหางพวง	Bushy-tailed Olingo	<i>Bassaricyon gabbii</i>	3 (คอสตาริกา)
170	คาโคมิสเซล	Cacomistle	<i>Bassariscus sumichrasti</i>	3 (คอสตาริกา)
171	โคอาติจมูกขาว	White-nosed Coati	<i>Nasua narica</i>	3 (ฮอนดูรัส)
172	โคอาติบราซิลใต้	South Brazilian Coati	<i>Nasua nasua solitaria</i>	3 (อุรุกวัย)
173	คินคาจู	Kinkajou	<i>Potos flavus</i>	3 (ฮอนดูรัส)
วงศ์หมี		Bears, Giant Pandas	Family Ursidae	
174	หมีและหมีแพนด้ายักษ์ทุกชนิดในวงศ์ Ursidae [ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Bears, Giant Panda	Ursidae spp.	2
175	หมีแพนด้ายักษ์ หรือ แพนด้ายักษ์	Giant Panda	<i>Ailuropoda melanoleuca</i>	1
176	หมีหมา หรือ หมีคน	Malayan Sun Bear	<i>Helarctos malayanus</i>	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
177	หมีสลอธ	Sloth Bear	<i>Melursus ursinus</i>	1
178	หมีแว่น	Spectacled Bear	<i>Tremarctos ornatus</i>	1
179	หมีสีน้ำตาล หรือ หมีกริซลี [เฉพาะประชากรของภูฏาน จีน เม็กซิโก และมองโกเลีย ส่วนประชากรอื่นอยู่ในบัญชีหมายเลข 2]	Brown Bear, Grizzly Bear	<i>Ursus arctos</i>	1
180	หมีสีน้ำตาลหิมาลัย	Himalayan Brown Bear	<i>Ursus arctos isabellinus</i>	1
181	หมีควาย หรือ หมีดำ	Asiatic Black Bear	<i>Ursus thibetanus</i>	1
วงศ์ชะมด		Binturong, Civets, etc.	Family Viverridae	
182	หมีขอ หรือ บินตุรง	Binturong	<i>Arctictis binturong</i>	3 (อินเดีย)
183	ชะมดแอฟริกา	African Civet	<i>Civettictis civetta</i>	3 (บอตสวานา)
184	ชะมดน้ำ หรือ อีเห็นน้ำ	Sunda Otter-civet	<i>Cynogale bennettii</i>	2
185	อีเห็นลายพาด หรือ อีเห็นลายเสือโคร่ง	Banded Palm Civet	<i>Hemigalus derbyanus</i>	2
186	อีเห็นเครือ หรือ มุดสังไม้	Masked Palm Civet	<i>Paguma larvata</i>	3 (อินเดีย)
187	อีเห็นข้างลาย หรือ อีเห็นธรรมดา	Common Palm Civet	<i>Paradoxurus hermaphroditus</i>	3 (อินเดีย)
188	อีเห็นเจอร์ดอน	Jerdon's Palm Civet	<i>Paradoxurus jerdoni</i>	3 (อินเดีย)
189	ชะมดแปลงลายแถบ หรือ อีเห็นลายเมฆ	Banded Linsang	<i>Prionodon linsang</i>	2
190	ชะมดแปลงลายจุด หรือ อีเห็นลายเสือ	Spotted Linsang	<i>Prionodon pardicolor</i>	1
191	ชะมดมาลาบาร์	Malabar Civet	<i>Viverra civettina</i>	3 (อินเดีย)
192	ชะมดแผงหางปล้อง	Large Indian Civet	<i>Viverra zibetha</i>	3 (อินเดีย)
193	ชะมดขีด หรือ ชะมดเขียง	Small Indian Civet	<i>Viverricula indica</i>	3 (อินเดีย)
อันดับวาฬและโลมา			Order CETACEA	
194	วาฬและโลมาทุกชนิดในอันดับ CETACEA [โควตาส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งประชากรโลมาปากขวด (<i>Tursiops truncatus</i>) มีชีวิตที่ได้มาจากธรรมชาติในทะเลดำ โดยมีวัตถุประสงค์ของการค้าในเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Dolphins, Porpoises, Whales	CETACEA spp.	2
วงศ์วาฬแท้		Right Whales	Family Balaenidae	
195	วาฬกรีนแลนด์	Greenland Whale	<i>Balaena mysticetus</i>	1
196	วาฬแท้ทุกชนิดในสกุล <i>Eubalaena</i>	Right Whales	<i>Eubalaena</i> spp.	1
วงศ์วาฬบาลีนีออปเทอริดี		Rorquals, etc.	Family Balaenopteridae	
197	วาฬมิงค์ [ยกเว้นประชากรของกรีนแลนด์ตะวันตกที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 2]	Mink Whale, Lesser Rorqual	<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	1
198	วาฬมิงค์แอนตาร์คติก	Antarctic Mink Whale	<i>Balaenoptera bonaerensis</i>	1
199	วาฬไซ	Sei Whale	<i>Balaenoptera borealis</i>	1
200	วาฬบรูด้า	Bryde's Whale	<i>Balaenoptera edeni</i>	1
201	วาฬสีน้ำเงิน	Blue Whale	<i>Balaenoptera musculus</i>	1
202	วาฬโอมูระ	Omura's Whale	<i>Balaenoptera omurai</i>	1
203	วาฬฟิน	Fin Whale	<i>Balaenoptera physalus</i>	1
204	วาฬหลังค่อม	Humpback Whale	<i>Megaptera novaeangliae</i>	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
วงศ์โลมา		Dolphins	Family Delphinidae	
205	โลมาอิรวดี หรือ โลมาหัวบาตร	Irrawaddy Dolphin	<i>Orcaella brevirostris</i>	1
206	โลมาหัวบาตรออสเตรเลียน	Australian Snubfin Dolphin	<i>Orcaella heinsohni</i>	1
207	โลมาปากแม่น้ำทุกชนิดในสกุล <i>Sotalia</i>	River Dolphins	<i>Sotalia</i> spp.	1
208	โลมาหลังโหนกทุกชนิดในสกุล <i>Sousa</i>	Humpback Dolphins	<i>Sousa</i> spp.	1
วงศ์วาฬปากสั้น		Grey Whale	Family Eschrichtiidae	
209	วาฬปากสั้น	Grey Whale	<i>Eschrichtius robustus</i>	1
วงศ์โลมาแม่น้ำ		River Dolphins	Family Iniidae	
210	โลมาแม่น้ำแยงซี หรือ ไป่จี	Yangtze River Dolphin	<i>Lipotes vexillifer</i>	1
วงศ์วาฬเผือกแคระ		Pygmy Right Whale	Family Neobalaenidae	
211	วาฬเผือกแคระ	Pygmy Right Whale	<i>Caperea marginata</i>	1
วงศ์โลมาวาฬคิวด้า		Porpoises	Family Phocoenidae	
212	โลมาหัวบาตรสันหลังแคบ	Narrow-ridged Finless Porpoise	<i>Neophocaena asiaeorientalis</i>	1
213	โลมาหัวบาตรหลังเรียบ	Indo-Pacific Finless Porpoise	<i>Neophocaena phocaenoides</i>	1
214	โลมาวาฬคิวด้า หรือ โลมาแคลิฟอร์เนีย	Pacific Harbour Porpoise	<i>Phocoena sinus</i>	1
วงศ์วาฬสเปิร์ม		Sperm Whales	Family Physeteridae	
215	วาฬสเปิร์ม หรือ วาฬหัวทุย	Sperm Whale	<i>Physeter macrocephalus</i>	1
วงศ์โลมาแม่น้ำ		River Dolphins	Family Platanistidae	
216	โลมาทุกชนิดในสกุล <i>Platanista</i>	Susur, River Dolphins	<i>Platanista</i> spp.	1
วงศ์โลมาวาฬ		Beaked Whales, etc.	Family Ziphiidae	
217	โลมาวาฬปากนกทุกชนิดในสกุล <i>Berardius</i>	Beaked Whales	<i>Berardius</i> spp.	1
218	โลมาวาฬปากขวดทุกชนิดในสกุล <i>Hyperoodon</i>	Bottle-nosed Whales	<i>Hyperoodon</i> spp.	1
อันดับค้างคาว		Order CHIROPTERA		
วงศ์ค้างคาวจมูกกว้าง		Broad-nosed Bats	Family Phyllostomidae	
219	ค้างคาวจมูกกว้างแถบขาว	White-lined Broad-nosed Bat	<i>Platyrrhinus lineatus</i>	3 (อนุรักษ์)
วงศ์ค้างคาวกินผลไม้		Fruit bats, Flying Foxes	Family Pteropodidae	
220	ค้างคาวทุกชนิดในสกุล <i>Acerodon</i> [ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Fruit Bats	<i>Acerodon</i> spp.	2
221	ค้างคาวกินผลไม้หัวสีทอง	Golden-capped Fruit Bat	<i>Acerodon jubatus</i>	1
222	ค้างคาวทุกชนิดในสกุล <i>Pteropus</i> [ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1 และ ค้างคาวเกาะเพอร์ซี (<i>Pteropus brunneus</i>) ที่อยู่นอกบัญชี]	Flying Foxes	<i>Pteropus</i> spp.	2
223	ค้างคาวตรุค	Chuuk Flying Fox	<i>Pteropus insularis</i>	1
224	ค้างคาวโอกินาวา	Okinawa Flying Fox	<i>Pteropus loochoensis</i>	1
225	ค้างคาวมาเรียนาส์	Marianas Flying Fox	<i>Pteropus mariannus</i>	1
226	ค้างคาวแคโรไลน์	Caroline Flying Fox	<i>Pteropus molossinus</i>	1
227	ค้างคาวเกาะพีลิว	Pelew Flying Fox	<i>Pteropus pelewensis</i>	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
วงศ์เม่นโลกใหม่		New-world Porcupines	Family Erethizontidae	
347	เม่นต้นไม้เม็กซิโก หรือ เม่นขนแคะเม็กซิโก	Mexican Hairy Dwarf Porcupine	<i>Sphiggurus mexicanus</i>	3 (ฮอนดูรัส)
348	เม่นแคะขนหนามสีส้ม	Orange-spined Hairy Dwarf Porcupine	<i>Sphiggurus spinosus</i>	3 (อุรุกวัย)
วงศ์หนู		Mice, Rats	Family Muridae	
349	หนูรังกิ่งไม้ใหญ่	Greater Stick-nest Rat	<i>Leporillus conditor</i>	1
350	หนูชาร์คเบย์	Shark Bay Mouse	<i>Pseudomys fieldi praeconis</i>	1
351	หนูพรเทียม	False Swamp Rat	<i>Xeromys myoides</i>	1
352	หนูหินภาคกลาง	Central Rock Rat	<i>Zyomys pedunculatus</i>	1
วงศ์กระรอก		Squirrels	Family Sciuridae	
353	กระรอกทุ่งแพรรีเม็กซิโก	Mexican Prairie Dog	<i>Cynomys mexicanus</i>	1
354	มาร์ม็อตหางยาว	Long-tailed Marmot	<i>Marmota caudata</i>	3 (อินเดีย)
355	มาร์ม็อตหิมาลัย	Himalayan Marmot	<i>Marmota himalayana</i>	3 (อินเดีย)
356	พญากระรอกทุกชนิดในสกุล <i>Ratufa</i>	Giant Squirrels	<i>Ratufa</i> spp.	2
357	กระรอกเด็บบ์	Deppe's Squirrel	<i>Sciurus deppei</i>	3 (คอ스타ริกา)
อันดับกระแต			Order SCANDENTIA	
358	กระแตทุกชนิดในอันดับ SCANDENTIA	Tree shrews	SCANDENTIA spp.	2
อันดับพะยูน			Order SIRENIA	
วงศ์พะยูน		Dugong	Family Dugongidae	
359	พะยูน หมูน้ำ หรือ ดุหยง	Dugong, Sea Cow	<i>Dugong dugon</i>	1
วงศ์แมนนาที		Manatees	Family Trichechidae	
360	แมนนาทีอเมริกาใต้ หรือ หมูน้ำอเมริกาใต้	Southern American Manatee	<i>Trichechus inunguis</i>	1
361	แมนนาทีแคริบเบียน หรือ หมูน้ำแคริบเบียน	Caribbean Manatee	<i>Trichechus manatus</i>	1
362	แมนนาทีแอฟริกา หรือ หมูน้ำแอฟริกา	African Manatee	<i>Trichechus senegalensis</i>	1
นก (BIRDS)				
อันดับห่าน			Order ANSERIFORMES	
วงศ์เป็ดน้ำ		Ducks, Geese, etc.	Family Anatidae	
363	เป็ดเกาะออกแลนด์	Auckland Island Teal	<i>Anas aucklandica</i>	1
364	เป็ดมาดากัสการ์	Madagascar Teal	<i>Anas bernieri</i>	2
365	เป็ดนิวซีแลนด์	New Zealand Teal	<i>Anas chlorotis</i>	1
366	เป็ดหน้าเหลือง หรือ เป็ดไบคาล	Baikal Teal	<i>Anas formosa</i>	2
367	เป็ดเลย์แซน	Laysan Teal	<i>Anas laysanensis</i>	1
368	เป็ดเกาะแคมป์เบล	Campbell Island Teal	<i>Anas nesiotis</i>	1
369	เป็ดก่า	White-winged Wood Duck	<i>Asarcornis scutulata</i>	1
370	ห่านแคนาดาอะลูเตียน	Aleutian Canada Goose	<i>Branta canadensis leucopareia</i>	1
371	ห่านอกแดง	Red-breasted Goose	<i>Branta ruficollis</i>	2
372	ห่านฮาวาย	Hawaiian Goose, Nene	<i>Branta sandvicensis</i>	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
อันดับนกกระจอกเทศ			Order STRUTHIONIFORMES	
วงศ์นกกระจอกเทศ		Ostriches	Family Struthionidae	
616	นกกระจอกเทศ [เฉพาะประชากรของแอลจีเรีย แคมเอรูน ซาฮาร่า บูร์กินาฟาโซ มาลี มอริเตเนีย โมร็อกโก แอฟริกากลาง ไนเจอร์ ไนจีเรีย เซเนกัล และซูดาน ส่วนประชากรอื่นอยู่นอกบัญชี]	Ostrich	<i>Struthio camelus</i>	1
อันดับนกทินามู			Order TINAMIFORMES	
วงศ์นกทินามู		Tinamous	Family Tinamidae	
617	นกทินามูโซลิทารี	Solitary Tinamou	<i>Tinamus solitarius</i>	1
อันดับนกขุนแผน			Order TROGONIFORMES	
วงศ์นกขุนแผน		Quetzals	Family Trogonidae	
618	นกพญาขุนแผน หรือ นกควทซอล	Magnificent Quetzal	<i>Pharomachrus mocinno</i>	1
สัตว์เลื้อยคลาน (REPTILES)				
อันดับจระเข้			Order CROCODYLIA	
619	จระเข้และตะโขงทุกชนิดในอันดับ CROCODYLIA [ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Alligators, Caimans, Crocodiles	CROCODYLIA spp.	2
วงศ์จระเข้แอลลิเกเตอร์		Alligators, Caimans	Family Alligatoridae	
620	จระเข้แอลลิเกเตอร์จีน	Chinese Alligator	<i>Alligator sinensis</i>	1
621	จระเข้โคย์แมนอะพาพอริส	Apaporis River Caiman	<i>Caiman crocodilus apaporiensis</i>	1
622	จระเข้โคย์แมนจมูกกว้าง [ยกเว้นประชากรของอาร์เจนตินาที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 2]	Broad-snouted Caiman	<i>Caiman latirostris</i>	1
623	จระเข้โคย์แมนดำ [ยกเว้นประชากรของเอกวาดอร์ (โคเวตา) ส่งออกเป็นศูนย์ จนกว่าจะได้กำหนดโคเวตาส่งออกที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักเลขาธิการ CITES และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านจระเข้ของ IUCN/SSC) และบราซิลที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 2]	Black Caiman	<i>Melanosuchus niger</i>	1
วงศ์จระเข้		Crocodiles	Family Crocodylidae	
624	จระเข้อเมริกา [ยกเว้นประชากรของโคลอมเบีย (ในเขตคอร์ดوبا บริเวณพื้นที่บริหารจัดการป่าชายเลนแบบบูรณาการ Bay of Cispata, Tinajones, La Balsa และพื้นที่โดยรอบ) และคิวบาที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 2]	American Crocodile	<i>Crocodylus acutus</i>	1
625	จระเข้แอฟริกาจมูกแหลม	African Slender-snouted Crocodile	<i>Crocodylus cataphractus</i>	1
626	จระเข้โอริโนโค	Orinoco Crocodile	<i>Crocodylus intermedius</i>	1
627	จระเข้มินโดโร	Mindoro Crocodile	<i>Crocodylus mindorensis</i>	1
628	จระเข้เบลีซ [ยกเว้นประชากรของเบลีซ (โคเวตา) ส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติเพื่อการค้าในเชิงพาณิชย์) และเม็กซิโกที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 2]	Belize Crocodile	<i>Crocodylus moreletii</i>	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
629	จระเข้แม่น้ำไนล์ [ยกเว้นประชากรที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 2 ดังนี้ บอตสวานา อียิปต์ (โคเวตาส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งตัวอย่าง พันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติเพื่อการค้าในเชิงพาณิชย์) เอธิโอเปีย เคนยา มาดากัสการ์ มาลาวี โมซัมบิก นามิเบีย แอฟริกาใต้ ยูกันดา และแทนซาเนีย (โคเวตาส่งออกรายปี ไม่เกิน 1,600 ตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติ โดยให้รวมถึง ซาก hunting trophies แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงตัวอย่างพันธุ์ที่เป็น rancher specimen) แคมเบีย และซิมบับเว ที่อยู่ในบัญชี หมายเลข 2]	Nile Crocodile	<i>Crocodylus niloticus</i>	1
630	จระเข้พรุ หรือ จระเข้ปากเกอร์	Swamp Crocodile	<i>Crocodylus palustris</i>	1
631	จระเข้เค็ม หรือ ไอ้เค็ม [ยกเว้นประชากรของ ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย มาเลเซีย (การล่าจากธรรมชาติ จำกัดเฉพาะในรัฐซาราวัก โดยกำหนดโคเวตาส่งออกเป็น ศูนย์ซึ่งตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติในรัฐซาบาห์และ รัฐบอร์เนียวมาเลเซีย การเปลี่ยนแปลงโคเวตาส่งออก เป็นศูนย์ต้องผ่านความเห็นชอบจากภาคี) และปาปัวนิวกินี ที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 2]	Saltwater Crocodile, Estuarine Crocodile	<i>Crocodylus porosus</i>	1
632	จระเข้คิวบา	Cuban Crocodile	<i>Crocodylus rhombifer</i>	1
633	จระเข้แม่น้ำจิด	Siamese Crocodile	<i>Crocodylus siamensis</i>	1
634	จระเข้แคระแอฟริกา	African dwarf Crocodile	<i>Osteolaemus tetraspis</i>	1
635	ตะโขง ไอ้โขง หรือ จระเข้ปากกระทุงเหว	False Gavia	<i>Tomistoma schlegelii</i>	1
วงศ์ตะโขงอินเดีย		Gavials	Family Gavialidae	
636	ตะโขงคงคา หรือ ตะโขงอินเดีย	Gangetic Gavia	<i>Gavialis gangeticus</i>	1
อันดับหัวทาร์รา			Order RHYNCHOCEPHALIA	
วงศ์หัวทาร์รา		Tuataras	Family Sphenodontidae	
637	หัวทาร์ราทุกชนิดในสกุล <i>Sphenodon</i>	Tuataras	<i>Sphenodon</i> spp.	1
อันดับกิ้งก่า			Order SAURIA	
วงศ์กิ้งก่า		Aagamas, etc.	Family Agamidae	
638	กิ้งก่าทุกชนิดในสกุล <i>Saara</i>	Spiny-tailed Lizards	<i>Saara</i> spp.	2
639	กิ้งก่าทุกชนิดในสกุล <i>Uromastix</i>	Mastigures	<i>Uromastix</i> spp.	2
วงศ์กิ้งก่าออลลิเกเตอร์		Alligator Lizards	Family Anguidae	
640	กิ้งก่าออลลิเกเตอร์ทุกชนิดในสกุล <i>Abronia</i> [โคเวตา ส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติ สำหรับกิ้งก่าออลลิเกเตอร์โคฟ (<i>A. aurita</i>) กิ้งก่าออลลิเกเตอร์บิลเลียนท์ (<i>A. gaiophasma</i>) กิ้งก่าออลลิเกเตอร์มอนติคริสโต (<i>A. montecristoi</i>) กิ้งก่าออลลิเกเตอร์เอลซาลวาดอร์ (<i>A. salvadorensis</i>) และ กิ้งก่าออลลิเกเตอร์โบคอร์ท (<i>A. vasconcelosii</i>) ทั้งนี้ ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Alligator Lizards	<i>Abronia</i> spp.	2
641	กิ้งก่าออลลิเกเตอร์แอนซุทอย	Anzuetoi Alligator Lizard	<i>Abronia anzuetoi</i>	1
642	กิ้งก่าออลลิเกเตอร์แคมป์เบล	Campbell's Alligator Lizard	<i>Abronia campbelli</i>	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
วงศ์เต่าคอเลี้ยวออสเตรเลีย		Austro-American Sidenecked Turtles	Family Chelidae	
760	เต่าคอยาวโรติ [โคเวตาส่งออกเป็นศูนย์สำหรับตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติ]	Roti Snake-necked Turtle	<i>Chelodina mccordi</i>	2
761	เต่าบึงอัมบรินา หรือ เต่าคอสั้นออสเตรเลีย	Western Short-necked Turtle	<i>Pseudemydura umbrina</i>	1
วงศ์เต่าทะเล		Sea Turtles	Family Cheloniidae	
762	เต่าทะเลทุกชนิดในวงศ์ Cheloniidae	Marine Turtles	Cheloniidae spp.	1
วงศ์เต่าสแนปปิง		Snapping Turtles	Family Chelydridae	
763	เต่าสแนปปิง	Common Snapping Turtle	<i>Chelydra serpentina</i>	3(สหรัฐอเมริกา)
764	เต่าอัลลิเกเตอร์	Alligator Snapping Turtle	<i>Macrochelys temminckii</i>	3(สหรัฐอเมริกา)
วงศ์เต่าแม่น้ำอเมริกากลาง		Central American River Turtles	Family Dermatemydidae	
765	เต่าแม่น้ำมาวี หรือ เต่าแม่น้ำอเมริกากลาง	Central American River Turtle	<i>Dermatemys mawii</i>	2
วงศ์เต่ามะเฟือง		Leatherback Turtles	Family Dermochelyidae	
766	เต่ามะเฟือง	Leatherback Turtle	<i>Dermochelys coriacea</i>	1
วงศ์เต่าน้ำอเมริกา		Freshwater Turtles	Family Emydidae	
767	เต่าดำลายจุด	Spotted Turtle	<i>Clemmys guttata</i>	2
768	เต่าแบลนด์จิง	Blanding's Turtle	<i>Emydoidea blandingii</i>	2
769	เต่าไม้	Wood Turtle	<i>Glyptemys insculpta</i>	2
770	เต่ามูฮ์เลนเบิร์ก หรือ เต่าพรู	Muhlenberg's Turtle	<i>Glyptemys muhlenbergii</i>	1
771	เต่าลายแผนที่ทุกชนิดในสกุล <i>Graptemys</i>	Map Turtles	<i>Graptemys</i> spp.	3(สหรัฐอเมริกา)
772	เต่าน้ำหลังเพชร	Diamondback Terrapin	<i>Malaclemys terrapin</i>	2
773	เต่าหัวอเมริกาทุกชนิดในสกุล <i>Terrapene</i> [ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	American Box Turtles	<i>Terrapene</i> spp.	2
774	เต่าหัวน้ำ	Aquatic Box Turtle	<i>Terrapene coahuila</i>	1
วงศ์เต่าน้ำเอเชีย		Freshwater Turtles	Family Geoemydidae	
775	เต่ากะอานถิ่นใต้	Southern River Terrapin	<i>Batagur affinis</i>	1
776	เต่ากะอานอินเดีย หรือ เต่ากะอานถิ่นเหนือ	Northern River Terrapin	<i>Batagur baska</i>	1
777	เต่ากะอาน หรือ เต่าจาน [โคเวตาส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติเพื่อวัตถุประสงค์ของการค้าในเชิงพาณิชย์]	Painted Terrapin, Painted Batagur	<i>Batagur borneoensis</i>	2
778	เต่าหลังนูนสามแถบ	Three-striped Roofed Turtle	<i>Batagur dhongoka</i>	2
779	เต่าหลังนูนเบงกอล หรือเต่าหลังนูนกระหม่อมแดง	Bengal Roof Turtle	<i>Batagur kachuga</i>	2
780	เต่าหลังนูนพม่า [โคเวตาส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติเพื่อวัตถุประสงค์ของการค้าในเชิงพาณิชย์]	Burmese roofed turtle	<i>Batagur trivittata</i>	2

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
781	เต่าหัวทุกชนิดในสกุล <i>Cuora</i> [โคเวตาส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติเพื่อวัตถุประสงค์ของการค้าในเชิงพาณิชย์สำหรับเต่าหัวบอร์เรห์ (<i>C. bourreti</i>) เต่าหัวหัวเหลือง (<i>C. aurocapitata</i>) เต่าหัวขอบเหลือง (<i>C. flavomarginata</i>) เต่าหัวเวียดนาม (<i>C. galbinifrons</i>) เต่าหัวแม็คคอร์ด (<i>C. mccordi</i>) เต่าหัวกระดองสั้น (<i>C. mouhotii</i>) เต่าหัวเวียดนามใต้ (<i>C. picturata</i>) เต่าหัวแบน (<i>C. pani</i>) เต่าหัวจีนสามสัน (<i>C. trifasciata</i>) เต่าหัวยูนนาน (<i>C. yunnanensis</i>) และเต่าหัวชู (<i>C. ...</i>)]	Asian Box Turtles	<i>Cuora</i> spp.	2
782	เต่าใบไม้ทุกชนิดในสกุล <i>Cyclemys</i>	Leaf Turtles	<i>Cyclemys</i> spp.	2
783	เต่าดำแอมิลตัน หรือ เต่าบึงดำลายจุด	Black Pond Turtle	<i>Geoclemys hamiltonii</i>	1
784	เต่าใบไม้ญี่ปุ่น	Japanese Leaf Turtle	<i>Geoemyda japonica</i>	2
785	เต่าใบไม้อกดำ	Black-breasted Leaf Turtle	<i>Geoemyda spengleri</i>	2
786	เต่าพราหมณ์	Brahminy River Turtle	<i>Hardella thurjii</i>	2
787	เต่าบัว หรือ เต่าบึงหัวเหลือง [โคเวตาส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติเพื่อวัตถุประสงค์ของการค้าในเชิงพาณิชย์]	Yellow-headed Temple Turtle	<i>Heosemys annandalii</i>	2
788	เต่าป่าอาระกัน [โคเวตาส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติเพื่อวัตถุประสงค์ของการค้าในเชิงพาณิชย์]	Arakan Forest Turtle	<i>Heosemys depressa</i>	2
789	เต่าหวาย	Giant Asian Pond Turtle	<i>Heosemys grandis</i>	2
790	เต่าจักร	Spiny Turtle	<i>Heosemys spinosa</i>	2
791	เต่าป่าสุลาเวสี หรือ เต่าสุลาเวสี	Sulawesi Forest Turtle	<i>Leucocephalon yuwonoi</i>	2
792	เต่านามลายู	Malayan Snail-eating Turtle	<i>Malayemys macrocephala</i>	2
793	เต่านานอินโดจีน หรือ เต่านาแม่น้ำโขง	Mekong Snail-eating Turtle	<i>Malayemys subtrijuga</i>	2
794	เต่าอันนัม [โคเวตาส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติเพื่อวัตถุประสงค์ของการค้าในเชิงพาณิชย์]	Annam Pond Turtle	<i>Mauremys annamensis</i>	2
795	เต่าบึงฟูจิ หรือ เต่าบึงไอเวอร์สัน	Fujian Pond Turtle	<i>Mauremys iversoni</i>	3 (จีน)
796	เต่าบึงญี่ปุ่น	Japanese Pond Turtle	<i>Mauremys japonica</i>	2
797	เต่าบึงจีนหัวโต หรือ เต่าบึงหัวโต	Chinese Broad-headed Pond Turtle	<i>Mauremys megaloccephala</i>	3 (จีน)
798	เต่าบึงเหลือง	Yellow Pond Turtle	<i>Mauremys mutica</i>	2
799	เต่าบึงจีนคอดำ	Chinese Black-necked Pond Turtle	<i>Mauremys nigricans</i>	2
800	เต่าบึงพริทชาร์ด	Pritchard's Pond Turtle	<i>Mauremys pritchardi</i>	3 (จีน)
801	เต่าบึงจีนสามสัน หรือ เต่าบึงรีฟส์	Chinese Three-keeled Pond Turtle	<i>Mauremys reevesii</i>	3 (จีน)
802	เต่าบึงจีนคอยาว	Chinese Stripe-necked Turtle	<i>Mauremys sinensis</i>	3 (จีน)
803	เต่าหลังสามหยัก	Three-keeled Land Turtle	<i>Melanochelys tricarinata</i>	1
804	เต่าดำอินเดีย	Indian Black Turtle	<i>Melanochelys trijuga</i>	2
805	เต่าบึงพม่า หรือ เต่าเบงกอลลายจุด	Burmese Swamp Turtle	<i>Morenia ocellata</i>	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
806	เต่าลายตาอินเดีย	Indian Eyed turtle	<i>Morenia petersi</i>	2
807	เต่าทับทิม	Malayan flat-shelled Turtle	<i>Notochelys platynota</i>	2
808	เต่าคอยาวกวางสี	Guangxi Stripe-necked Turtle	<i>Ocadia glyphistoma</i>	3 (จีน)
809	เต่าคอยาวฟิลิปปิน	Philippine's Stripe-necked Turtle	<i>Ocadia philippeni</i>	3 (จีน)
810	เต่าแม่น้ำบอร์เนียว [โคเวตาส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งตัวอย่างพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติเพื่อวัตถุประสงค์ของการค้าในเชิงพาณิชย์]	Bornean River Turtle	<i>Orlitia borneensis</i>	2
811	เต่าหลังนูนในสกุล <i>Pangshura</i> [ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Asian Roofed Turtles	<i>Pangshura</i> spp.	2
812	เต่าหลังนูนอินเดีย หรือ เต่าบึงอินเดีย	Indian Roofed Turtle	<i>Pangshura tecta</i>	1
813	เต่าลายสี่ตาบิล	Beal's-eyed Turtle	<i>Sacalia bealei</i>	2
814	เต่าลายสี่ตาเลียน	False Eye-spotted Turtle	<i>Sacalia pseudocellata</i>	3 (จีน)
815	เต่าจีนลายสี่ตา	Four Eye-spotted Turtle	<i>Sacalia quadriocellata</i>	2
816	เต่าดำ หรือ เต่าก่า	Black Terrapin	<i>Siebenrockiella crassicollis</i>	2
817	เต่าบึงฟิลิปปินส์	Philippines Pond Turtle	<i>Siebenrockiella leytenensis</i>	2
818	เต่าป่าโคชิน	Cochin Forest Cane Turtle	<i>Vijayachelys silvatica</i>	2
วงศ์เต่าปูลู		Big-headed Turtles	Family Platysternidae	
819	เต่าปูลูทุกชนิดในวงศ์ Platysternidae	Big-headed Turtles	Platysternidae spp.	1
วงศ์เต่าคอเลี้ยวแอฟริกา		Afro-American Sidenecked Turtles	Family Podocnemididae	
820	เต่าคอเลี้ยวมาดากัสการ์	Madagascar Sideneck Turtle	<i>Erymnochelys madagascariensis</i>	2
821	เต่าหัวโตอเมซอน	Big-headed Amazon River Turtle	<i>Peltocephalus dumerilianus</i>	2
822	เต่าคองทุกชนิดในสกุล <i>Podocnemis</i>	South American River Turtles	<i>Podocnemis</i> spp.	2
วงศ์เต่าบก		Tortoises	Family Testudinidae	
823	เต่าบกทุกชนิดในวงศ์ Testudinidae [โคเวตาส่งออกเป็นศูนย์ซึ่งเต่าหกแอฟริกา (<i>Centrochelys sulcata</i>) ที่ได้จากธรรมชาติโดยมีวัตถุประสงค์ของการค้าในเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Tortoises	Testudinidae spp.	2
824	เต่าบกลายจักร หรือ เต่าลายรัศมี	Radiated Tortoise	<i>Astrochelys radiata</i>	1
825	เต่ามาดากัสการ์	Madagascar Tortoise	<i>Astrochelys yniphora</i>	1
826	เต่ายักษ์กาลาปากอส	Galapagos Giant Tortoise	<i>Chelonoidis niger</i>	1
827	เต่าดาวพม่า	Burmese Star Tortoise	<i>Geochelone platynota</i>	1
828	เต่าบกขอบเหลือง หรือ เต่ายักษ์เม็กซิโก	Yellow-bordered Tortoise	<i>Gopherus flavomarginatus</i>	1
829	เต่าลายเรขาคณิต	Geometric Tortoise	<i>Psammobates geometricus</i>	1
830	เต่าแมงมุม	Spider Tortoise	<i>Pyxis arachnoides</i>	1
831	เต่าแมงมุมหางแบน หรือ เต่าแมงมุมหลังราบ	Flat-backed Spider Tortoise	<i>Pyxis planicauda</i>	1
832	เต่าโดมอียิปต์ หรือ เต่าอียิปต์	Egyptian Tortoise	<i>Testudo kleinmanni</i>	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
วงศ์ตะพาบ		Softshell Turtles	Family Trionychidae	
833	ตะพาบ หรือ ปลาฝา	Southeast Asian Softshell Turtle	<i>Amyda cartilaginea</i>	2
834	ตะพาบฟลอริดา	Florida Softshell Turtle	<i>Apalone ferox</i>	3(สหรัฐอเมริกา)
835	ตะพาบหลังเรียบ	Smooth Softshell Turtle	<i>Apalone mutica</i>	3(สหรัฐอเมริกา)
836	ตะพาบหนาม [ยกเว้นชนิดย่อยที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Spiny Softshell Turtle	<i>Apalone spinifera</i>	3(สหรัฐอเมริกา)
837	ตะพาบเม็กซิโก	Mexican Black Softshell Turtle	<i>Apalone spinifera atra</i>	1
838	ตะพาบมันลายทุกชนิดในสกุล <i>Chitra</i> [ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Narrow-headed Softshell Turtles	<i>Chitra</i> spp.	2
839	ตะพาบมันลาย หรือ กริวลาย	Asian Narrow-headed Softshell Turtle	<i>Chitra chitra</i>	1
840	ตะพาบมันลายพม่า	Burmese Narrow-headed Softshell Turtle	<i>Chitra vandijki</i>	1
841	ตะพาบนูเบีย	Nubian Flapshell Turtle	<i>Cyclanorbis elegans</i>	2
842	ตะพาบเซเนกัล	Senegal Flapshell Turtle	<i>Cyclanorbis senegalensis</i>	2
843	ตะพาบออบรี	Aubry's Flapshell Turtle	<i>Cycloderma aubryi</i>	2
844	ตะพาบแซมเบซี	Zambezi Flapshell Turtle	<i>Cycloderma frenatum</i>	2
845	ตะพาบมาลายัน	Malayan Softshell Turtle	<i>Dogania subplana</i>	2
846	ตะพาบหับศรีลังกา	Sri Lankan Flapshell Turtle	<i>Lissemys ceylonensis</i>	2
847	ตะพาบหับ หรือ ตะพาบหับอินเดีย	Indian Flapshell Turtle	<i>Lissemys punctata</i>	2
848	ตะพาบหับพม่า	Burmese Flapshell Turtle	<i>Lissemys scutata</i>	2
849	ตะพาบพม่าลายตา หรือ ตะพาบพม่า	Burmese Peacock Softshell Turtle	<i>Nilssonia formosa</i>	2
850	ตะพาบคงคา หรือ ตะพาบอินเดีย	Indian Softshell Turtle	<i>Nilssonia gangetica</i>	1
851	ตะพาน้ำลายนกยูง หรือ ตะพาบมยุรา	Peacock Softshell Turtle	<i>Nilssonia hurum</i>	1
852	ตะพาบไลธ	Leith's Softshell Turtle	<i>Nilssonia leithii</i>	2
853	ตะพาบดำ	Black Softshell Turtle	<i>Nilssonia nigricans</i>	1
854	ตะพาบคอย่น	Wattle-necked Softshell Turtle	<i>Palea steindachneri</i>	2
855	ตะพาบหัวกบทุกชนิดในสกุล <i>Pelochelys</i>	Giant Softshell Turtles	<i>Pelochelys</i> spp.	2
856	ตะพาบหูหนาน	Hunan Softshell Turtle	<i>Pelodiscus axenaria</i>	2
857	ตะพาบอามูร์	Amur Softshell Turtle	<i>Pelodiscus maackii</i>	2
858	ตะพาบจีน	Chinese Softshell Turtle	<i>Pelodiscus parviformis</i>	2
859	ตะพาบยูฟราเตส	Euphrates Softshell Turtle	<i>Rafetus euphraticus</i>	2
860	ตะพาบแวงซี	Bicallosite Softshell Turtle	<i>Rafetus swinhoei</i>	2
861	ตะพาบแม่น้ำไนล์	Nile Softshell Turtle	<i>Trionyx triunguis</i>	2

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (AMPHIBIANS)				
อันดับกบ เขียด		Order ANURA		
วงศ์กบพิษอโรมา		Cryptic Forest Frogs	Family Aromobatidae	
862	กบพิษแข้งแหว	Brilliant-thighed Poison Frog	<i>Allobates femoralis</i>	2
863	กบพิษบราซิล	-	<i>Allobates hodli</i>	2
864	กบพิษโคลอมเบีย	-	<i>Allobates myersi</i>	2
865	กบพิษซาปาโร หรือ กบพิษแดง	Zaparo's Poison Frog	<i>Allobates zaparo</i>	2
866	กบพิษซีรา	Sira Poison Frog	<i>Anomaloglossus rufulus</i>	2
วงศ์คางคก		Toads	Family Bufonidae	
867	คางคกแซนนิ่ง	Channing's Toad	<i>Amietophrynus channingi</i>	1
868	คางคกแคเมอรูน หรือ คางคกแซอีร์	Cameroon Toad	<i>Amietophrynus superciliaris</i>	1
869	คางคกทุกชนิดในสกุล <i>Altiphrynoides</i>	Ethiopian Toads	<i>Altiphrynoides</i> spp.	1
870	กบลูกศรพิษสีทอง หรือ กบพิษขลุ่ยสีทอง	Golden Arrow Poison Frog	<i>Atelopus zeteki</i>	1
871	คางคกสีทอง	Golden Toad	<i>Incilius periglenes</i>	1
872	คางคกทุกชนิดในสกุล <i>Nectophrynoides</i>	African Viviparous Toads	<i>Nectophrynoides</i> spp.	1
873	คางคกทุกชนิดในสกุล <i>Nimbaphrynoides</i>	Nimba Toads	<i>Nimbaphrynoides</i> spp.	1
วงศ์คางคกชิลี		Chilean Toads	Family Calyptocephalellidae	
874	คางคกน้ำปากกว้าง	Chilean Helmeted Bull Frog	<i>Calyptocephalella gayi</i>	3 (ขีลิ)
วงศ์กบพิษ		Poison Frogs	Family Dendrobatidae	
875	กบพิษทุกชนิดในสกุล <i>Adelphobates</i>	Poison Frogs	<i>Adelphobates</i> spp.	2
876	กบพิษทุกชนิดในสกุล <i>Ameerega</i>	Poison Frogs	<i>Ameerega</i> spp.	2
877	กบพิษทุกชนิดในสกุล <i>Andrinobates</i>	Poison Frogs	<i>Andinobates</i> spp.	2
878	กบพิษทุกชนิดในสกุล <i>Dendrobates</i>	Poison Frogs	<i>Dendrobates</i> spp.	2
879	กบพิษทุกชนิดในสกุล <i>Epipedobates</i>	Poison Frogs	<i>Epipedobates</i> spp.	2
880	กบพิษทุกชนิดในสกุล <i>Excidobates</i>	Poison Frogs	<i>Excidobates</i> spp.	2
881	กบพิษสีฟ้า	Sky-blue Poison Frog	<i>Hyloxalus azureiventris</i>	2
882	กบพิษทุกชนิดในสกุล <i>Minyobates</i>	Poison Frogs	<i>Minyobates</i> spp.	2
883	กบพิษทุกชนิดในสกุล <i>Oophaga</i>	Poison Frogs	<i>Oophaga</i> spp.	2
884	กบพิษทุกชนิดในสกุล <i>Phyllobates</i>	Poison Frogs	<i>Phyllobates</i> spp.	2
885	กบพิษทุกชนิดในสกุล <i>Ranitomeya</i>	Poison Frogs	<i>Ranitomeya</i> spp.	2
วงศ์กบ		Frogs	Family Dicoglossidae	
886	กบหกนิ้ว	Six-fingered Frog	<i>Euphlyctis hexadactylus</i>	2
887	กบนาอินเดีย	Indian Bullfrog	<i>Hoplobatrachus tigerinus</i>	2
วงศ์ปาด		Tree frogs	Family Hylidae	
888	ปาดเขียวทุกชนิดในสกุล <i>Agalychnis</i>	Tree frogs	<i>Agalychnis</i> spp.	2
วงศ์กบพิษแมนเทลลา		Mantella Frogs	Family Mantellidae	
889	กบพิษแมนเทลลาทุกชนิดในสกุล <i>Mantella</i>	Mantellas, Golden Frogs	<i>Mantella</i> spp.	2

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
วงศ์อึ่งอ่าง		Tomato Frogs	Family Microhylidae	
890	อึ่งมะเขือเทศ	Tomato Frog	<i>Dyscophus antongilii</i>	2
891	อึ่งมะเขือเทศแซมบาวา	Sambava Tomato Frog	<i>Dyscophus guineti</i>	2
892	อึ่งมะเขือเทศสีน้ำตาล	Brown Tomato Frog	<i>Dyscophus insularis</i>	2
893	อึ่งลายหินอ่อนหลังเรียบ	Burrowing Frog	<i>Scaphiophryne boribory</i>	2
894	อึ่งฝนสีแดง หรือ กบป่าฝนสีแดง	Red Rain Frog	<i>Scaphiophryne gottlebei</i>	2
895	อึ่งลายหินอ่อนเขียว	Green Burrowing Frog	<i>Scaphiophryne marmorata</i>	2
896	อึ่งลายหินอ่อนหลังหนาม	Burrowing Frog	<i>Scaphiophryne spinosa</i>	2
วงศ์กบพลาติฟัส		Gastric-brooding Frogs	Family Myobatrachidae	
897	กบพลาติฟัสทุกชนิดในสกุล <i>Rheobatrachus</i> [ยกเว้น กบพลาติฟัสถิ่นใต้ (<i>R. silus</i>) และกบพลาติฟัสถิ่นเหนือ (<i>R. vitellinus</i>) ที่อยู่นอกบัญชี]	Gastric-brooding Frogs	<i>Rheobatrachus</i> spp.	2
วงศ์กบน้ำแอนดิส		Andean Water Frogs	Family Telmatobiidae	
898	กบหนังห้อย	Titicaca Water Frog	<i>Telmatobius culeus</i>	1
อันดับซาลาแมนเดอร์			Order CAUDATA	
วงศ์อะโซลอทล์		Axolotls	Family Ambystomatidae	
899	ซาลาแมนเดอร์พัทซ์คูโอรา	Lake Patzcuora Salamander	<i>Ambystoma dumerilii</i>	2
900	อะโซลอทล์	Axolotl	<i>Ambystoma mexicanum</i>	2
วงศ์ซาลาแมนเดอร์ยักษ์		Giant Salamanders	Family Cryptobranchidae	
901	ซาลาแมนเดอร์ยักษ์ทุกชนิดในสกุล <i>Andrias</i>	Giant Salamanders	<i>Andrias</i> spp.	1
902	ซาลาแมนเดอร์เฮลเบนเดอร์	Hellbender Salamander	<i>Cryptobranchus alleganiensis</i>	3(สหรัฐอเมริกา)
วงศ์ซาลาแมนเดอร์เอเชีย		Asiatic Salamanders	Family Hynobiidae	
903	ซาลาแมนเดอร์แอมจิ	Amji's Salamander	<i>Hynobius amjiensis</i>	3 (จีน)
วงศ์ซาลาแมนเดอร์		Newts and Salamanders	Family Salamandridae	
904	ซาลาแมนเดอร์ลายจุดไกเซอร์	Kaiser's Spotted Newt	<i>Neurergus kaiseri</i>	1
905	ซาลาแมนเดอร์ฮ่องกง	Hong Kong Warty Newt	<i>Paramesotriton hongkongensis</i>	2
906	ซาลาแมนเดอร์ไฟแอฟริกาเหนือ	North African Fire Salamander	<i>Salamandra atra</i>	3 (แอลจีเรีย)

ปลาฉลาม (SHARKS)

อันดับปลาฉลาม		Order CARCHARHINIFORMES		
วงศ์ปลาฉลามครีบดำ		Requiem Sharks	Family Carcharhinidae	
907	ปลาฉลามเทา [มีผลบังคับตั้งแต่ 4 ต.ค. 60]	Silky Shark	<i>Carcharhinus falciformis</i>	2
908	ปลาฉลามครีบขาว	Oceanic Whitetip Shark	<i>Carcharhinus longimanus</i>	2
วงศ์ปลาฉลามหัวค้อน		Hammerhead Sharks	Family Sphyrnidae	
909	ปลาฉลามหัวค้อนหยัก	Scalloped Hammerhead	<i>Sphyrna lewini</i>	2
910	ปลาฉลามหัวค้อนใหญ่	Great Hammerhead	<i>Sphyrna mokarran</i>	2
911	ปลาฉลามหัวค้อนเรียบ	Smooth Hammerhead	<i>Sphyrna zygaena</i>	2

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
อันดับปลาฉลามขาว			Order LAMNIFORMES	
วงศ์ปลาฉลามหางยาว		Thresher Sharks	Family Alopiidae	
912	ปลาฉลามทุกชนิดในสกุล <i>Alopias</i> [มีผลบังคับตั้งแต่ 4 ต.ค. 60]	Thresher Sharks	<i>Alopias</i> spp.	2
วงศ์ปลาฉลามช้าง		Basking Sharks	Family Cetorhinidae	
913	ปลาฉลามช้าง	Elephant Shark	<i>Cetorhinus maximus</i>	2
วงศ์ปลาฉลามขาว		Mackerel Sharks	Family Lamnidae	
914	ปลาฉลามขาว	Great White Shark	<i>Carcharodon carcharias</i>	2
915	ปลาฉลามพอร์บีเกิล	Porbeagle	<i>Lamna nasus</i>	2
อันดับปลากระเบน			Order MYLIOBATIFORMES	
วงศ์ปลากระเบนนก		Eagle and Mobulid Rays	Family Myliobatidae	
916	ปลากระเบนราหูทุกชนิดในสกุล <i>Manta</i>	Manta Rays	<i>Manta</i> spp.	2
917	ปลากระเบนปีศาจทุกชนิดในสกุล <i>Mobula</i>	Devil Rays	<i>Mobula</i> spp.	2
วงศ์ปลากระเบนน้ำจืด		Freshwater Stingrays	Family Potamotrygonidae	
918	ปลากระเบนอเมริกา	Amazonian Freshwater Stingray	<i>Paratrygon aiereba</i>	3 (โคลอมเบีย)
919	ปลากระเบนน้ำจืดทุกชนิดในสกุล <i>Potamotrygon</i> [ประชากรของบราซิล]	Freshwater Stingrays	<i>Potamotrygon</i> spp.	3 (บราซิล)
920	ปลากระเบนหนาม	Thorny River Stingray	<i>Potamotrygon constellata</i>	3 (โคลอมเบีย)
921	ปลากระเบนแมกดาเลนา	Magdalena Freshwater Stingray	<i>Potamotrygon magdalenae</i>	3 (โคลอมเบีย)
922	ปลากระเบนโมโตร	Motoro Stingray	<i>Potamotrygon motoro</i>	3 (โคลอมเบีย)
923	ปลากระเบนหลังเรียบ	Smooth-back Stingray	<i>Potamotrygon orbignyi</i>	3 (โคลอมเบีย)
924	ปลากระเบนลายกุหลาบ	Rosette River Stingray	<i>Potamotrygon schroederi</i>	3 (โคลอมเบีย)
925	ปลากระเบนโมเสค	Mosaic Stingray	<i>Potamotrygon scobina</i>	3 (โคลอมเบีย)
926	ปลากระเบนมาราโคโบ	Maracaibo River Stingray	<i>Potamotrygon yepezi</i>	3 (โคลอมเบีย)
อันดับปลาฉลามวาฬ			Order ORECTOLOBIFORMES	
วงศ์ปลาฉลามวาฬ		Whale Sharks	Family Rhincodontidae	
927	ปลาฉลามวาฬ	Whale Shark	<i>Rhincodon typus</i>	2
อันดับปลาฉลาม			Order PRISTIFORMES	
วงศ์ปลาฉลาม		Sawfishes	Family Pristidae	
928	ปลาฉลามทุกชนิดในวงศ์ Pristidae	Sawfishes	Pristidae spp.	1
ปลา (FISH)				
อันดับปลาเตอร์เจียน			Order ACIPENSERIFORMES	
929	ปลาเตอร์เจียนทุกชนิดในอันดับ ACIPENSERIFORMES [ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Paddlefish, Sturgeons	ACIPENSERIFORMES spp.	2
วงศ์ปลาเตอร์เจียน		Sturgeons	Family Acipenseridae	
930	ปลาเตอร์เจียนจมูกสั้น	Shortnose Sturgeon	<i>Acipenser brevirostrum</i>	1
931	ปลาเตอร์เจียน	Common Sturgeon	<i>Acipenser sturio</i>	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
อันดับปลาไหลน้ำจืด			Order ANGUILLIFORMES	
วงศ์ปลาไหลน้ำจืด		Freshwater Eels	Family Anguillidae	
932	ปลาตุหนายูโรป หรือปลาไหลยุโรป	European Eel	<i>Anguilla anguilla</i>	2
อันดับปลายี่สก			Order CYPRINIFORMES	
วงศ์ปลาตะเพียนติดหิน		Cui-ui	Family Catostomidae	
933	ปลาตะเพียนติดหินน้ำจืด	Cui-ui	<i>Chasmistes cujus</i>	1
วงศ์ปลายี่สก		Carp	Family Cyprinidae	
934	ปลาตะเพียนตาบอดแอฟริกา	African Blind Barb Fish	<i>Caecobarbus geertsii</i>	2
935	ปลายี่สกไทย	Esok, Giant River Carp	<i>Probarbus jullieni</i>	1
อันดับปลาตะพัด			Order OSTEOGLOSSIFORMES	
วงศ์ปลาช่อนยักษ์		Arapaimas	Family Arapaimidae	
936	ปลาช่อนยักษ์ หรือ ปลาปิรารูคู	Giant Arapaima, Pirarucu	<i>Arapaima gigas</i>	2
วงศ์ปลาตะพัด		Bonytongue	Family Osteoglossidae	
937	ปลาตะพัด ปลามังกร หรือ ปลาอโรวานา	Asian Arowana	<i>Scleropages formosus</i>	1
938	ปลาตะพัดพม่า	Myanmar Arowana	<i>Scleropages inscriptus</i>	1
อันดับปลาเพิร์ลพิษ			Order PERCIFORMES	
วงศ์ปลานกขุนทอง		Wrasses	Family Labridae	
939	ปลานกขุนทองหัวโหนก หรือ ปลานโปเลียน	Napoleon Wrasse	<i>Cheilinus undulatus</i>	2
วงศ์ปลาซินสมุทร		Angelfishes	Family Pomacanthidae	
940	ปลาซินสมุทร	Clarion Angelfish	<i>Holacanthus clarionensis</i>	2
วงศ์ปลาจวด		Totoaba	Family Sciaenidae	
941	ปลาจวดแมคโดนัลด์	Macdonald Weakfish	<i>Totoaba macdonaldi</i>	1
อันดับปลาตุ๊ก			Order SILURIFORMES	
วงศ์ปลาบึก		Pangasid Catfish	Family Pangasiidae	
942	ปลาบึก	Giant Catfish	<i>Pangasianodon gigas</i>	1
วงศ์ปลาซีกเกอร์		Armoured Catfishes	Family Loricariidae	
943	ปลาซีกเกอร์ม้าลาย	Zebra sucker	<i>Hypancistrus zebra</i>	3 (บราซิล)
อันดับม้าน้ำ			Order SYNGNATHIFORMES	
วงศ์ม้าน้ำ		Pipefishes, Seahorses	Family Syngnathidae	
944	ม้าน้ำทุกชนิดในสกุล <i>Hippocampus</i>	Seahorses	<i>Hippocampus</i> spp.	2
ปลาปอด (LUNGFISHES)				
อันดับปลาปอดออสเตรเลีย			Order CERATODONTIFORMES	
วงศ์ปลาปอดออสเตรเลีย		Australian Lungfishes	Family Neoceratodontidae	
945	ปลาปอดออสเตรเลีย	Australian Lungfish	<i>Neoceratodus forsteri</i>	2
ปลาซีลาแคนท์ (COELACANTHS)				
อันดับปลาซีลาแคนท์			Order COELACANTHIFORMES	
วงศ์ปลาซีลาแคนท์		Coelacanth	Family Latimeriidae	
946	ปลาซีลาแคนท์ทุกชนิดในสกุล <i>Latimeria</i>	Coelacanth	<i>Latimeria</i> spp.	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
ปลิงทะเล (SEA CUCUMBERS)				
อันดับปลิงทะเล			Order ASPIDOCHIROTIDA	
วงศ์ปลิงทะเล		Sea Cucumbers	Family Stichopodidae	
947	ปลิงทะเล	Sea Cucumber	<i>Isostichopus fuscus</i>	3 (เอกวาดอร์)
แมงป่อง และแมงมุม (SCORPIONS AND SPIDERS)				
อันดับแมงมุม			Order ARANEAE	
วงศ์แมงมุมทารันทูล่า		Tarantulas	Family Theraphosidae	
948	แมงมุมทารันทูล่าตะโพกแดง	Amula Red Rump Tarantula	<i>Aphonopelma albiceps</i>	2
949	แมงมุมทารันทูล่าเม็กซิโกสีเทา	Mexican Grey Tarantula	<i>Aphonopelma pallidum</i>	2
950	แมงมุมทุกชนิดในสกุล <i>Brachypelma</i>	Tarantulas	<i>Brachypelma</i> spp.	2
อันดับแมงป่อง			Order SCORPIONES	
วงศ์แมงป่อง		Scorpions	Family Scorpionidae	
951	แมงป่องจักรพรรดิ	Emperor Scorpion	<i>Pandinus dictator</i>	2
952	แมงป่องยักษ์เซเนกัล	Giant Senegalese Scorpion	<i>Pandinus gambiensis</i>	2
953	แมงป่องจักรพรรดิธรรมดา	Common Emperor Scorpion	<i>Pandinus imperator</i>	2
954	แมงป่องยักษ์โรเซล	-	<i>Pandinus roeseli</i>	2
แมลง (INSECTS)				
อันดับด้วง			Order COLEOPTERA	
วงศ์ด้วงเขี้ยววง		Stag Beetles	Family Lucanidae	
955	ด้วงเขี้ยววงทุกชนิดในสกุล <i>Colophon</i>	Cape Stag Beetles	<i>Colophon</i> spp.	3 (แอฟริกาใต้)
วงศ์ด้วงกว้าง		Scarab Beetles	Family Scarabaeidae	
956	ด้วงกว้างดาวเสาร์	Saturn Beetle	<i>Dynastes satanas</i>	2
อันดับผีเสื้อ			Order LEPIDOPTERA	
วงศ์ผีเสื้อขาหน้าฟู		Brush-footed Butterflies	Family Nymphalidae	
957	ผีเสื้อเอเกรียสจุดขาวโบลิเวีย	-	<i>Agrias amydon boliviensis</i>	3 (โบลิเวีย)
958	ผีเสื้อมอร์โฟโกดาร์ท	-	<i>Morpho godartii lachaumei</i>	3 (โบลิเวีย)
959	ผีเสื้อพรีพอนาแพเรนสท์	-	<i>Prepona praeneste buckleyana</i>	3 (โบลิเวีย)
วงศ์ผีเสื้อหางติ่ง		Birdwing Butterflies, etc.	Family Papilionidae	
960	ผีเสื้อหางติ่งศรีลังกา	Ceylon Rose	<i>Atrophaneura jophon</i>	2
961	ผีเสื้อหางติ่งมาลาบา	Malaba Rose	<i>Atrophaneura pandiyana</i>	2
962	ผีเสื้อทุกชนิดในสกุล <i>Bhutanitis</i>	Bhutan Swallowtail	<i>Bhutanitis</i> spp.	2
963	ผีเสื้อในสกุล <i>Ornithoptera</i> [ยกเว้นชนิดที่อยู่ในบัญชีหมายเลข 1]	Birdwing Butterflies	<i>Ornithoptera</i> spp.	2
964	ผีเสื้อปีกนกเอี้ยงชานเดรีย	Queen Alexandra's Birdwing	<i>Ornithoptera alexandrae</i>	1
965	ผีเสื้อหางติ่งลูซอน	Luzon Peacock Swallowtail	<i>Papilio chikae</i>	1
966	ผีเสื้อหางติ่งโฮเมอร์	Homerus Swallowtail	<i>Papilio homerus</i>	1
967	ผีเสื้อหางติ่งคอร์สิกา	Corsican Swallowtail	<i>Papilio hospiton</i>	2

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
968	ผีเสื้ออพอลโล	Apollo Butterfly	<i>Parnassius apollo</i>	2
969	ผีเสื้อทุกชนิดในสกุล <i>Teinopalpus</i>	Kaiser, Kaiserihinds	<i>Teinopalpus</i> spp.	2
970	ผีเสื้อทุกชนิดในสกุล <i>Trogonoptera</i>	Birdwing Butterflies	<i>Trogonoptera</i> spp.	2
971	ผีเสื้อทุกชนิดในสกุล <i>Troides</i>	Birdwing Butterflies	<i>Troides</i> spp.	2
ปลิง (LEECHES)				
อันดับปลิง			Order ARHYNCHOBDELLIDA	
วงศ์ปลิง		Medicinal Leeches	Family Hirudinidae	
972	ปลิงยา	Medicinal Leech	<i>Hirudo medicinalis</i>	2
973	ปลิงยายุโรป	European Medicinal Leech	<i>Hirudo verbana</i>	2
หอยสองฝา (CLAMS AND MUSSELS)				
อันดับหอยแมลงภู่			Order MYTILOIDA	
วงศ์หอยแมลงภู่		Marine Mussels	Family Mytilidae	
974	หอยเจาะเมดิเตอร์เรเนียน	Mediterranean Date Mussel	<i>Lithophaga lithophaga</i>	2
อันดับหอยมุก			Order UNIONOIDA	
วงศ์หอยมุก		Freshwater Mussels, etc.	Family Unionidae	
975	หอยมุกปีกนก	Birdwing Pearly Mussel	<i>Conradilla caelata</i>	1
976	หอยมุกเบอร์ดี	Edible Pearly Mussel	<i>Cyprogenia aberti</i>	2
977	หอยมุกโดรมิดารี	Dromedary Pearly Mussel	<i>Dromus dromas</i>	1
978	หอยมุกเคอร์ติส	Curtis Pearly Mussel	<i>Epioblasma curtisi</i>	1
979	หอยมุกลายเหลือง	Yellow-blossom Pearly Mussel	<i>Epioblasma florentina</i>	1
980	หอยมุกแซมสันส์	Sampson's Pearly Mussel	<i>Epioblasma sampsonii</i>	1
981	หอยมุกมือแมวขาว	White Pearly Mussel	<i>Epioblasma sulcata perobliqua</i>	1
982	หอยมุกลายเขียว	Green-blossom Pearly Mussel	<i>Epioblasma torulosa gubernaculum</i>	1
983	หอยมุกลายน้ำตาลเข้ม	Tan-blossom Pearly Mussel	<i>Epioblasma torulosa rangiana</i>	2
984	หอยมุกแบใบพัด	Turberculed Pearly Mussel	<i>Epioblasma torulosa torulosa</i>	1
985	หอยมุกลายใหญ่	Turgid-blossom Pearly Mussel	<i>Epioblasma turgidula</i>	1
986	หอยมุกลายน้ำตาล	Brown-blossom Pearly Mussel	<i>Epioblasma walkeri</i>	1
987	หอยแฉก	Fine-rayed Pigtoe	<i>Fusconaia cuneolus</i>	1
988	หอยแสงอาทิตย์	Shiny Pigtoe	<i>Fusconaia edgariana</i>	1
989	หอยมุกฮิกกินส์	Higgins' EyePearly Mussel	<i>Lampsilis higginsii</i>	1
990	หอยมุกสีชมพู	Pink Pearly Mussel	<i>Lampsilis orbiculata orbiculata</i>	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
991	หอยกาบบาง	Plain Pocketbook Pearly Mussel	<i>Lampsilis satur</i>	1
992	หอยมุกอลาบามา	Alabama Lamp Pearly Mussel	<i>Lampsilis virescens</i>	1
993	หอยกาบขาวหลังนูน	White Warty-back Pearly Mussel	<i>Plethobasus cicatricosus</i>	1
994	หอยกาบเท้าส้ม	Orange-footed Pimpleback Mussel	<i>Plethobasus cooperianus</i>	1
995	หอยกาบรูปดัด	Clubshell Pearly Mussel	<i>Pleurobema clava</i>	2
996	หอยกาบผิวหยาบ	Rough Pigtoe Pearly Mussel	<i>Pleurobema plenum</i>	1
997	หอยกาบหนา	Fat Pocketbook Pearly Mussel	<i>Potamilus capax</i>	1
998	หอยกาบหน้าลิงคัมเบอร์แลนด์	Cumberland Monkey-face Pearly Mussel	<i>Quadrula intermedia</i>	1
999	หอยกาบหน้าลิง	Appalachian Monkey-face Pearly Mussel	<i>Quadrula sparsa</i>	1
1000	หอยกาบมุกปากบาง	Pale Lilliput Pearly Mussel	<i>Toxolasma cylindrella</i>	1
1001	หอยกาบมุกนิคลินส์	Nicklin's Pearly Mussel	<i>Unio nickliniana</i>	1
1002	หอยกาบมุกแทมปีโก้	Tampico Pearly Mussel	<i>Unio tampicoensis tecomatensis</i>	1
1003	หอยกาบมุกคัมเบอร์แลนด์	Cumberland Bean Pearly Mussel	<i>Villosa trabalis</i>	1
อันดับหอยกาบ			Order VENEROIDA	
วงศ์หอยมือเสือ		Giant Clams	Family Tridacnidae	
1004	หอยมือเสือและหอยมือแมวทุกชนิดในวงศ์ Tridacnidae	Giant Clams	Tridacnidae spp.	2
หมึก และหอยวงช้าง (SQUIDS, OCTOPUSES, CUTTLEFISH)				
อันดับหอยวงช้าง			Order NAUTILIDA	
วงศ์หอยวงช้าง		Nautilus	Family Nautilidae	
1005	หอยวงช้างทุกชนิดในสกุล Nautilidae	Nautilus	Nautilidae spp.	2
หอยฝาเดียว (SNAILS AND CONCHES)				
อันดับหอยสังข์			Order MESOGASTROPODA	
วงศ์หอยสังข์นางพญา		True Conchs	Family Strombidae	
1006	หอยสังข์นางพญา	Queen Conch	<i>Strombus gigas</i>	2
อันดับหอยทาก			Order STYLOMMATOPHORA	
วงศ์หอยโมรา		Agate Snails	Family Achatinellidae	
1007	หอยโมราทุกชนิดในสกุล Achatinella	Agateshells	<i>Achatinella</i> spp.	1
วงศ์หอยทากต้นไม้		Green Tree Snails	Family Camaenidae	
1008	หอยฝาเดียวเขียวไพลิน	Emerald Green Snail	<i>Papustyla pulcherrima</i>	2
วงศ์หอยทากบก		Helicoid Terrestrial Snails	Family Cepolidae	
1009	หอยทากทุกชนิดในสกุล Polymita	Land Snails	<i>Polymita</i> spp.	1

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	บัญชีหมายเลข
ปะการัง และดอกไม้ทะเล (CORALS AND SEA ANEMONES)				
อันดับกัลปังหาดำ			Order ANTIPATHARIA	
1010	กัลปังหาดำทุกชนิดในอันดับ ANTIPATHARIA	Black Corals	ANTIPATHARIA spp.	2
อันดับกัลปังหาแดง			Order GORGONACEAE	
วงศ์กัลปังหาแดง		Red and Pink Corals	Family Coralliidae	
1011	ปะการังแดง	Red Coral	<i>Corallium elatius</i>	3 (จีน)
1012	ปะการังแดงญี่ปุ่น	Oxblood Red Coral	<i>Corallium japonicum</i>	3 (จีน)
1013	ปะการังขาว	White Coral	<i>Corallium konjoi</i>	3 (จีน)
1014	ปะการังชมพู	Pink Coral	<i>Corallium secundum</i>	3 (จีน)
อันดับปะการังสีฟ้า			Order HELIOPORACEA	
วงศ์ปะการังสีฟ้า		Blue Corals	Family Helioporidae	
1015	ปะการังสีฟ้าในวงศ์ Helioporidae [เฉพาะปะการังสีฟ้า (<i>Heliopora coerulea</i>) เพียงชนิดเดียว ทั้งนี้ฟอสซิลไม่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดแห่งอนุสัญญา]	Blue Corals	Helioporidae spp.	2
อันดับปะการังแข็ง			Order SCLERACTINIA	
1016	ปะการังแข็งทุกชนิดในอันดับ SCLERACTINIA [ฟอสซิลไม่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดแห่งอนุสัญญา]	Stony Corals	SCLERACTINIA spp.	2
อันดับปะการังอแกนไพ์			Order STOLONIFERA	
วงศ์ปะการังอแกนไพ์		Organ-pipe Corals	Family Tubiporidae	
1017	ปะการังอแกนไพ์ทุกชนิดในวงศ์ Tubiporidae [ฟอสซิลไม่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดแห่งอนุสัญญา]	Organ-pipe Corals	Tubiporidae spp.	2
ซีเฟิร์น ปะการังไฟ และแมงกะพรุน (SEA FERNS, FIRE CORALS AND STINGING MEDUSAE)				
อันดับปะการังไฟ			Order MILLEPORINA	
วงศ์ปะการังไฟ		Fire Corals	Family Milleporidae	
1018	ปะการังไฟทุกชนิดในวงศ์ Milleporidae [ฟอสซิลไม่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดแห่งอนุสัญญา]	Fire Corals	Milleporidae spp.	2
อันดับปะการังสไตลัสเทอร์รินา			Order STYLASTERINA	
วงศ์ปะการังสไตลัสเทอร์รินา		Lace Corals	Family Stylasteridae	
1019	ปะการังทุกชนิดในวงศ์ Stylasteridae [ฟอสซิลไม่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดแห่งอนุสัญญา]	Lace Corals	Stylasteridae spp.	2

**กลุ่มที่ 2 ชนิดสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่าที่มีใช้สัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองและ
มีใช้สัตว์ป่าบัญชีท้ายอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่า
และพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES)**

ลำดับ	รายชื่อ
สัตว์ป่าจำพวกเลี้ยงลูกด้วยนม (MAMMALS)	
1	กระรอก ทุกชนิดในวงศ์ Sciuridae (Family Sciuridae)
2	กวาง และ เก้ง ทุกชนิดในวงศ์ Cervidae (Family Cervidae)
3	แอนทีโลป ทุกชนิดในวงศ์ย่อย Antelopinae (Subfamily Antelopinae)
4	ดยูเกอร์ ทุกชนิดในวงศ์ย่อย Cephalophinae (Subfamily Cephalophinae)
5	ไวลด์บีส์ท์ ฮาร์ทบีส์ท์ แอดแด็กซ์ โอริกซ์ เจมส์บอค โรน (Subfamily Hippotraginae) แอนทีโลป เซเบิลแอนทีโลป ริปอค ริดบัค วอเตอร์บัค ลิซเว คอบ และ ปูกุ ทุกชนิดในวงศ์ย่อย Hippotraginae
6	ยีราฟ ทุกชนิดในสกุล <i>Giraffa</i> (<i>Giraffa</i> spp.)
7	ม้าลายเบอร์เชลล์ (<i>Equus burchelli</i>)
8	ม้าลายควากกา (<i>Equus quagga</i>)
9	นากหญ้า หรือ หนูน้ำ (<i>Myocastor coypus</i>)
10	ค้างคาวขอบหูขาวเล็ก (<i>Cynopterus brachyotis</i>)
11	ค้างคาวขอบหูขาวกลาง (<i>Cynopterus sphinx</i>)
12	ค้างคาวขอบหูขาวใหญ่ (<i>Cynopterus horsfieldi</i>)
13	อีเห็นหน้าขาว (<i>Arctogalidia trivirgata</i>)
14	สโตทท์ เออร์มิน หรือ เพียงพอนหางสั้น (<i>Mustela erminea</i>)
15	เฟอร์เรท (<i>Mustela putorius furo</i>)
16	ไฮยีนา ทุกชนิดในวงศ์ Hyenidae (Family Hyenidae)
17	หมาจิ้งจอกแดง (<i>Vulpes vulpes</i>)
สัตว์ป่าจำพวกนก (BIRDS)	
18	นกเลิฟเบิร์ดหน้าส้ม (<i>Agapornis roseicollis</i>)
19	นกค็อกคาเทล (<i>Nymphicus hollandicus</i>)
20	นกแก้วคอแหวน (<i>Psittacula krameri</i>)
21	นกเขาไคม่อน (<i>Geopelia cuneata</i>)
22	นกเขาเล็ก หรือ นกเขาขวา (<i>Geopelia striata</i>)
23	นกเขาใหญ่ หรือ นกเขาหลวง (<i>Streptopelia chinensis</i>)
24	นกเขาแขก (<i>Streptopelia risoria</i>)

ลำดับ	รายชื่อ
25	นกเงือก ทุกชนิดในวงศ์ Bucerotidae (Family Bucerotidae)
26	นกอีมู (Dromaius novaehollandiae)
27	นกกระจกเทศ (Struthio camelus)
28	นกคาสซอวารี ทุกชนิดในสกุล Casurius (Casurius spp.)
29	เป็ด ทุกชนิดในวงศ์ Anatidae (Family Anatidae)
30	นกเอี้ยงชวา (Acridotheres javanicus)
สัตว์ป่าจำพวกเลื้อยคลาน (REPTILES)	
31	ตะพาบได้หัว (Pelodiscus sinensis)
32	เต่าญี่ปุ่น (Trachemys scripta elegans)
33	ตุ๊กแก และ จิ้งจก ทุกชนิดในวงศ์ Gekkonidae (Family Gekkonidae)
34	กิ้งก่า ทุกชนิดในวงศ์ Agamidae (Family Agamidae)
35	แย้ ทุกชนิดในสกุล Leiolepis (Family Leiolepis)
36	จิ้งเหลน ทุกชนิดในวงศ์ Scincidae (Family Scincidae)
37	จิ้งเหลนด้วง ทุกชนิดในวงศ์ Dibamidae (Family Dibamidae)
38	กิ้งก่างู ทุกชนิดในวงศ์ Anguidae (Family Anguidae)
39	งูดิน ทุกชนิดในวงศ์ Typhlopidae (Family Typhlopidae)
40	งูกันขบ ทุกชนิดในวงศ์ Cylindrophidae (Family Cylindrophidae)
41	งูน้ำ ทุกชนิดในวงศ์ Homalopsidae (Family Homalopsidae)
42	งูทะเล ทุกชนิดในวงศ์ Hydrophidae (Family Hydrophidae)
43	งูวงช้าง และ งูผ้าขี้ริ้ว ทุกชนิดในวงศ์ Acrochordidae (Family Acrochordidae)
44	งูพิษเขี้ยวหน้า ทุกชนิดในวงศ์ Elapidae (Family Elapidae)
45	งูพิษเขี้ยวหลัง ทุกชนิดในวงศ์ Colubridae (Family Colubridae)
46	งูกะปะ และ งูเขี้ยวหางไหม้ ทุกชนิดในวงศ์ Viperidae (Family Viperidae)
47	จิ้งเหลนน้อยหางยาว หรือ งูคา (Takydromus sexlineatus)
สัตว์ป่าจำพวกสะเทินน้ำสะเทินบก (AMPHIBIANS)	
48	อึ่งกราย ทุกชนิดในวงศ์ Megophryidae (Family Megophryidae)
49	คางคก ทุกชนิดในวงศ์ Bufonidae (Family Bufonidae)
50	กบ และ เขียด ทุกชนิดในวงศ์ Ranidae (Family Ranidae)
51	กบ ทุกชนิดในวงศ์ Dicroglossidae ยกเว้น กบนานา (Hoplobatrachus rugulosus) (Family Dicroglossidae)
52	ปาดจีน ทุกชนิดในวงศ์ Hylidae (Family Hylidae)
53	ปาด ทุกชนิดในวงศ์ Rhacophoridae (Family Rhacophoridae)

ลำดับ	รายชื่อ
54	อึ่ง และ อึ่งอ่าง ทุกชนิดในวงศ์ Microhylidae (Family Microhylidae)
55	เขียดงู ทุกชนิดในอันดับ Gymnophiona (Order Gymnophiona)
56	กะท่างดอยลังกา (Tylototriton anguliceps)
57	กะท่างปึงหา (Tylototriton panhai)
58	กะท่างภูพิงค์ (Tylototriton uyenoii)
สัตว์ป่าจำพวกปลา (FISHES)	
59	ปลาสะตือ (Chitala lopis)
60	ปลาชีวสมพงษ์ (Trigonostigma somphongsi)
61	ปลาจิ้งจกถ้ำ (Homaloptera thamicola)
62	ปลาเข็มพรุ (Hemirhamphodon pogonognathus)
สัตว์ป่าจำพวกไม่มีกระดูกสันหลัง (INVERTEBRATES)	
63	ด้กแตน ทุกชนิดในสกุล Phyllium (Phyllium spp.)
64	ด้กแตนกิ่งไม้ขาหนาม ทุกชนิดในสกุล Heteropteryx (Heteropteryx spp.)
65	ด้วงกว้าง ทุกชนิดในสกุล Eupatorus (Eupatorus spp.)
66	ด้วงกว้าง ทุกชนิดในสกุล Chalcosoma (Chalcosoma spp.)
67	ด้วงกว้างญี่ปุ่น (Trypoxylus dichotomus)
68	ด้วงกว้างดาวหนามขาเฉียง (Cheirotonus gestroi)
69	ด้วงมูลช้าง (Heliocopris dominus)
70	ด้วงคราม (Enoplotrupes sharpi)
71	แมลงทับ ทุกชนิดในวงศ์ย่อย Chrysochroinae (Subfamily Chrysochroinae)
72	ด้วงคีม ทุกชนิดในวงศ์ Lucanidae (Family Lucanidae)
73	ด้วงดอกไม้ ทุกชนิดในวงศ์ย่อย Cetoniinae (Subfamily Cetoniinae)
74	ผีเสื้อ ทุกชนิดในวงศ์ Papilionidae (Family Papilionidae)
75	ผีเสื้อเหลืองลิ้นา (Aemona lena)
76	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล Amathusia (Amathusia spp.)
77	ผีเสื้อดงปีกใส (Melanocyma faunula)
78	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล Thaumantis (Thaumantis spp.)
79	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล Thauria (Thauria spp.)
80	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล Zeuxidia (Zeuxidia spp.)
81	ผีเสื้อเจ้าหญิงคาลิโดเนีย (Agatasa calydonia)
82	ผีเสื้อใบไม้เล็ก (Doleschallia bisaltide)
83	ผีเสื้อกาหลิบแดง (Enispe intermedia)

ลำดับ	รายชื่อ
84	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล <i>Idea</i> (<i>Idea</i> spp.)
85	ผีเสื้อร่อนลมน้อย (<i>Ideopsis gaura</i>)
86	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล <i>Kallima</i> (<i>Kallima</i> spp.)
87	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล <i>Lexias</i> (<i>Lexias</i> spp.)
88	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล <i>Neorina</i> (<i>Neorina</i> spp.)
89	ผีเสื้อโกเซอร์ดำ (<i>Penthema binghami</i>)
90	ผีเสื้อโกเซอร์น้ำเงิน (<i>Penthema darlisa</i>)
91	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล <i>Polyura</i> (<i>Polyura</i> spp.)
92	ผีเสื้อเจ้าหญิงสีฟ้า (<i>Prothoe franck</i>)
93	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล <i>Terinos</i> (<i>Terinos</i> spp.)
94	ผีเสื้อ ทุกชนิดในสกุล <i>Amathuxidia</i> (<i>Amathuxidia</i> spp.)
95	ผีเสื้อโยมา (<i>Yoma sabina</i>)
96	ผีเสื้อหนอนใบกุ่มเนโร (<i>Appias nero</i>)
97	ผีเสื้อหนอนใบกุ่มอินเดีย (<i>Appias galba</i>)
98	ผีเสื้อเหลืองกำมะถัน (<i>Dercas verhuelli</i>)
99	ผีเสื้อเหลืองกำมะถันปีกมูม (<i>Dercas gobrias</i>)
100	ผีเสื้อกลางคืนคางคาว ทุกชนิดในสกุล <i>Lyssa</i> (<i>Lyssa</i> spp.)
101	แมลงสาบ ทุกชนิดในสกุล <i>Gromphadorhina</i> (<i>Gromphadorhina</i> spp.)
102	บั้ง ทุกชนิดในวงศ์ Theraphosidae (Family Theraphosidae)
103	แมงมุม ทุกชนิดในวงศ์ Liphistidae (Family Liphistidae)
104	แมงมุม ทุกชนิดในสกุล <i>Latrodectus</i> (<i>Latrodectus</i> spp.)
105	แมงมุม ทุกชนิดในสกุล <i>Loxosceles</i> (<i>Loxosceles</i> spp.)
106	แมงมุม ทุกชนิดในสกุล <i>Cyclocosmia</i> (<i>Cyclocosmia</i> spp.)
107	แมงมุม ทุกชนิดในสกุล <i>Stegodyphus</i> (<i>Stegodyphus</i> spp.)
108	แมงมุม ทุกชนิดในสกุล <i>Phoneutria</i> (<i>Phoneutria</i> spp.)
109	แมงป่อง ทุกชนิดในอันดับ Scorpiones (Order Scorpiones)
110	กิ้งกือ ทุกชนิดในอันดับย่อย Chilognatha (Suborder Chilognatha)
111	ไส้เดือนทะเล ทุกชนิดในชั้น Polychaeta (Class Polychaeta)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
พุทธศักราช ๒๕๗๗

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๗๗)
อนูวัตน์จาตุรนต์
อาทิตยทิพอาภา
เจ้าพระยายมราช
ตราไว้ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๗๘
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าเป็นการสมควรที่จะประกาศใช้ประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา

จึงมีพระบรมราชโองการ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๕๗๗”

มาตรา ๒^๑ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามที่ตราไว้ต่อท้าย
พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๗๘ เป็นต้นไป

ให้ศาลและเจ้าพนักงานทั้งหลายผู้ดำเนินคดีอาญาตลอดราชอาณาจักร ปฏิบัติการ
ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ เว้นแต่ศาลซึ่งมีวิธีพิจารณาพิเศษไว้ต่างหาก
คดีทั้งหลายซึ่งค้างอยู่ในศาลก่อนวันใช้ประมวลกฎหมายนี้ ให้บังคับตามกฎหมาย
ซึ่งใช้อยู่ก่อนวันใช้ประมวลกฎหมายนี้จนกว่าคดีนั้น ๆ จะถึงที่สุด

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้ประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญานี้สืบไป ให้ยกเลิกมาตรา ๑๔, ๑๖ และมาตรา ๘๗ ถึง ๙๖ ในกฎหมาย
ลักษณะอาญา พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความมีโทษสำหรับใช้ไปพลางก่อน ร.ศ. ๑๑๕ และบรรดา

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒/-/หน้า ๕๙๘/๑๐ มิถุนายน ๒๕๗๘

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาค ๑

ข้อความเบื้องต้น

ลักษณะ ๑

หลักทั่วไป

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้ ถ้าคำใดมีคำอธิบายไว้แล้ว ให้ถือตามความหมายดังได้อธิบายไว้ เว้นแต่ข้อความในตัวบทจะขัดกับคำอธิบายนั้น

มาตรา ๒ ในประมวลกฎหมายนี้

(๑) “ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรมหรือผู้พิพากษา ซึ่งมีอำนาจทำการอันเกี่ยวกับคดีอาญา

(๒) “ผู้ต้องหา” หมายความว่า บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องต่อศาล

(๓) “จำเลย” หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกฟ้องยังศาลแล้วโดยข้อหาว่าได้กระทำความผิด

(๔) “ผู้เสียหาย” หมายความว่า บุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔, ๕ และ ๖

(๕) “พนักงานอัยการ” หมายความว่า เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ทั้งนี้ จะเป็นข้าราชการในกรมอัยการหรือเจ้าพนักงานอื่นผู้มีอำนาจเช่นนั้นก็ได้

(๖) “พนักงานสอบสวน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน

(๗) “คำร้องทุกข์” หมายความว่า การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

(๘) “คำกล่าวโทษ” หมายความว่า การที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ ว่ามีบุคคลรู้ตัวหรือไม่ก็รู้ ได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งขึ้น

(๙)^๓ “หมายอาญา” หมายความว่า หนังสือออกตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้สั่งให้เจ้าหน้าที่ทำการจับ ชัง จำคุก หรือปล่อยผู้ต้องหา จำเลย หรือนักโทษ หรือให้ทำการค้น รวมทั้งสำเนาหมายจับหรือหมายค้นอันได้รับรองว่าถูกต้อง และคำบอกกล่าวทางโทรเลขว่าได้

^๓ มาตรา ๒ (๙) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

ออกหมายจับหรือหมายค้นแล้ว ตลอดจนสำเนาหมายจับหรือหมายค้นที่ได้ส่งทางโทรสาร
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗

(๑๐) “การสืบสวน” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงาน
ฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของ
ประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

(๑๑) “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการ
ทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิด
ที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

(๑๒) “การไต่สวนมูลฟ้อง” หมายความว่า กระบวนไต่สวนของศาลเพื่อวินิจฉัยถึง
มูลคดีซึ่งจำเลยต้องหา

(๑๓) “ทีรโหราน” หมายความว่า ที่ต่าง ๆ ซึ่งมีใช้ที่สาธารณสถานดังบัญญัติไว้ใน
กฎหมายลักษณะอาญา

(๑๔) “โจทก์” หมายความว่า พนักงานอัยการ หรือผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดีอาญาต่อศาล
หรือทั้งคู่ในเมื่อพนักงานอัยการและผู้เสียหายเป็นโจทก์ร่วมกัน

(๑๕) “คู่ความ” หมายความว่า โจทก์ฝ่ายหนึ่งและจำเลยอีกฝ่ายหนึ่ง

(๑๖) “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมาย
ให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รวมทั้งพศติ เจ้าพนักงานกรม
สรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าพนักงานอื่น ๆ ในเมื่อทำการ
อันเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมหรือปราบปราม

(๑๗)^๔ “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่” หมายความว่า เจ้าพนักงาน
ดังต่อไปนี้

(ก) ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(ข) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

(ค) ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

(ฅ) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย

(ง) อธิบดีกรมการปกครอง

(จ) รองอธิบดีกรมการปกครอง

(ฉ) ผู้อำนวยการกองการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

(ช) หัวหน้าฝ่ายและหัวหน้างานในกองการสอบสวนและนิติการกรมการปกครอง

(ซ) ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง

(ณ) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(ญ) รองผู้ว่าราชการจังหวัด

(ฎ) ปลัดจังหวัด

(ฏ) นายอำเภอ

(ฐ) ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

^๔ มาตรา ๒ (๑๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๗) อธิบดีกรมตำรวจ

(๘) รองอธิบดีกรมตำรวจ

(๙) ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ

(๑๐) ผู้บัญชาการตำรวจ

(๑๑) รองผู้บัญชาการตำรวจ

(๑๒) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจ

(๑๓) ผู้บังคับการตำรวจ

(๑๔) รองผู้บังคับการตำรวจ

(๑๕) หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด

(๑๖) รองหัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด

(๑๗) ผู้กำกับตำรวจ

(๑๘) ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเขต

(๑๙) รองผู้กำกับการตำรวจ

(๒๐) รองผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเขต

(๒๑) สารวัตรใหญ่ตำรวจ

(๒๒) สารวัตรตำรวจ

(๒๓) ผู้บังคับกองตำรวจ

(๒๔) หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า

นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

(๒๕) หัวหน้ากิ่งสถานีตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า

นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

ทั้งนี้ หมายความว่ารวมถึงผู้รักษาการแทนเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว แต่ผู้รักษาการแทนเจ้าพนักงานใน (ม) (ย) และ (ร) ต้องมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไปด้วย

(๑๘) “สิ่งของ” หมายความว่าถึงสังหาริมทรัพย์ใด ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีอาญาได้ ให้รวมทั้งจดหมาย โทรเลขและเอกสารอย่างอื่น ๆ

(๑๙) “ถ้อยคำสำนวน” หมายความว่าถึงหนังสือใดที่ศาลจดเป็นหลักฐานแห่งรายละเอียดทั้งหลายในการดำเนินคดีอาญาในศาลนั้น

(๒๐) “บันทึก” หมายความว่าถึงหนังสือใดที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจดไว้เป็นหลักฐานในการสอบสวนความผิดอาญา รวมทั้งบันทึกคำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษด้วย

(๒๑) “ควบคุม” หมายความว่าถึงการคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในระหว่างสืบสวนและสอบสวน

(๒๒) “ขัง” หมายความว่าถึงการกักขังจำเลยหรือผู้ต้องหาโดยศาล

มาตรา ๓ บุคคลดังระบุในมาตรา ๔, ๕ และ ๖ มีอำนาจจัดการต่อไปนี้แทนผู้เสียหายตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

(๑) ร้องทุกข์

(๒) เป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา หรือเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ

- (๑) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นนายความเป็นการเฉพาะตัว
 - (๒) ให้นายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน
 - (๓) ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
 - (๔) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย
- ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาที่มีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๘^๖ นับแต่เวลาที่ยื่นฟ้องแล้ว จำเลยมีสิทธิดังต่อไปนี้

- (๑) ได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม
- (๒) แต่งนายความแตกต่างในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาในศาลชั้นต้นตลอดจนชั้นศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา
- (๓) ปรึกษานายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นนายความเป็นการเฉพาะตัว
- (๔) ตรวจสอบสิ่งที่ยื่นเป็นพยานหลักฐาน และคัดสำเนาหรือถ่ายรูปสิ่งนั้น ๆ
- (๕) ตรวจสอบสำนวนการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาของศาล และคัดสำเนาหรือขอรับสำเนาที่รับรองว่าถูกต้องโดยเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมนั้น
- (๖) ตรวจสอบหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน

ถ้าจำเลยมีนายความ นายความนั้นย่อมมีสิทธิเช่นเดียวกับจำเลยดังกล่าวมาแล้วด้วย เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ให้ผู้เสียหายมีสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๖) เช่นเดียวกับจำเลยด้วย

มาตรา ๙ บันทึกรับฟ้องต้องระบุสถานที่ วันเดือนปีที่ทำ นาม และตำแหน่งของเจ้าพนักงานผู้ทำ

เมื่อเจ้าพนักงานทำบันทึกโดยรับคำสั่งจากศาลหรือโดยคำสั่งหรือคำขอของเจ้าพนักงานอื่น ให้เจ้าพนักงานนั้นกล่าวไว้ด้วยว่าได้รับคำสั่งหรือคำขอเช่นนั้น และแสดงด้วยว่าได้ทำไปอย่างไร

ให้เจ้าพนักงานผู้ทำบันทึกลงลายมือชื่อของตนในบันทึกนั้น

มาตรา ๑๐ ถ้อยคำสำนวนต้องระบุชื่อศาล สถานที่ และวันเดือนปีที่จด ถ้าศาลจดถ้อยคำสำนวนตามคำสั่งหรือประเด็นของศาลอื่น ให้กล่าวเช่นนั้น และแสดงด้วยว่าได้ทำไปอย่างไร ผู้พิพากษาที่จดถ้อยคำสำนวนต้องลงลายมือชื่อของตนในถ้อยคำสำนวนนั้น

มาตรา ๑๑ บันทึกหรือถ้อยคำสำนวนนั้นให้เจ้าพนักงานหรือศาลอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง ถ้ามีข้อความแก้ไข ทักท้วง หรือเพิ่มเติม ให้แก้ไขถูกต้องหรือมิฉะนั้นก็ให้บันทึกไว้ และให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อรับรองว่าถูกต้องแล้ว

^๖ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

ถ้าบุคคลที่ต้องลงลายมือชื่อในบันทึกหรือถ้อยคำสำนวนไม่สามารถหรือไม่ยอมลงให้บันทึกหรือรายงานเหตุนั้นไว้

มาตรา ๑๒ เอกสารซึ่งศาลหรือเจ้าพนักงานเป็นผู้ทำคำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษ คำให้การจำเลยหรือคำร้องซึ่งยื่นต่อเจ้าพนักงานหรือศาล จักต้องเขียนด้วยน้ำหมึกหรือพิมพ์ดีดหรือพิมพ์ ถ้ามีผิดที่ใดห้ามมิให้ลบออก ให้เพียงแต่ขีดฆ่าคำผิดนั้นแล้วเขียนใหม่ ผู้พิพากษา เจ้าพนักงาน หรือบุคคลผู้แก้ไขเช่นนั้นต้องลงนามยอรับรองไว้ที่ข้างกระดาษ

ถ้อยคำตกเติมในเอกสารดังบรรยายในมาตรานี้ต้องลงนามย่อของผู้พิพากษา เจ้าพนักงานหรือบุคคลผู้ซึ่งตกเติมนั้นกำกับไว้

มาตรา ๑๒ ทวิ^๗ ในการร้องทุกข์ การสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง และการพิจารณา ถ้าบทบัญญัติใดกำหนดให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมด้วยแล้วนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่งได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๓^๘ การสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา ให้ใช้ภาษาไทย แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องแปลภาษาไทยท้องถิ่นหรือภาษาถิ่นหรือภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยหรือต้องแปลภาษาไทยเป็นภาษาไทยท้องถิ่นหรือภาษาถิ่นหรือภาษาต่างประเทศให้ใช้ล่ามแปล

ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย หรือพยานไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทย หรือสามารถพูดหรือเข้าใจเฉพาะภาษาไทยท้องถิ่นหรือภาษาถิ่น และไม่มีล่าม ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาลจัดหาล่ามให้โดยมิชักช้า

ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย หรือพยานไม่สามารถพูดหรือได้ยิน หรือสื่อความหมายได้ และไม่มีล่ามภาษามือ ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล จัดหาล่ามภาษามือให้หรือจัดให้ถาม ตอบ หรือสื่อความหมายโดยวิธีอื่นที่เห็นสมควร

เมื่อมีล่ามแปลคำให้การ คำพยานหรืออื่น ๆ ล่ามต้องแปลให้ถูกต้อง ล่ามต้องสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะทำหน้าที่โดยสุจริตใจ จะไม่เพิ่มเติมหรือตัดทอนสิ่งที่แปล

ให้ล่ามลงลายมือชื่อในคำแปลนั้น

ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลส่งจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักแก่ล่ามที่จัดหาให้ตามมาตรานี้ ตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด หรือสำนักงานศาลยุติธรรม แล้วแต่กรณีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

^๗ มาตรา ๑๒ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

^๘ มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕๙^{๒๓} ศาลจะออกคำสั่งหรือหมายจับ หมายค้น หรือหมายขัง ตามที่ศาลเห็นสมควรหรือโดยมีผู้ร้องขอก็ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับสามหรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนซึ่งมีเหตุอันควรโดยผู้ร้องขอไม่อาจไปพบศาลได้ ผู้ร้องขออาจร้องขอต่อศาลทางโทรศัพท์ โทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่เหมาะสมเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับหรือหมายค้นก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้เมื่อศาลสอบถามจนปรากฏว่ามีเหตุที่จะออกหมายจับหรือหมายค้นได้ตามมาตรา ๕๙/๑ และมีคำสั่งให้ออกหมายนั้นแล้ว ให้จัดส่งสำเนาหมายเช่นว่านี้ไปยังผู้ร้องขอโดยทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

เมื่อได้มีการออกหมายตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขอลายมาพบศาลเพื่อสาบานตัวโดยไม่ชักช้า โดยจดบันทึกถ้อยคำของบุคคลดังกล่าวและลงลายมือชื่อของศาลผู้ออกหมายไว้ หรือจะใช้เครื่องบันทึกเสียงก็ได้โดยจัดให้มีการถอดเสียงเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของศาลผู้ออกหมาย บันทึกที่มีการลงลายมือชื่อรับรองดังกล่าวแล้ว ให้เก็บไว้ในสารบบของศาล หากความปรากฏต่อศาลในภายหลังว่าได้มีการออกหมายไปโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ศาลอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงหมายเช่นว่านี้ได้ ทั้งนี้ ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องขอจัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๕๙/๑^{๒๔} ก่อนออกหมาย จะต้องปรากฏพยานหลักฐานตามสมควรที่ทำให้ศาลเชื่อได้ว่ามีเหตุที่จะออกหมายตามมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๑

คำสั่งศาลให้ออกหมายหรือยกคำร้อง จะต้องระบุเหตุผลของคำสั่งนั้นด้วย

หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอ การพิจารณา รวมทั้งการออกคำสั่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๖๐^{๒๕} หมายจับ หมายค้น หมายขัง หมายจำคุก หรือหมายปล่อย ต้องทำเป็นหนังสือและมีข้อความดังต่อไปนี้

(๑) สถานที่ที่ออกหมาย

(๒) วันเดือนปีที่ออกหมาย

(๓) เหตุที่ต้องออกหมาย

(๔) (ก) ในกรณีออกหมายจับ ต้องระบุชื่อหรือรูปพรรณของบุคคลที่จะถูกจับ

^{๒๓} มาตรา ๕๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๒๔} มาตรา ๕๙/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๒๕} มาตรา ๖๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๖๔^{๒๘} ถ้าบุคคลที่มีชื่อในหมายอาญาถูกจับ หรือบุคคลหรือสิ่งของที่มีหมายให้ค้นได้ค้นพบแล้ว ถ้าสามารถจะทำได้ก็ให้ส่งบุคคลหรือสิ่งของนั้นโดยด่วนไปยังศาลซึ่งออกหมายหรือเจ้าพนักงานตามที่กำหนดไว้ในหมาย แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๖๕ ถ้าบุคคลที่ถูกจับตามหมายหลบหนีหรือมีผู้ช่วยให้หนีไปได้เจ้าพนักงานผู้จับมีอำนาจติดตามจับกุมผู้นั้นโดยไม่ต้องมีหมายอีก

ส่วนที่ ๒

หมายจับ

มาตรา ๖๖^{๒๙} เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือ

(๒) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น

ถ้าบุคคลนั้นไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร ให้สันนิษฐานว่าบุคคลนั้นจะหลบหนี

มาตรา ๖๗ จะออกหมายจับบุคคลที่ยังไม่รู้จักชื่อก็ได้แต่ต้องบอกรูปพรรณของผู้นั้นให้ละเอียดเท่าที่จะทำได้

มาตรา ๖๘^{๓๐} หมายจับคงใช้ได้อยู่จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดอาญาตามหมายนั้นขาดอายุความหรือศาลซึ่งออกหมายนั้นได้ถอนหมายค้น

ส่วนที่ ๓

หมายค้น

มาตรา ๖๙ เหตุที่จะออกหมายค้นได้มีดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ใต้สวน
มูลฟ่องหรือพิจารณา

^{๒๘} มาตรา ๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๒๙} มาตรา ๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๓๐} มาตรา ๖๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

- (๒) เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด
- (๓) เพื่อพบและช่วยบุคคลซึ่งได้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- (๔) เพื่อพบบุคคลซึ่งมีหมายให้จับ
- (๕) เพื่อพบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษาหรือตามคำสั่งศาล ในกรณีที่จับพบหรือจะยึดโดยวิธีอื่นไม่ได้แล้ว

มาตรา ๗๐ หมายค้นซึ่งออกเพื่อพบและจับบุคคลนั้นห้ามมิให้ออก เว้นแต่จะมีหมายจับบุคคลนั้นด้วย และเจ้าพนักงานซึ่งจะจัดการตามหมายค้นนั้นต้องมีทั้งหมายค้นและหมายจับ

ส่วนที่ ๔

หมายขัง หมายจำคุก หมายปล่อย

มาตรา ๗๑^{๓๑} เมื่อได้ตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาแล้ว ในระยะใดระหว่างสอบสวน ใต้สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ศาลจะออกหมายขังผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ตามมาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ก็ได้ และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมายขังคงใช้ได้อยู่นกว่าศาลจะได้พิพากษา โดยออกหมายปล่อยหรือออกหมายจำคุกแทน ถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีหรือเป็นหญิงมีครรภ์หรือเพิ่งคลอดบุตรมาไม่ถึงสามเดือน หรือเจ็บป่วยซึ่งถ้าต้องขังจะถึงอันตรายแก่ชีวิต ศาลจะไม่ออกหมายขังหรือจะออกหมายปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งถูกขังอยู่นั้นก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่ห้ามศาลที่จะมีคำสั่งให้ผู้นั้นอยู่ในความดูแลของเจ้าพนักงานหรือบุคคลที่ยินยอมรับผู้นั้นไว้ หรือกำหนดวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ถ้าศาลมีคำสั่งเช่นว่านี้ในระหว่างสอบสวน ให้ใช้ได้ไม่เกินหกเดือนนับแต่วันมีคำสั่ง แต่ถ้ามีคำสั่งในระหว่างใต้สวนมูลฟ้องหรือระหว่างพิจารณา ให้ใช้ได้จนกว่าจะเสร็จการพิจารณา หากภายหลังที่ศาลมีคำสั่งผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นไม่ปฏิบัติตามวิธีการที่กำหนดหรือพฤติกรรมได้เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือพิจารณาออกหมายขังได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๗๒ หมายปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งต้องขังอยู่ตามหมายศาล ให้ออกในกรณีต่อไปนี้

- (๑) เมื่อศาลสั่งปล่อยชั่วคราว
- (๒) เมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนขอให้ศาลปล่อย โดยเห็นว่าไม่จำเป็นต้องขังไว้ระหว่างสอบสวน
- (๓) เมื่อพนักงานอัยการร้องต่อศาลว่าได้ยุติการสอบสวนแล้ว โดยคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา

^{๓๑} มาตรา ๗๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

(๓) สำเนาหมายที่ส่งทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

การจัดการตาม (๒) และ (๓) ให้ส่งหมายหรือสำเนาอันรับรองแล้วไปยังเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายโดยพลัน

มาตรา ๗๘^{๓๓} พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้ เว้นแต่

(๑) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าดังได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๐

(๒) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

(๓) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา ๖๖ (๒) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

(๔) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตามมาตรา ๑๑๗

มาตรา ๗๙ ราษฎรจะจับผู้อื่นไม่ได้เว้นแต่จะเข้าอยู่ในเกณฑ์แห่งมาตรา ๘๒ หรือเมื่อผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และความผิดนั้นได้ระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้ด้วย

มาตรา ๘๐ ที่เรียกว่าความผิดซึ่งหน้านั้น ได้แก่ความผิดซึ่งเห็นกำลังกระทำหรือพบในอาการใดซึ่งแทบจะไม่มีเวลาสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำความผิดมาแล้วสด ๆ

อย่างไรก็ดี ความผิดอาญาดังระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้ ให้ถือว่าความผิดนั้นเป็นความผิดซึ่งหน้าในกรณีดังนี้

(๑) เมื่อบุคคลหนึ่งถูกไล่จับดังผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ

(๒) เมื่อพบบุคคลหนึ่งแทบจะทันทีทันใดหลังจากการกระทำความผิดในถิ่นแถวใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุและมีสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือมีเครื่องมือ อาวุธหรือวัตถุอย่างอื่นอันสันนิษฐานได้ว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีร่องรอยพิรุณเห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวของผู้นั้น

มาตรา ๘๑^{๓๔} ไม่ว่าจะมีหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในที่สาธารณะ เว้นแต่จะได้ทำตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยการค้นในที่สาธารณะ

^{๓๓} มาตรา ๗๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๓๔} มาตรา ๘๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๘๕/๑^{๓๙} ในระหว่างสอบสวน สิ่งของที่เจ้าพนักงานได้ยึดไว้ซึ่งมิใช่ทรัพย์สิน ที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิด ถ้ายังไม่ได้นำสืบหรือแสดงเป็นพยานหลักฐานใน การพิจารณาคดี เจ้าของหรือผู้ซึ่งมีสิทธิเรียกร้องคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ อาจยื่นคำร้องต่อ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อขอรับสิ่งของนั้นไปดูแลรักษาหรือใช้ ประโยชน์โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้

การส่งคืนสิ่งของตามวรรคหนึ่งจะต้องไม่กระทบถึงการใช้สิ่งของนั้นเป็น พยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในภายหลัง ทั้งนี้ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมี คำสั่งโดยมิชักช้า โดยอาจเรียกประกันจากผู้ยื่นคำร้องหรือกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดให้บุคคล นั้นปฏิบัติ และหากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือบุคคลดังกล่าวไม่ยอมคืนสิ่งของนั้นเมื่อมีคำสั่งให้คืน ให้ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มีอำนาจยึดสิ่งของนั้นกลับคืนและบังคับตาม สัญญาประกันเช่นว่านั้นได้ วิธีการยื่นคำร้อง เงื่อนไขและการอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่อนุญาต ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิ ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลชั้นต้นที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ภายในสามสิบ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่อนุญาตและให้ศาลพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาต ศาลอาจเรียกประกันหรือกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่ง อย่างใดได้ตามที่เห็นสมควร คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด

มาตรา ๘๖ ห้ามมิให้ใช้วิธีควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เขาหนี เท่านั้น

มาตรา ๘๗^{๔๐} ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี

ในกรณีความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การ และที่จะ รู้ตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของเขายู่ที่ไหนเท่านั้น

ในกรณีที่ผู้ถูกจับไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว และมีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวน หรือการฟ้องคดี ให้นำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึง ที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๘๓ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมีอาจ ก้าวล่วงเสียได้ โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหา นั้น ไว้ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการมาชี้แจงเหตุจำเป็น หรืออาจเรียกพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำลงมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือน หรือ ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

^{๓๙} มาตรา ๘๕/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๔๐} มาตรา ๘๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

ทั้งนี้ ให้ศาลดำเนินการไต่สวนหรือสอบถามผู้เสียหาย เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องตามหมายจำคุก พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจในท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งศาลเห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้อง

คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลกำหนดให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายนั้น เป็นผู้มีหน้าที่และรับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่ง และให้นำความในมาตรา ๘๙/๑ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐^{๔๖} เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกคุมขังในคดีอาญาหรือในกรณีอื่นใด โดยมีข้อด้วยกฎหมาย บุคคลเหล่านี้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาขอให้ปล่อย คือ

- (๑) ผู้ถูกคุมขังเอง
- (๒) พนักงานอัยการ
- (๓) พนักงานสอบสวน
- (๔) ผู้บัญชาการเรือนจำหรือพัศดี
- (๕) สามี ภริยา หรือญาติของผู้นั้น หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขัง

เมื่อได้รับคำร้องดังนั้น ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยด่วน ถ้าศาลเห็นว่า คำร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งผู้คุมขังให้นำตัวผู้ถูกคุมขังมาศาลโดยพลัน และถ้าผู้คุมขังแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลไม่ได้ว่าการคุมขังเป็นการชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลสั่งปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังไปทันที

หมวด ๒

คัน

มาตรา ๙๑^{๔๗} ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๘๑/๑ มาบังคับในเรื่องคันโดยอนุโลม

มาตรา ๙๒^{๔๘} ห้ามมิให้คันในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายคันหรือคำสั่งของศาล เว้นแต่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้คัน และในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน หรือมีเสียงหรือพฤติกรรมอื่นใด อันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น

(๒) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำความผิดในที่รโหฐาน

(๓) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุ อันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

^{๔๖} มาตรา ๙๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๔๗} มาตรา ๙๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๔๘} มาตรา ๙๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

(๔) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

(๕) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา ๗๘

การใช้อำนาจตาม (๔) ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้ค้นส่งมอบสำเนาบันทึกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น รวมทั้งจัดทำบันทึกแสดงเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือให้ไว้แก่ผู้ครอบครองสถานที่ที่ถูกตรวจค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้ส่งมอบหนังสือดังกล่าวแก่บุคคลเช่นว่านั้นในทันทีที่กระทำได้ และรับรายงานเหตุผลและผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

มาตรา ๙๓ ห้ามมิให้ทำการค้นบุคคลใดในที่สาธารณะสถาน เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นในเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิดหรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด

มาตรา ๙๔ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ทำการค้นในที่รโหฐาน ส่งเจ้าของหรือคนอยู่ในนั้นหรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้น ให้ยอมให้เข้าไปโดยมิทรงห้าม อีกทั้งให้ความสะดวกตามสมควรทุกประการในอันที่จะจัดการตามหมาย ทั้งนี้ ให้พนักงานผู้นั้นแสดงหมายหรือถ้าค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายก็ให้แสดงนามและตำแหน่ง

ถ้าบุคคลดังกล่าวในวรรคต้นยินยอมให้เข้าไป เจ้าพนักงานมีอำนาจใช้กำลังเพื่อเข้าไป ในกรณีจำเป็นจะเปิดหรือทำลายประตูบ้าน ประตูเรือน หน้าต่าง รั้วหรือสิ่งกีดขวางอย่างอื่นทำนองเดียวกันนั้นก็ได้

มาตรา ๙๕ ในกรณีค้นหาสิ่งของที่หาย ถ้าพอทำได้ จะให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งของนั้นหรือผู้แทนของเขาไปกับเจ้าพนักงานในการค้นนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๙๖^{๔๔} การค้นในที่รโหฐานต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก มีข้อยกเว้นดังนี้

- (๑) เมื่อลงมือค้นแต่ในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้
- (๒) ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง หรือซึ่งมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้ค้นได้เป็นพิเศษ จะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้
- (๓) การค้นเพื่อจับผู้ร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญจะทำในเวลากลางคืนก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตพิเศษจากศาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

^{๔๔} มาตรา ๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗